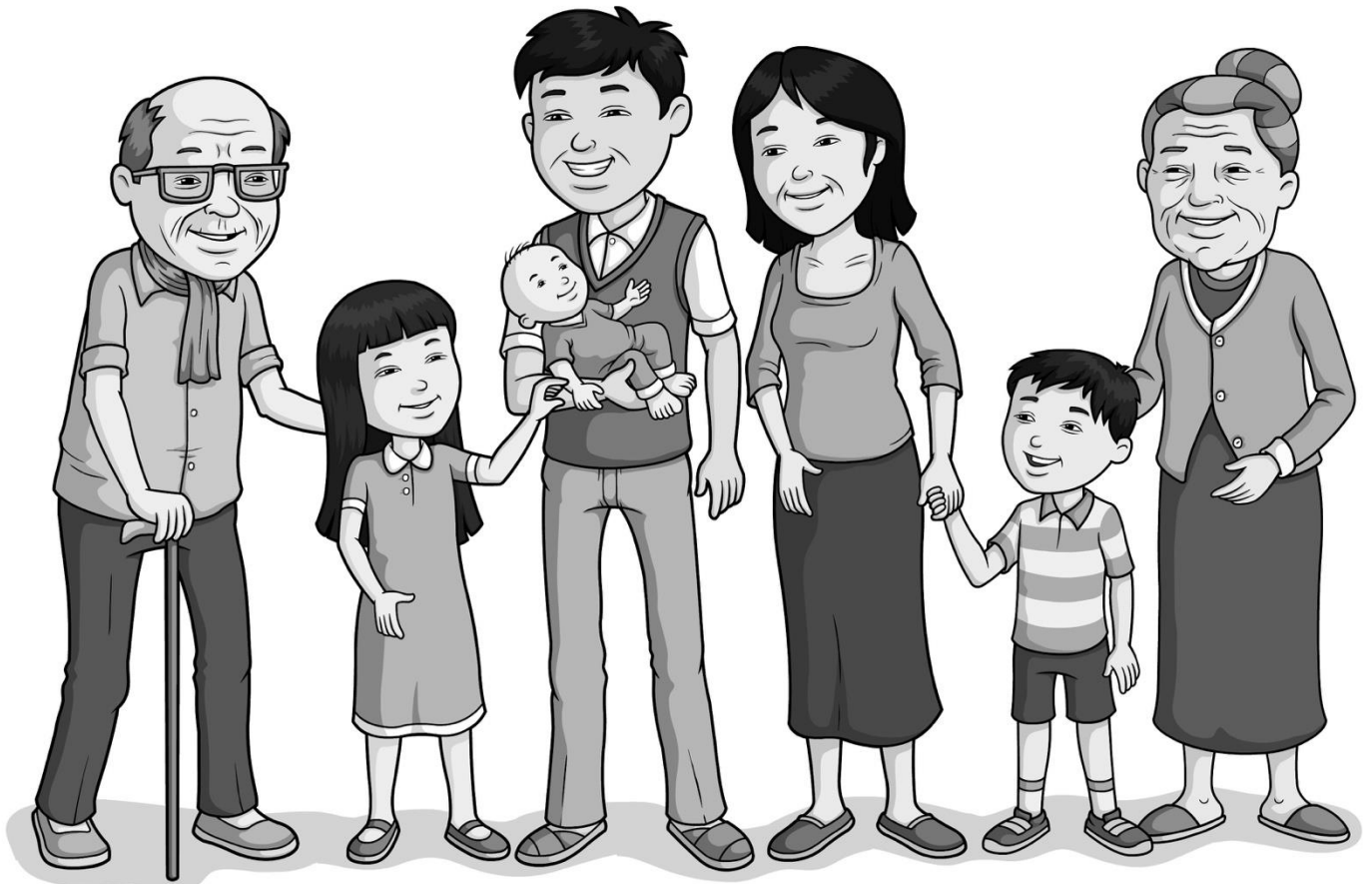

FANOVANA MIFOTOTRA

AMIN'NY FAHAMARINANA

ANDIANY 4

FANAMBADIANA & ANKOHONANA

TOROLALANA HO AN'NY MPAMPIANATRA

Fanovana Mifototra amin'ny Fahamarinana—Andiany: Fanambadiana & Ankohonana v 3.1.

Copyright ©2017 ^[1]_{SEP} Reconciled World, Phoenix, Arizona, United States of America. www.reconciledworld.org

Ity asa ity dia azo ampiasainao ambany fiahian'ny "The Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 license." Omena alàlana sy ampaherezina ianao hampifanaraka ny asa, handika ary hizara sy hampita azy ity saingy manaraka izao fepetra manaraka izao:

Mari-pankasitrahana—Tsy maintsy maneho ny mari-pankasitrahana ny asa amin'ny fanehoana foana ny fanambarana hoe: Copyright © 2012. Published by the Reconciled World (www.reconciledworld.org) eo ambany fiahian'ny "the Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 license". Raha mila fanazavana fanampiny dia tsidiho ny tranon-kala, www.creativecommons.org.

Tsy azo amidy—Tsy azonao atao entam-barotra hamidy ity asa ity.

Raha liana ny amin'ny fandikana azy ity ianao dia mifandraisa amin'ny info@tctprogram.org.

Ny teny soratra masina rehetra ampiasaina, raha tsy hoe tsy voalaza, dia nalaina tamin'ny Baiboly, "New International Version", NIV®. Copyright ©1973, 1978, 1984, 2011 by Biblica, Inc.™ nampiasaina nahazoana alàlana avy amin'ny "Zondervan. All rights reserved worldwide". www.zondervan.com The "NIV" sy "New International Version" dia marika voasoratra ao amin'ny "United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc.™".

Fankasitrahana

Betsaka ny olona nanome ny heviny nahavita izao fitaovana izao ka nahatonga azy ity hahomby kokoa. Tsy ho ampy ny teny entina hisaotra azy rehetra ireo.

Ny loharanon'ny ankamaroan'ity andiam-pampianarana ity dia avy amin'I Kate Marsden, izay nizara ankalalahana ireo fitaovana efa nomaniny sy efa nandramany nampiharina tany Bangladesh. Ireto fitaovan'I Kate ireto dia efa voaova hifanaraka amin'ny toerana hampiasana azy ary feno fampiharana feno hetsika. Izany no nahamora ny fandrindrana ny fampianarana manontolo. Tamin'ny fotoana voalohany nampianaraka an'ity andiam-pampianarana ity no nahitako lehilahy lehibe iray nitomany vokatry ny fahamaivamaivanany rehefa avy nandre fa misy fomba hafa afaka hifehezana ny ankizy ankoatry ny fikapohana. Tsy mbola azoko tao an-tsaina mihitsy fa nilain'olona ny haheno izany saingy fantatry Kate izany. Misaotra betsaka Kate.

Te hisaotra an'I Heather Hicks koa aho, izay nampiakatra ny lentan'ireo lesona tamin'ny fanampiana ireo lesona tena ilaina mikasika ny vehivavy. Ny fironako matetika dia ny hiazakazaka handroso fa tsy hitombina handinika. Ka noho izany dia tena feno fankasitrahana aho ho an'ny olona iray izay nahavita namaky ampahamalinana ireo lesona ka nahatonga azy ireo vonona hampianarina. Mankasitraka Heather.

Izaho dia mankasitraka feno ireo izay afaka niara-niasa tamiko nandritra ireo taona nianarany sy nampiharany ireo hevitra rehetra ireo. Izy ireo amiko no mahery fo. Ny fampiharana nataony sy ny tamberina nataony no an'isan'ny nampisy izao fandaharana izao. Ny fampaherezan'izy ireo koa no nihazona ahy tamin'ny fotoana betsaka izay saika nampiala ahy an-daharana. Manana firaketam-po manokana hatrany aho amin'ireo andiam-pampiofana voalohany izay tafatoetra tao anaty fisavorovoroana tanteraka raha mbola nianatra nampianatra sy nianatra izay tokony hampianariko aho. Izy ireo dia naharitra nanakatra izay tiako ambara na koa nampianatra ireo hevitra izay tsapanay taty aoriana fa sarotra loatra ho an'ny fiaraha-monina misy azy. Nefa dia nalàn'Andriamanitra tamin'ny fahantrana tokoa ireo fiaraha-monina ireo. Fampahatsiarovana tsy misy fetra izany fa tsy izaho no antony nahatonga izany fa Andriamanitra no antony sy nahatanteraka izany. Tena voakasika be tokoa ny foko noho ny namelan'Andriamanitra ahy ho isan'ny mpandray anjara ao anatin'ity tantara ity ary nanaiky hiara-miasa amiko na dia teo aza ny fahalemeko. Ho Azy irery ny voninahitra.

Farany dia te hisaotra ny vadiko aho izay nandao tanteraka ny asa fanompoany mba hahafahany miara-miasa amiko amin'ity fandaharana ity. Raha tsy nisy azy dia tsy tanteraka izao rehetra izao. Fantatro tsara izay niaretanao nandritra ny taona maro hahatanteraka ity asa ity. Ianao no ilay rivotra nitsoka ny elatro ary tiako ianao.

Anna Ho
Executive Director
Reconciled World

Mialoha ny hanombohanao

Fiomanana rehefa hampianatra ny lesona

1. Vakio tsara hatramin'ny farany ny **Torolalana ho an'ny mpampianatra**. Vakio im-betsaka raha azo atao. Tsipihy na asio fanamarihana eny amin'ny sisin'ny pejy hahatsiarovanao ireo hevitra manandanja lehibe.
2. Jereo ny **hevi-dehibe** amin'ny lesona tsirairay hahafantaranao izay tokony hianaran'ny mpianatra.
3. Vakio mialoha daholo ireo **an-dalan-tsoratra** masina rehetra.
4. Ataovy azo antoka ny fahavononan'ireo fitaovana ilaina amin'ny lesona tsirairay sy ny dikan'ny torolalana ho an'ny mpianatra hozaraina amin'izy ireo. Omano koa ireo fanampiana maso hampiasaina amin'ny lesona rehetra.
5. Ataovy lasa mahazatra anao ireo hetsika rehetra tokony atao isaky ny lesona (anjara lalaovina, fanampiana maso, lalao). Azonao ampiharina miaraka amin'ny ankohonanao na ny namanao izy ireo.
6. Makà fotoana hivavahana amin'Andriamanitra hanomanany ny mpianatra, handrenesan'izy ireo izay tian'Andriamanitra ho henony; ary koa hanampiany anao hampianatra amin'ny alàlan'ireo fitaovana ireo. Tadio fa amin'ny alàlan'ny herin'Andriamanitra irery ihany no hahafahana mahita fiovana amin'ny olona.

Ahoana no hampiasana ity torolalana ity

1. **Ny hevi-dehibe sy ny fitaovana:** Ny lesona tsirairay dia manomboka amin'izao ampahany izao.
 - a. **Hevi-dehibe**— Betsaka ireo hevitra tsara ao anatin'ny lesona tsirairay nefa tokony ho azon'ny mpianatra rehetra izany amin'ny faran'ny lesona. Tsara ny manontany tena ianao raha ho tadidin'ireo mpiofana ny hevi-dehibe aorian'ny fampianaranao. Makà fotoana hiverimberenanao mitadidy ireo hevi-dehibe hahafahanao manampy azy ireo hitadidy ny lesona.
 - b. **Fitaovana**— Ny fitaovana manokana ilaina isaky ny lesona dia efa voatanisa avokoa, ao anatin'izany ny fanampiana maso sy ny dikan-desona ho an'ny mpianatra. Ny torolalana ho an'ny mpampianatra no manoro ny fotoana rehetra tokony hampiasana izany:
 - Torolalana ho an'ny mpianatra – Misy famantarana tahaka an'io hita amin'ny ankavanana io amin'ny ilany ankavanana rehefa tokony hampiasa pejy amin'ny dikan-desona ho an'ny mpianatra.
 - Fanampiana maso – Misy famantarana sahala amin'io amin'ny ankavia io rehefa misy fanampiana maso tokony hampiasaina.
2. **Toro hevitra ny mpampiofana:** Misy torohevitra manokana ao amin'ny lesona hanampy anao hahay handrindra tsara ny fampiofanana. Ireo dia tsy tokony hampahafantarina ny mpianatra. Vakio mialoha izany hahafahanao mitarika ireo fifanakalozan-kevitra sy hetsika tokony hatao. Misy fanontaniana natao sora-mandry ny valiny hanampiana anao mpandrindra hahafantatra izay hevitra tena tokony hotsindriana ho fantatry ny mpiofana. Tsy ireo ihany ny valin-teny mety fa an'isany fotsiny ireo.

Fanamarihana manokana ho an'ny mpandrindra ny fiofanana andiany “Fanambadiana sy Ankohonana”

Ny lesona tsirairay dia maharitra adiny roa eo—fa tsy adiny 1.5 tahaka ny mahazatra. Asaivo miangavy ny vadiny avy hanatrika ny fiofanana ny mpiofana. Asio fanovana ny fifanakalozan-kevitra ataon'ny mpivady. Amporisiho ny rehetra hanatrika na dia misy tsy manambady aza na koa tsy manan-janaka. Ireo lohahevitra ireo dia manan-danja ho an'ny tsirairay hianarana manana fifandraisana salama ao anaty fiaraha-monina.

Ny fanampiana maso rehetra dia ao ambadiky ny torolalana ho an'ny mpampianatra. Raha tsy manonta ny dikan-desona ho an'ny mpianatra ianareo dia anontao ny lesona faharoa mikasika ny “Ekeo ny fahasamihafana” ny mpianatra tsirairay. Ny fiangonana tsirairay dia mety hanana faniriana hividy ny dikan-desona ho an'ny mpianatra hahafahana mahatididy ny hevi-dehibe.

Lesona 1: Ireo andraikitra ao anaty fanambadiana

Hevi-dehibe

1. Manana andraikitra roa ny lehilahy ao anaty fanambadiana. Tokony ho mpitarika ny ankohonany izy ary tokony hitia ny vadiny tahaka ny itiavan'ny Kristy ny fiangonana sy tahaka ny itiavany ny tenany koa.
2. Ny vehivavy koa dia manana andraikitra roa ao anaty fanambadiana: hitia, hanaja, hanaiky ny vadiny araka ny ampianarin'ny Baiboly, ary ho mpanampy sahaza ho azy koa.

Fitaovana

Torolalana ho an'ny mpianatra:

- a. Ny andraikitra ny lahy sy ny vavy
- b. Ny lahateny momba ny fitiavana sy fanajana (araka ny safidy)

Fampidirana

Fifanakalozan-kevitra anaty vondrona

Ny fahombiazan'ny fanambadiansika dia miantso ny lehilahy sy ny vehivavy hiaina am-pilaminana ary hifandray araka ny fihevitra Kristy. Iray amin'ireo lakile fototra anorenana ny fanambadiana ny mahafantatra ny andraikitra ny tsirairay avy.

Torolalana ho an'ny mpandrindra: Vakio ny tantara tsirairay avy ary mifanakaloza hevitra ao anaty vondrona.

Ny Tantaran'I Leah

Eo am-baravarana I Leah no mipetraka manasa legioma hatao sakafo hariva. Eo izy no afaka sady manetsiketsika ny zanany matory ao anaty fihantonana. Ny rafozany amin'io matory miesona moramora tsy dia lavitra azy eo ambonin'ny tsihy volo, ny andro amin'izany tolak'andro mafana dia mafana. Vao roa taona izay no nanambadian'I Leah nefa efa tsy araka ny nieritreretany azy sahady ny fiainany. Mahatsiaro ho antitra sy reraka izy. Manina ireo namany izy ary mba maniry ny hamangy ny ray aman-dreniny. Tsy izany anefa fa dia tsy maintsy mikarakara ny zanany sady mikarakara ny fianakavian'ny vadiny izy.

Fantatry Leah tsara fa manantena ny fahavononan'ny sakafo hariva ny rafozany raha vao tafafoha amin'ny torimasony. Niatatra kely I Leah sady nanotra ny faritra maharary azy tao amin'ny hatony. Raha vao nifanambady izy sy Timeosy, matetika no mody aloha izy ary maka fotoana izy ireo mba miara-mitsangatsangana na miara-mandehandeha amin'ny moto. Amin'izao anefa dia lasa mody tara foana izy satria miaraka amin'ireo namany sady mamofona alikaola sy sigara, tsy dia miresaka loatra alohan'ny hatoriany.

Tamin'ny vondron'ny tanora tao am-piangonana no nihaonan'I Leah sy Timeosy. Talohan'ny nifanambadian'izy ireo dia toa tian'I Timeosy ery ny mankany am-piangonana. Noheveriny fa tena ho vady sy ray tsara I Timeosy. Tsy olon-doza I Timeosy. Tsy mikapoka ary fantatry Leah fa tsy hiaraka amin'ny vehivavy hafa izy saingy tsapany fa tena lavitra azy ny fony. Na ny alahady hariva aza na dia ao an-trano izy dia toa misy elanelana be eo amin'izy ireo. Tsy mba miara-milalao amin'ny zanany izy ary tsy dia miresaka amin'I Leah. Matory sy mijery fahita lavitra no ataony raharaha. Raha mitomany na mitaraina mikasika an'I Leah ny rafozany, dia tezitra amin'I Leah I Timeosy ary miteny mafy azy. Manomboka manenina ny amin'ny nanambadiany I Leah satria tsy mba nieritreritra fa tena ho sarotra sahala amin'izany ny fiainana.

Ny tantaran'I Timeosy

Tamin'io andro io ihany efa harivariva no nisotro kafe niaraka amin'ny namany I Timeosy. Nanao fampihomezana mikasika ny vehivavy I Baara ka nampihomezany azy rehetra. Lasa tany amin'I Leah ny

eritreritry Timeosy sady nisento izy. Fantany fa miandry azy hody I Leah ary ho tezitra aminy. Tsy mba faly mihitsy izy ary mimenomenona foana mikasika ny renin'I Timeosy sy mikasika ny asa rehetra tokony atao ao an-trano. Fantatry Timeosy fa sarotiny koa ny mamany nefa mba manantena izy fa haharitra aminy I Leah. Efa niasa mafy ny reniny nandritra ny androm-piainany ary mendrika ny mba haka aina izy amin'izao fahanterany izao. Tokony hahazo an'izany I Leah.

Nanomboka nijanona maharitra niaraka amin'ireo namany I Timeosy ary nahita antony maro tsy hijanonana ao an-trano satria tsy te haheno ireo disadisa eo amin-dreniny sy ny vadiny. Reraka izy mandre ny tarainan'I Leah mikasika ny asany sy ny zazakely. Tsapany toa tezitra aminy foana izy. Tsy mba azony ve fa niasa mandritra ny tontolo andro izy ka mba mila filaminana sy fitsaharana rehefa hariva?

Ataony aza izay tsy iarahana amin'I Leah mankany am-piangonana. Tsy tiany ny miseho fa mandeha tsara ny fiainan'izy ireo. Isaky ny ho any am-piangonana izy ireo dia ampiakanjoin'I Leah tsara ny zanany ary voapasony tsara ny akanjon'I Timeosy. Sahala amin'ny tiany aseho amin'ny olona fa mandroso sy milamina tsara ny fiainan'izy ireo. Ny marina anefa dia sahirana mahita vola ampy ivelomana izy ireo ary tsy misy fifaliana mihitsy ao an-trano. Manomboka manontany tena aza I Timeosy raha tena faly araka ny isehoany avy ny tsirairay ao an-trano. Mahatsiaro ho kivy izy ary tsy te ho any am-piangonana intsony aza. Tsy azony antoka intsony raha mbola misy dikany ny fandehanana any. Tsy mbola noeritreretiny mihitsy fa mikorontana sahala amin'izany ny fiainana.

- Inona no mitranga amin'ny tantara anankiroa?
- Ahoana ny fijerinao an'io raha oharina amin'ny tranga misy amin'ny fianakaviana eo amin'ny fiarahamonina?

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

- Inona ny soso-kevitra azonao omena an'I Leah? Eritrereto ny zavatra ilain'I Timeosy: Inona no azony atao hahafahany mikarakara bebe kokoa an'I Timeosy?
- Inona no soso-kevitra azonao omena an'I Timeosy? Eritrereto izay ilain'I Leah? Inona no azony atao hahafahany mikarakara an'I Leah bebe kokoa?

Ato atatin'ity lesona ity dia hojerentsika ny andraikitry ny lahy sy vavy ao antin'ny fanambadiana. Andriamanitra dia nanome antsika torolalana hahafahantsika mahomby amin'ny fanambadiana.

Ny andraikitry ny lehilahy

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

- Ahoana no hamaritanao ny andraikitry ny lehilahy anaty fanambadiana?

Vakio ny Efes 5:23, 25, 28-29.

- Inona no lazain'ireo an-dalan-tsoratra masina ireo mikasika ny andraikitry ny lehilahy?
 - *Ny lahy no lohan'ny vavy.*
 - *Ny lehilahy dia tokony ho tia ny vadiny tahaka ny itiavan'ny Kristy ny fiangonana.*
 - *Ny lehilahy dia tokony ho tia ny vadiny tahaka ny itiavany sy hikorakorany ny tenany.*
- Ny lehilahy dia tokony ho lohan'ny vavy tahaka ny Kristy lohan'ny fiangonana. Manao ahoana ny fiasan'ny Kristy amin'ny maha lohan'ny fiangonana azy? Ahoana no tokony ho fihetsiky ny lehilahy amin'ny maha lohan'ny vavy azy? Inona avy ny ohatra azo tsapain-tanana azo raisina?
 - *Ny lehilahy no mpitarika.*
 - *Jesosy dia nanolotra ny ainy sy ny zony rehetra maha Andriamanitra azy mba hahatonga azy ho mpamonjy antsika ka noho izany ny lehilahy koa dia tokony hanao sorona ny ainy mba*

hahafahany mikarakara, miaro ary mamatsy ny vadiny fa tsy hanao izay mahafaly ny tenany fotsiny.

- *Tsy manery ny vadiny hanaiky azy izy fa mitia azy tsy misy fepetra. (Kristy dia tsy manery ny fiangonana hanaiky azy.)*
 - *Rehefa mandray fanapahan-kevitra ny lehilahy dia tokony hifanakalo hevitra amin'ny vadiny mikasika izany ary hihevitra izay mety amin'ny vadiny fa tsy izay mety aminy ihany.*
- Ary satria ny lehilahy dia tokony hitia ny vadiny tahaka ny itiavan'ny Kristy ny fiangonana, ahoana no hamaritanao ny fitiavan'Andriamanitra?

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

Mampiasà ny torolalana ho an'ny mpianatra - Lesona 1: Ny andraikitra ny lehilahy sy ny vehivavy.

Vakio ny 1 Kor 13:4-8 sy ny Fil 2:1-8 ary valio ireto fanontaniana manaraka ireto:

- Ahoana no hamaritan'ireto an-dalan-tsoratra masina ireto ny fitiavan'Andriamanitra?
 - 1 Kor: 13:4-8 – *mahari-po, mora fanahy, tsy mialona, tsy mirehareha, tsy mieboebo, tsy manao izay tsy mahamendrika, tsy mitady ny azy, tsy mora sosotra, tsy manao otri-po, tsy mifaly amin'ny tsy fahamarinana fa miara-mifaly amin'ny fahamarinana kosa, mandefitra ny zavatra rehetra, mino ny zavatra rehetra, manantena ny zavatra rehetra, maharitra ny zavatra rehetra, ny fitiavana tsy ho levona mandrakizay...*
- Filip 2:1-8 – *fa amin'ny fanetren-tena dia aoka samy hanao ny namany ho mihoatra noho ny tenany, aza samy mihevitra ny azy ihany fa samy ny an'ny namany koa.*
- Ahoana hanehoan'ny lehilahy fitiavana ny vadiny araka ireo teny ireo? Ao anaty vondrona, mitadiava ohatra 10 ny amin'izay mety hataon'ny lehilahy hanehoany ny fitiavany ny vadiny.
 - *Mamela ny vadiny raha misy tsy fifankahazoana*
 - *Mihaino ny hevitra ny vadiny raha misy fanapahan-kevitra tokony ho raisina*
 - *Manampy amin'ny fikarakarana ny ankizy – Mampandro zaza*
 - *Mantsaka rano ho an'ny vadiny*
 - *Mahatoky amin'ny vadiny*
 - *Mikarakara ny ankizy hahafahan'ny vadiny manam-potoana mba hamangiany ny namany*
 - *Mihevitra ny filàn'ny vadiny mialoha ny azy*
 - *Modely tsara amin'ny fiainana ara-panahy – Manao izay hahafahan'ny ankohonany mankany am-piangonana isan-kerin'andro.*
 - *Mivavaka ho an'ny vadiny*
 - *Mamantatra izay mba heviny ary miara-miresaka ireo fanapahan-kevitra lehibe.*
- Raha mitondra ny vadiny araka ny ampianarin'ny Baiboly ny lehilahy, ahoana no heverinao ny mety ho fiantraikan'izany eo amin'ny fanambadiana?

TATITRA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: *Jereo indray ny fanontaniana tery ambony.*

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

Andriamanitra dia nanome andraikitra fototra roa ho an'ny lehilahy ao anaty fanambadiana dia ny ho lohan'ny vavy sy hitia ny vadiny tahaka ny hitiavany ny tenany ary araka ny ataon'ny Kristy amin'ny fiangonana. Jesosy dia naneho modely ny amin'ny toe-pon'ny mpanompo tamin'ny fanasany ny tongotry ny mpianany sy nanolorany ny ainy hatao sorona ho famonjena antsika, Jesosy dia tia mikarakara sy mora fanahy, nanda ny zo maha Andriamanitra azy ary tsy nanjakazaka.

Zava-dehibe ny hahatakarantsika ny fomba nanehoan'i Jesosy ireo andraikitra ireo mba tsy hanarahantsika ny iray nefa hanadinoantsika ny faharoa. Raha mijery ny fiainan'i Abrahama isika dia mahita fa hajainy ny iray amin'ireo andraikitra ary ataony ambanin-javatra indraindray ny faharoa hany ka olana foana no aterak'izany.

1. **Mandray ny andraikitra maha lohany nefa tsy amim-pitiavana (Gen 12:10-16):** Nentin’I Abrahama tany Egipta ny vadiny handositra hanoanana. Nasainy niteny tamin’ny rehetra ny vadiny fa anabaviny izy mba tsy hampisy olana aminy. Na izany aza dia nalain’ny Farao I Saray ho tonga iray amin’ireo vadiny. Eto dia hita fa tsy nanao ny andraikiny maha lohan’ny ankohonana azy I Abrahama ary tsy niezaka namaha ny olan’ny hanoanana ho an’ny ankohonany. Hita koa fa tsy maneho fitiavana ny vadiny ny nanirahany azy handainga ka lasa vadin’olon-kafa. Tsy maintsy niditra an-tsehatra Andriamanitra hamonjy an’I Saray amin’ity toe-javatra ity.
2. **Tia nefa tsy maka ny andraikitra maha lohan’ny ankohonana (Gen 16:1-4):** Nangataka an’I Abrama handry amin’I Hagara I Saray mba hahazoany zanaka amin’ny alàlany. Rehefa nitranga ny olana dia nasainy noroahin’I Abrama indray Hagara. Nanaraka izay fanirian’I Saray I Abrama, tsy namantatra akory na fanapahan_kevitra tokony ho noraisina izany na tsia. Tena tiany I Saray nefa amin’ny maha lohan’ny ankohonana azy dia tokony nampahatsiaro an’I Saray izy ny amin’ny didin’Andriamanitra mikasika ny firaisana ara-nofo fa tokony ho an’ny mpivady ihany izany ka tsy tokony nekeny ny soso-keviny.

Amin’ireo toe-javatra roa ireo dia tsy naneho modely tsara ny amin’ny maha vady azy Abrama. Raha te ho vady tsara ny lehilahy dia tokony ho lohan’ny vadiny izy no tia ny vadiny tahaka ny itiavan’I Jesosy ny fiangonana. Ny iray ihany tsy miaraka amin’ny faharoa dia manimba ny fanambadiana.

Ny andraikitra ny vehivavy

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

- Eo amin’ny faritra misy anareo, inona matetika no andraikitra ny vehivavy?

Vakio Gen 2:18, 20.

- Ahoana no famaritan’Andriamanitra ny vehivavy? (*mpanampy*)
- Ahoana no hamaritanao ny ‘mpanampy’? Inona avy ireo zavatra ataon’ny mpanampy matetika?

Vakio Deo 33:29 and Salamo 121:1-2.

- Iza no mpanampy antsika araka ireo andalan-tsoratra masina ireo?
- Ahoana no hamaritanao ny hoe mpanampy araka ireo an-dalan-tsoratra masina ireo?

Amin’ny teny Hebreo (teny voalohany nanoratana ny Baiboly) dia mitovy amin’ny hevitra ny teny hoe mpanampy no ampiasaina amin’ireo an-dalan-tsoratra masina ireo. Rehefa namaritra ny vehivavy ho mpanampy Andriamanitra dia teny mitovy amin’ny namaritany ny tenany no nampiasainy. Nandainga tamintsika Satana ary nanome antsika fahazoana diso ny dikan’ny hoe mpanampy. Tsy mitovy hevitra amin’ny hoe andevo. Ny tena famaritana ny teny hoe mpanampy izay ampiasain’Andriamanitra ho an’ny vehivavy dia midika hoe “olona matanjaka iray izay tonga mba hanohana, hanome fanampiana ho an’ny olona izay mila izany” Io teny io ihany no miverina in-16 ampiasaina hamaritana toetran’Andriamanitra. Izy no herintsika, mpamonjy antsika, mpiaro antsika ary vonjy ho antsika. Andriamanitra namorona an’I Eva hanomezana hery sy fanohanana ho an’I Adama.

- Raha mahatakatra ny dikan’ny teny hoe mpanampy araka ny Baiboly, ahoana no hanovan’izany ny fahatakarantsika ny andraikitra ny vehivavy ao anaty fanambadiana?

Vakio Efes 5:22,24, 33; sy I Petera 3:5.

- Inona no resahan’ireto an-dalan-tsoratra masina ireto mikasika ny andraikitra ny vehivavy?
 - Tokony hanaiky ny vadiny tahaka ny fanekena ny Kristy.
 - Ny vehivavy dia tokony hitondra ny vadiny am-panajana.

Nomen'Andriamanitra andraikitra fototra roa ny vehivavy ao anatin'ny fanambadiana. Ny voalohany dia hitia, hanaja ary hanaiky ny vadiny amin'ny maha mpitarika ny ankohonana azy, ny faharoa dia ny ho mpanampy araka an'Andriamanitra izay sady mahery ny manana fahaiza-manao.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ampiasao ny toro lalana ho an'ny mpianatra, lesona 1: "andraikitra ny lehilahy sy ny vehivavy", hamaliana ireto fanontaniana manaraka ireto:

- Inona avy ireo fomba atao hahatonga ny vehivavy ho mpanampy sy haneho fanekena araka an'Andriamanitra sy fanajana ny vadiny? Ao anaty vondrona, miezaha mitady ohatra 10.
 - *Manomana sakafo, manadio trano, sns.*
 - *Manao izay hananan'ny fianakaviana fitafiana madio*
 - *Manohana azy amin'ny asany*
 - *Mamorona ankohonana sambatra*
 - *Mampahery ny vadiny*
 - *Mizara hevitra sy fieritreretana amin'ny vadiny*
 - *Mivavaka ho an'ny vadiny*
 - *Mankato ny vadiny*
 - *Milaza tsara ny amin'ny vadiny*
- Ahoana ny fiantraikan'izany amin'ny fianakaviana raha manao ireo zavatra ireo ny vehivavy?

TATITRA

Torolalana ho an'ny mpandrindra: Avelao hizara ny valinteniny avy ny vondrona tsirairay

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Torolalana ho an'ny mpandrindra Raha mahazatra any amin'ny firenenareo ny mahita vehivavy manao ny ankamaroan'ny asa rehetra dia angamba tsy hety aminareo ity ampahany manaraka ity. Mety hanamafy ny lainga efa misy toy ny hoe ny vehivavy no tokony hiasa toy ny andevo fa ny lehilahy kosa mipetraka sy mijery fahita lavitra fotsiny. Na izany aza raha voafetra kosa ny zavatra ataon'ny vehivavy dia mety hanampy hanome fomba fijery ara-baiboly ny amin'ireo andraikitra mety hataon'ny vehivavy.

Vakio Ohabolana 31:10-31.

- Nosoratana mikasika an'iza io an-dalan-tsoratra masina io? (*Vehivavy mendrika*)
- Ho an'iza no nanoratana azy? (*vs. 2 – ny lehilahy*)
- Tanisao ireo asa ataon'ilay vehivavy
 - *Miasa manao zavatra amin'ny tanany izy – akanjo sy zavatra ho an'ny ankohonany*
 - *Manomana sakafo tsara ho an'ny ankohonany family*
 - *Mividy tany*
 - *Mamboly voaloboka*
 - *Mividy sy mivarotra ary mahomby amin'ny asany*
 - *Miasa mafy izy*
 - *Mikarakara ny mahantra sy ny sahirana*
 - *Mikarakara ny ankohonany*
- Iza amin'ireo asa ireo no fanaon'ny vehivavy eo amin'ny faritra misy anareo. Inona no tsy dia avela ataon'ny vehivavy ?
- Nahoana no deraina ilay vehivavy? (*Satria tsy kamo izy sady manana fahaiza-manao no ankasitrahana.*)
- Inona no asa ataon'ny vadinao (vehivavy) ao an-trano? Ahoana no ankasitrahanao azy?

Fitiavana sy fanajana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio Efes 5:33.

- Inona no asehon'io an-dalan-tsoratra masina io ny amin'ny andraikitry ny lehilahy sy ny vehivavy ao anaty fanambadiana araka an'Andriamanitra?

Baiko roa no nomena antsika, ny iray ho an'ny Lehilahy ary ny iray ho an'ny Vehivavy. Ry Lehilahy, TIAVA ny vadinareo. Ry vehivavy, HAJAO ny vadinareo. Ahoana no heverina fa samihafa ireo? Nahoana no asaina manaja ny vehivavy ary mitia ny lehilahy? Satria fantatr'Andriamanitra isika. Fantany tsara ny filantsika. Fantany fa ny lehilahy dia mila fanajana ary ny vehivavy dia mila fitiavana. Mila fitiavana koa ny lehilahy ary mila fanajana ny vehivavy saingy aleon'ny lehilahy fanajana ary aleon'ny vehivavy fitiavana.

Afaka mahita izany isika amin'ny fiainana andavan'andro. Any amin'ny sehatra miaramila, izay sehatra ahitana lehilahy bebe kokoa dia manan-danja lehibe ny fanajana sy ny fanomezam-boninahitra. Te hisondrotra laharana ny lehilahy any mba hahazoany fanajana bebe kokoa. Ny Toe-po tsy misy fanajana dia tsy azo ekena. Ny tsy fitiavana ny mpanome baiko dia tsy ahazoana olana. Ny mpibaiko dia tsy maniry ny hotiavina fa ny hajaina. Etsy an-danin'izany ny vehivavy dia manorina tontolo fanolokoloana, te hotiavina izy ireo, tsy dia mampanahy azy loatra ny faniriana hahazo haja.

Ny mitranga matetika anefa dia tsy maneho fanajana ny vadiny ny vehivavy ary vokatr'izany dia tsy maneho fitiavana ny vadiny koa ny lehilahy. Ary satria tsy mahatsiaro tiana ny vehivavy dia lasa tsy manaja ny vadiny izy, rehefa tsy mahatsiaro voahaja ny lehilahy dia tsy mahay maneho fitiavana ny vadiny hany ka lasa tsingerina tsy misy farany izany. Mety ny vehivavy na ny lehilahy no nanomboka azy nefa raha vao nanomboka izany dia lasa mitsingeringerina ka antsoina hoe tsingerin'ny tsy fanajana sy tsy fahampiam-pitiavana.

Henoy ity tantara ity ary jereo raha mahita tranga mahazatra toy izany matetika ianareo.

Tena mafy iny herinandro niasana tany an-tanimboly iny. Tena namaivay ny masoandro ary tena tsy zaka ny hafanana eny an-tanimboly satria zara raha mba misy ialofana. Nientanentana anefa I Matio fa hody tsy ho ela ary hahita ny vadiny. 10 andro izy izao no tsy tao an-trano ary dia hita fa tena ela dia ela izany lavitra fianakaviana izany. Raha niakatra ny lalana mody izy dia nanantena ery fa ho sahala amin'izany fientanentanany izany koa ny fientanentanany ny vadiny hahita azy.

Tao an-trano I Maria, reraka dia reraka izy nikarakara ny ankizy tsy nisy nanampy. Izy ireo amin'izany somary nanahirana azy be ihany ny toetrany. Tena naniry mafy ny hahatongavan'ny vadiny izy. Niantso azy mialoha izy hampahatsiaro fa tokony hitondra ronono ho an'ny zazakely satria tsy mba afaka nivoaka noho ny fahasarotan'ny fitondrana azy ireo. Tena nanantena fatratra I Maria fa tsy ho ela dia ho tonga ao an-trano ny vadiny satria ny zaza efa sorena noho ny tsy fisian'ny sakafo homena azy intsony.

“Efa tonga aho,” hoy Matio

“Tonga tokoa,” hoy Maria “Aiza ny rononon-jaza?”

“Oh,” hoy Matio “tena hadinoko, be loatra ny zavatra tsy maintsy notadidiko androany.”

“Fa nahoana kosa no dia manao an'izao ianao e!” Henon'I Maria fa niakatra ny feony, “Inona ary no hohanin'ny zazakely androany?”

“Tsy manana zavatra hafa angaha ianao ao? Moa ve tsy afaka mihinana izay hoanintsika izy e?”

“Aiza kosa e, tianao harary angaha io zaza io? Mbola zazakely anie io e. Indraindray dia hitako mihitsy fa ny namanao no karakarainao kokoa noho ny ankohonanao. Tsy ary hadinonao ny andeha hisotro kafe miaraka amin'izy ireo.”

“Tsy maninona izany e, Ndeha hijery aho” hoy Matio niteny mafy sady nandeha haingana namonjy varavarana.

Ny fifaliana nananan'izy roa mikasika ny fihonany indray dia nanjavona sahady ary nisolo ratra sy hatezerana.

- Inona no zava-mitranga eto amin'ity tantara ity?
- Inona no valin-tenin'I Maria tamin'I Matio?
 - *Sorena I Maria fa hadinony ny ronono*
- Inona no valin-tenin'I Matio tamin'I Maria ?
 - *Tezitra izy*
- Inona no nitranga tamin'ny farany?
 - *Lasa nivoaka I Matio*

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Ampatsiahivo ny rehetra –ny fifandirana eto dia tsy ny ronono akory fa mikasika ny fahatsapan'I Maria ho hadinon'ny vadiny satria hadinony ilay zavatra tokana nangatahiny. Mikasika koa ny fahatsapan'I Matio ho tsy tiana satria tsy nahazo fankasitraha tamin'ny zavatra vitany fa voatsikera indray.

Ry vehivavy, indraindray dia tsara izany nefa indraindray koa dia leo ireo lehilahy amin'ny tsikera ataontsika ka mba mila fotoana hisentoana kely mba tsy hamaliany antsika amin'ny fomba tsy araka an'Andriamanitra toy ny mikapoka na manao teny mahery mandratra.

Na izany aza, inona moa ny heverintsika hoeritreretin'ny vehivavy rehefa lasa miala eo anatrehan'ny lehilahy? TSY TIANY AHO. Tsy tena tiany aho matoa tsy mitady izay amahana ny olana izy.

Ry lehilahy, aoka hotadidinareo fa tokony holazainareo mazava ny antony hialanareo eo anatrehan'ny vadinareo. “Tena tezitra mafy aho izany” Tena tiako ianao ary te hitondra anao araka ny fomban'Andriamanitra aho nefa aleo aloha aho haka rivotra kely”

Ahoana no hanovana ny fitrangan'ity tantara ity?

- Ahoana no fomba hafa azon'ny Maria nanehoana ny heviny?

“Tena ankasitrahako ny nataonao rehetra hamatsiana ny ankohonana, ny ezaka sy ny asa rehetra. Na izany aza dia mila ronono ny zanatsika, afaka mbola mandeha mividy izany ve ianao?”
- Inona ny zavatra hafa mety ho notenenin'I Matio?

“Variana loatra aho nieritreritra ny hafaliako hihaona aminao satria tiako sy ankafiziko loatra ianao hany ka niala tao an-dohako ny fividianana ilay ronono. Ao fa ndeha hividy aho e, zavatra vetivety fotsiny izany.”

Amin'ny lafiny rehetra dia tokony hisy anankiray manapaka ilay tsingerina ary miezaka maneho fitiavana na fanajana. Na dia tsy tiantsika aza dia tokony hotsarovantsika fa nahazo BAIKO isika! Ny Baiboly dia tsy miteny amintsika hoe rehefa mahatehotia ny vadinao dia hajao izy, na rehefa tsara fanahy ny vadinao dia tiavo izy. Tsy niandry antsika ho tsara Kristy vao nitia antsika. Tokony hotadidintsika, na dia tsy tiantsika atao aza, noho ny fitiavantsika an'Andriamanitra dia tokony hifankatia sy hifanaja isika.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Aoka hotadidintsika ny tantaran'I Timeosy sy Leah.

- Ahoana ny fisehon'ny olana mikasika ny fanajana sy fitiavana amin'io tantara io?
- Inona ny soso-kevitra azonao omena an'I Timeosy?
- Inona no soso-kevitra azonao omena an'I Leah?

MIARAKA NY MPIVADY NA OLONA ROA

1. Ataovy lisitra ireo zavatra tsy mba anampian'ny vadinao anao (Ho an'ny tsy manambady, inona no tsy mba hanampian'ny ray aman-dreninao anao?)
2. Rehefa mijery an'io lisitra io, mivavaha ary misaora an'Andriamanitra noho ny amin'ny vadinao. Na ny ray aman-dreninao.

FANDINIHANA MANOKANA

Inona no azonao atao aorian'izao fiofanana izao hanatsaranao ny fifandraisanao amin'ny vadinao na ny ray aman-dreninao?

1. Amin'ny andro ho avy:
 - **Ry lehilahy:** Ambarao amin'ny vadinareo fa feno fankasitrahana noho ny aminy sy noho izay rehetra ataony hikorakarana ny ankohonana ianareo. Anontanio azy raha misy azonao atao hahamoramora kokoa ny fiainany. Tadidio fa tiany ho fantatra hoe tia azy ianareo.
 - **Ry vehivavy:** Ambarao ny vadinareo fa ankasitrahanao ny asa mafy ataony hikorakarana ny ankohonana. Anontanio azy raha misy azonao anampiana azy hahamoramora kokoa ny fiainany. Tadidio fa tiany ho fantatra fa manaja azy ianao.
 - **Ry tokan-tena:** Ambarao ny ray aman-dreninareo fa feno fankasitrahana azy ireo sy izay rehetra ataony hamelomana ny ankohonana ianareo. Anontanio azy raha misy azonao anampiana azy hahamoramora kokoa ny fiainany.
2. Avy eo, isan'andro miezaha manao zavatra iray anehoanao amin'ny vadinao fa tianao na hajainao izy.
3. Makà fotoana hanoratana hevitra vitsivitsy avy aminao manokana ny amin'izay afaka ataonao isan'andro amin'ity herinandro ity. Mivavaha ary mangataha amin'Andriamanitra hanampiany anao amin'ny fanaovanao izany zavatra rehetra izany.

Mety ho hitanao sarotra ireo dingana ireo ety am-boalohany. Raha mbola tsy vonona ny hiresaka amin'ny vadinao ianao na ny ray aman-dreninao, dia manomboha mivavaka ho azy isan'andro. Mivavaha isaky ny fotoana hahatsapanao alahelo na hatezerana. Misaora an'Andriamanitra ny amin'ny vadinao ary angataho Andriamanitra hanampy anareo ao anatin'ny fanambadianareo.

Lesona 2: Fanambadiana sambatra

Hevi-dehibe

1. Afaka ny hanana fanambadiana sambatra isika raha mahafantatra ny fahasamihafana amintsika sy ny vadintsika na ny fianakaviansika.
2. Mila mianatra fomba mahasalama sy ara-baiboly entina matrika ny fahasamihafana sy mamaha fifandirana isika.

Fitaovana

Toro lalana ho an'ny mpianatra:

- a. **Mamantatra ny fahasamihafana (Dika 1 isan'olona, asiana mihoatra ho an'ny vady)**
- b. Mamaha ireo fifandirana misy

Fanambadiana sambatra

Ny fifandirana dia mety hisy foana na dia ao anaty fanambadiana salama aza.

- Inona avy ireo zavatra mampifanditra ny mpivady matetika?

FIZARANA ANATY VONDRONA

Vakio ireto an-dalan-tsoratra masina manaraka ireto — Inona no azontsika takarina amin'ireo an-dalan-tsoratra masina ireo ka manampy antsika hahazo ny fomba tsaratsara kokoa entina mamaha fifandirana?

- 1 Kor 15:41 sy 1 Kor 12:4-7— *Manokana no nanaovan'Andriamanitra antsika tsirairay avy, samihafa ny lasa ary samy nomena talenta samihafa koa. Tokony ho azontsika izany fahasamihafana izany ary tokony ho vonona hanaiky isika fa samihafa ny nanamboaran'Andriamanitra antsika.*
- Efes 4:32 — *Tokony ho mora fo sy be fiantrana ary vonona ny hamela heloka isika sady mahatsiaro fa isika koa dia tsy tanteraka.*
- 1 Petera 3:9 sy Matio 5:23-24 — *Mila vonona ny hiaiky heloka koa isika na dia ny hafa aza no nanomboka ny olana; mila vonona hamerina foana ny toe-javatra amin'ny laoniny.*
- Filip 2:3-4 — *Tokony hihevitra ny hafa ho manan-danja kokoa hatrany isika.*

TATITRA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Angataho ny vondrona hizara ny zavatra nianarany mikasika ny famahana fifandirana amin'ny alàlan'ireo an-dalan-tsoratra masina voalohany ireo. Mangataha vondrona hafa hizara mikasika ny an-dalan-tsoratra masina hafa.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Samihafa ny nanaovan'Andriamanitra antsika. Araka ny hitantsika ao amin'ny 1 Kor, Samihafa ny talenta, ny fahaiza-manao, ny hery ananantsika. Tsy mahatonga ny olona iray hanan-danja kokoa noho ny hafa anefa izany. Samy amin'ny nanaovan'Andriamanitra azy avy isika. Tsy mitovy ny nanamboaran'Andriamanitra antsika rehetra. Nataony manokana ny tsirairay. Amin'ity fanazarana manaraka ity, dia ho hitantsika ireo fomba samihafa nanamboaran'Andriamanitra antsika. Tadidio fa isaky ny zavatra lazaina dia tsy manan-danja kokoa noho ny hafa ny olona iray fa fomba fijery ireo na fomba nentin'Andriamanitra nanao antsika fotsiny ireo.

ATRIK'ASA HO AN'NY TSIRAIRAY NA HO AN'NY MPIVADY

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Tokony hanana ny dikan'ny lesona 2 an'ny mpianatra momba ny famantarana ny fahasamihafana ny tsirairay. Zava-dehibe ny manome torohevitra mazava ny amin'ity atrik'asa ity. Azo atao koa ny manasaraka ny lehilahy sy ny vehivavy ho amin'ny efitra roa samihafa. Raha tsy mahay mamaky teny ny olona na tsy dia azon'izy ireo loatra ny foto-pisainana, dia azonao vakiana isan-tokony ary marihiny izay vita. Ataovy miaraka ny voalohany.

Mila ny dikan'ny toro lalana ho an'ny mpianatra ny olona tsirairay. Ho vakintsika in-droa izany:

1. Amin'ny voalohany – Vakio ny lohateny tsirairay ary mariho eny amin'ny sisin'ny an-dalana araka izay mety aminao.
 - Ndao hiaraka hanao ny voalohany. Ny olona rehetra –Mitoetra irery ve no mety aminao sa mandany fotoana miaraka amin'olona? Raha tia miaraka amin'olona ianao dia asio marika eo amin'ny sisin'io amin'ny ankavanana. Raha tianao izy roa dia asio marika eo afovoany. Raha tianao ny mitoetra irery dia asio marika indray amin'ny ilany ankavia. Asehoy amin'ny tabilao izany.
 - Vakio ny pejy rehetra ka asio marika araka izay mety aminao isaky ny lohateny rehetra.
2. Faharoa – Vakio ireo lohateny ary asio marika “O” ny heverinao mifanaraka amin'ny **vadinao na ny olona ao an-trano**. Aza miresaka ny amin'izany amin'ny vadinao aloha.
3. Rehefa samy nahavita ny voalohany sy ny faharoa ianareo mivady dia aseho ny vadinao ny taratasy. Avy eo mifanakaloza hevitra ny amin'ny lohateny tsirairay ary valio ireo fanontaniana ao ambadiky ny taratasy.
 - Azonao tsara ve ny safidin'ny vadinao mikasika ireo lohateny ireo? Misy nanaitra anao ve ny safidiny?
 - Nitovy foana ve ny valin-teninareo mivady na ilay olona ao anaty ankohonana, isaky ny lohateny?
 - Amin'ny sehatra manao ahoana no itovitovianareo ka moramora ifanarahana?
 - Sehatra inona no tena mahasamihafa?
 - Ny lohateny inona no tena miteraka olana amin'ny fanambadianareo?
 - Resaho izay fomba entinareo mitantana io sehatra mahasamihafa anareo io.
 - Ahoana no ampiasanareo ny herinareo hanorenana ny fanambadiana na ny fifandraisana indray?

4. Manorata drafitra miaraka: Manaova drafitra entinareo miatrika ny sehatra tena tsy itoviana. Mifidiana sehatra 2 tsy itoviana, ary soraty ny drafitra entinareo mamaha ny olana mifandraika amin'io sehatra io. Misy ohatra efa voasoratra ao anaty boky.

TATITRA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Mangataha mpivady 1 na 2 hizara ny drafitra nataony mikasika sehatra 1 tsy itoviany.

Ny fahasamihafantsika dia mety hitarika fifandirana raha tsy resahintsika izy ireo. Manaova drafitra mety amin'ny andaniny sy ankilany.

Mamaha tsy fifankahazoana

Hisy foana ny tsy fifankahazoana fa tokony hianatra hamaha izany amin'ny fomba mahasalama isika. Tsy tokony avelantsika hiorim-paka ny olana. Tokony hiezaka hamaha izany haingana indrindra araka izay azo atao isika mialoha ny hitomboany.

Efes 4:26 dia milaza amintsika fa tsy tokony avelantsika ho tratry ny masoandro milentika ny hatezerantsika. Io dia fampahatsiarovana tsara ny amin'ny tokony hitandremantsika mba hamahana haingana ny olana misy ka tsy hamelana izany hilona mandritra ny andro maro. Zava-dehibe amin'ny fanambadiana izany, eny fa na dia amin'ny fifandraisana amin'ny rehetra aza.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Mampiasa ny toro lalana ho an'ny mpianatra, Lesona 2: “famahana ny fifandirana”. Vakio ny fitsipika tsirairay ary ny an-dalan-tsoratra masina.

- Ataovy azo antoka fa ny fahadisoanao no hitanao voalohany – Aza maika ny hamantatra ny fahadisoan’ny hafa. (Mat 7:3-5)
- Mifanakaloza hevitra manokana ianareo mivady mikasika ny olana, tsy eo imason’ny hafa indrindra ny ankizy. (Mat 18:15)
- Ampitoniana no anaovana an’io fifanakalozan-kevitra. Mifidiana fotoana mahatony anareo roa. Raha tezitra ianao dia aleo amin’ny fotoana manaraka no iresahana. (Ohab 15:1)
- Ataovy mazava ny zavatra tianao horesahina nefa tsy manindrona ny hafa. (Kol 4:6)
- Mifampihainoa. Miezaha manakatra ny fijerin’ny hafa. Mety ho marina izy fa hianao no diso. (Filip 2:3)
- Rehefa voalaza ny tianao ambara, dia aza iverenana intsony. Aza miady hevitra na miezaka manova ny fisainan’ny hafa. Indraindray dia tsy maintsy manaiky fotsiny mba hanapahana ny tsingerina. Raha atao am-pitiavana izany dia ho voatazona ny fandriam-pahalemana. (Efes 4:26)

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Iza amin’ireo fitsipika ireo no mora aminao ny manatanteraka azy raha ao anaty fifandirana?
- Iza amin’ireo fitsipika ireo no sarotra aminao ny manatanteraka azy raha ao anaty fifandirana?

ATRIK’ASA ANATY VONDRONA

Mamorona anjara lalaovina. Mifidiana zavatra mampifanditra efa mahazatra ny rehetra anaty fanambadiana ary aseho ny fomba entina mamaha izany amin’ny fampiasana ireo foto-kevitra rehetra ireo.

Toro lalana ho an’ny mpandrindra: Angataho ny vondrona tsirairay hanao ny anjara lalaovina ho hitan’ny rehetra.

FAMERENANA ATAON’NY VONDRONA

Amin’ity lesona ity, dia nianatra namantatra ny fahasamihafantsika amin’ny lafiny fifandraisana isika. Manaova drafitra hiatrehana ny fahasamihafana sy hamahana ny fifandirana.

- Ilay manao ahoana amin’ireo fitsipika manan-danja lehibe amin’ny famahana fifandirana no matetika hadinonao rehefa misy tsy fitovian-kevitra mitranga?
- Inona avy ny hevitra na fomba entina mitadidy ireo fahamarinana amin’ny fotoana manaraka raha misy fifandirana?

Tadidio, Ireo fitsipika ireo dia tsy ho an’ny olona manambady na hampiasaina amin’ny vady ihany. Azontsika ampiasaina ireo fitsipika ireo amin’ny karazan’olona rehetra ifandraisantsika rehefa misy fifandirana.

Toro lalana ho an’ny mpandrindra: Farano amin’ny vavaka mba hanampian’Andriamanitra ny tsirairay amin’izy ireo hatrika ny tsy fitovian-kevitra amin’ny toe-po mahasalama, araka an’Andriamanitra ary mba ho azon’izy ireo antoka fa ny fahasamihafany dia tsy ho lasa fifandirana sy ady intsony.

Lesona 3: Miatrika sy mitsabo ireo ratra anaty

Hevi-dehibe

1. Mila miaiky isika fa mifandratra ary tokony atrehina sy fantarina ireo fomba entina mifandratra satria ny ratra tsy voatsabo dia manapotika ny fanambadiana.
2. Ny fiaikena heloka sy fifonana amin'ny olona voaratrantsika dia manampy mamerina indray amin'ny laoniny ny fifandraisana.
3. Mamela ny hafa isika noho ny fankatoavana sy fisaorana an'Andriamanitra izay namela ny helotsika koa.
4. Ny famelan-keloka dia dingana tokony arahintsika mitohy hanadiovana ireo ratra amin'ny fifandraisantsika.

Fitaovana

Fanampiana maso (hita ao amin'ny fanampiana maso any amin'ny faran'ny lesona):

- a. Sarin'ny ankohonana (Dika iray isaky ny vondrona – rovi-drovito)

Toro lalana ho an'ny mpianatra:

- b. Mamantatra ireo ratra (dika iray isan'olona)
- c. Dingan'ny fiaikena heloka (dika iray isan'olona)
- d. Dingan'ny famelan-keloka

Scotch (Ampy hampiasain'ny vondrona tsirairay hamerenana amin'ny laoniny ny sarin'ankohonana rovitra.)

Famerenana sy Fampidirana

FIFANAKALAZAN-KEVITRA ANATY VONDRONA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Anontanio ny vondrona ny amin'izay mety ho tadidin'izy ireo mikasika ny lesona teo aloha. Ivereno jerena ireo an-dalan-tsoratra masina hampatsiahivana azy ireo ny amin'ny hevi-dehibe.

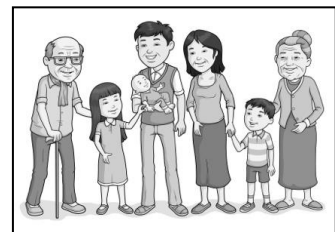
- Inona avy ireo fitsipika nianaranao ny amin'ny fomba iresahana sy amahana ny olan'ny tsy fitoviana?

Na amin'ny fanambadiana tsara indrindra aza dia misy fotoana ny lahy sy ny vavy no samy maratra daholo. Indraindray fanahy iniana na koa tsy iniana izany.

ATRIK'ASA HO AN'NY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: omeo dika rovitra ny sarin'ny ankohonana ny vondrona tsirairay. (rovito ho 4 na 6 ny sary farafahakeliny) ary omeo scotch isaky ny vondrona. Asaivo atambatr'izy ireo indray amin'ny scotch ny sarin'ankohonana rovitra. Ao amin'ny faran'ny torolalana ho an'ny mpampianatra ny sary.

Raha tsy misy scotch dia sarotra ny hampitambarana indray ny sary. Ny famelan-keloka no toy ny scotch amin'ny fifandraisana, indrindra amin'ny fanambadiana. Mihazona ny singa tsirairay na dia nisy fotoana aza nisy ratra na fahapotehan'ny fifandraisana.

Ny ratra dia manapotika fanambadiana. Mampifanalavitra olona izy io ary mahatonga azy ireo tsy hankafy ny fisian'izy roa.

Amin'ity lesona ity dia hojerentsika ny ny fomba entina manarina ny fanambadiana simban'ny ratra.

Voalohany– Fantaro ny ratra

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Jereo ny lesona 3 ao amin'ny toro lalana ho an'ny mpianatra: Miaraha mamantatra ireo ratra.

Vakio Mat 5:23-24.

- Araka io an-dalan-tsoratra masina io, manao ahoana ny fahitanao ny mahazava-dehibe ny fampihavanana vokatry ny fifandirana sy ratra?
- Inona no tian'ilay andalana tenenina amin'ny hoe “raha misy olona manana ady aminao?”
- Inona no tokony hataontsika raha misy ratra eo amin'ny fanambadiana?

Ny Baiboly dia milaza mazava fa tokony hisy fampihavanana aorian'ny fifandraisana maratra. Amin'Andriamanitra dia manan-danja lehibe ny fanasany antsika hihavana amin'ny hafa mialoha ny hanolorana fanatitra aminy. Arakaraka ny hafainganana ny famerenantsika amin'ny laoniny fifandraisana no mampiadana ny fitomboan'ny ratra. Aorian'ny volana vitsivitsy, ny ratra kely dia mety hitombo ho olana goavana.

Io an-dalan-tsoratra masina io dia mampahatsiaro antsika fa raha nampahatezitra olona iray amintsika isika dia tokony hanatona hangataka famelana aminy. Amin'ilay an-dalan-tsoratra masina manaraka dia hita fa raha nisy olona nampatezitra antsika, dia mbola andraikintsika koa ny manatona.

FIERITRERETANA MANOKANA

Haka minitra vitsivitsy isika hanontany mangina an'Andriamanitra hampisehoany antsika raha misy fomba nandratrantsika ny vadintsika, ary raha tsy manambady dia mieritrereta namana akaiky na olona ao anaty fianakaviana. Eritrereto ireto sehatra manaraka ireto ary soraty ireo hevitra tonga ao an-tsainao:

- Misy zavatra izay tsy vitanao nefa tokony hataonao ve?
- Misy zavatra nataonao na eo an-dalam-panaovana nefa tsy tokony nataonao?
- Misy zavatra nirin'ny vadinao ho nataonao ve nefa tsy vitanao?
- Niteny zavatra mandratra ve ianao?
- Nisy fotoana tsy nahafahanao naneho fitiavana sy fampaherezana ve?

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio Mat 18:15.

Tsy hoe ny miaiky ihany ireo fomba nampaharariantsika ny vadintsika sy nandratrantsika ny fanambadiantsika no tokony hatao fa mila miomana koa hilaza amin'ny vadintsika fa nisy fotoana koa isika mba naratra vokatry ny nataony. Indraindray dia tsy minia handratra antsika ny vadintsika nefa mahatsiaro maratra ihany isika. Mety tsy ho azony onona akory izay hataony. Raha tsy ampahafantarina azy izany dia mety hanapotika ny fanambadiana mihitsy ny ratra mitohy. Tsy hahafantatra mihitsy ny antony miteraka olana ny vady raha tsy ampahafantarina azy izany ary ho sarotra aminy ny hanarina fahasimbana misy eo amin'ny fifandraisana.

FIERITRERETANA MANOKANA

Amin'izao dia makà fotoana hieritreretana ireo fomba nandratra anao. Mety ho zavatra fantatra ny tsy fantatry ny vadinao no nandratra anao.

- Nisy zavatra nataon'ny vadinao ve nandratra anao?
- Mivavaha ary manapaha hevitra hanomboka hiresaka ireo zavatra ireo amin'ny vadinao amin'ity herinandro ity.

Tsy misy amintsika tanteraka. Samy efa nandratra ny hafa daholo ary samy efa naratra koa. Amin'ny ambin'ity lesona ity dia hianatra ireo fomba entina mamitrana indray ny fifandraisantsika vokatry ireo ratra nisy. Amin'ity

herinandro ity dia tokony hotadidintsika ireo zavatra noeritreretina horeshina ka tokony hifanakalozan-kevitra amin'ny vadinao. Miaike heloka, mifonà na mamela heloka raha ilaina izany.

Faharoa – Manaova azafady na mifonà na mangataha famelana raha nandratra ny hafa ianao

FIFANAKALOZANA ANATY VONDRONA

Inona avy ireo mety ho sakana atrehintsika amin'ny fiaikena heloka na fangatahana ny hafa hamela ny helotsika?

- Avonavona
- Henatra
- Milaza tsy misy fotoana
- Tahotra

Vakio Lio 15:11-22.

- Inona ny sakana natrehin'ilay zandry?
- Inona no tokony nataon'ilay zandry hanarenana indray ny fifandraisany tamin'ny rainy?
- Inona no azontsika ianarana amin'ity tantara ity mikasika ny fifonana sy faiken-keloka?

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Sorato amin'ny tabilao ireo dingana ireo izay vakinareo ao anaty toro lalana ho an'ny mpianatra lesona 3: "fiaikena heloka" ny dingana tsirairay.

Misy dingana 6 ho an'ny fiaikena heloka entina manarina indray ny fifandraisana raha sendra nandratra olona isika.

Dingana fiaikena heloka

1. **Miaiky amin'Andriamanitra** – Raha mandratra ny vadintsika isika dia latsaka ao anaty tsy fankatoavana an'Andriamanitra. Mila manatona an'Andriamanitra isika ary hangataka famelan-keloka aminy noho ny fahadisoantsika. Ny fanekentsika ny famelan-kelok'Andriamanitra no hanome antsika fo mietry hiaiky heloka sy hifona amin'ny hafa.
2. **Miaiky heloka amin'ny hafa tsy manao fialan-tsiny.** – Matetika rehefa miaiky heloka isika dia tantsika ny manome fanazavana ny antony nanaovantsika ny fihetsika nataontsika. Izany dia miteraka fahasaratana amin'ilay olona iresahana amin'izay tokony hamelana heloka antsika.

Ohatra 1:

Manameloka: Fantatro fa nitsikera anao teo anatrehan'ny namanao aho omaly nefa tsy nanao izany aho raha tsy nanao izay nahatara anay adiny iray ianao.

Ny tokony ho izy: Nandratra anao ny nitsikerako anao teo imason'ny namanao omaly, tsy fahatsaran-toetra izany nataoko izany.

Ohatra 2:

Manameloka: Fantatro fa nasiaka sy nahery fiteny taminao aho alina nefa tokony ho tadidinao fa ny reninao dia nitsikera ahy mafy tato ho ato izay ary izaho koa reraky ny asa...

Ny tokony ho izy: Tena fitiavan-tena sy tsy fahaizana manakatra izay mety ho tsapanao ny nataoko omaly alina ka manao azafady indrindra fa nandratra anao.

Ampitahao ireo ohatra roa eo ambony ireo. Ny inona amin'ireo no moramora aminao ny hamela azy?

3. **Mifona, miaiky heloka** – Ataovy azo antoka fa mazava ny heloka ekenao na ifonanao ary aseho tsara koa ny alahelonao nahavita izany. Mitenena zavatra sahala amin'ny hoe "tena malahelo aho nahavita an'iny zavatra iny" na "Tena tsy mahazo aina aho nanao anao toy izao".

4. **Mangataka famelana** – Tsara ho azontsika mazava fa ilaintsika ny famelan-keloka. Mety mbola tsy ho vonona ny hamela antsika eo noho eo ny vadintsika ka tokony hanana faharetana isika noho izany. Mivavaha mba hanampian'Andriamanitra ny vadinao hamela anao. Tsy azontsika atao ny manery azy hamela antsika nefa tsy mbola vokatry ny fony malalaka izany.
5. **Manova toe-po sy fihetsika na famindra** – Tsy ampy ny miaiky sy mifona raha tsy miomana ny hiova isika na koa mbola mihevitra hamerina ihany ny fahadisoana sahala amin'ny teo aloha. An'isan'ny efa fanarenana ny fifandraisana ny manao azo antoka ny fanirianao hiova sy hanova toetra sy fanao. Arak'izay azonao atao indrindra dia tokony tsy hamerina intsony an'iny toe-javatra iny ianao.
6. **Ekeo ny vokany** – Mety mila fotoana ilay olona vao afaka hamela anao. Noho izany dia mila faharetana avy aminao ary koa vavaka mba hanampian'Andriamanitra azy hamela anao. Misy ratra izay mety hanimba fifampitokisana mihitsy eo amin'ny fifandraisana. Tokony ho takatrao fa mety tsy hatoky anao toy ny natokisany anao teo aoha intsony ny vadinao. Izany no vokatry ny fihetsika nataonao. Ny fanaovana azafady na fiaikena dia tsy voatery mamerina ho azy ny toe-javatra amin'ny laoniny na ho vaovao. Indraindray dia mila miaina miaraka amin'ny vokatry ny fihetsika natao. Indraindray koa dia mila fotoana maharitra ny ratra vokatry nataonao vao afaka.

ATRIK'ASAN'NY LAHY SY VAVY

Mieritrereta toe-javatra mety mahakasika ny rehetra ahitana fa misy olona iray tokony hangataka famelana amin'ny vadiny na olona hafa ao anaty fianakaviany. Mifandimbiasa mamerina ilay fomba tokony hatao rehefa miaiky heloka sy mangataka famelana.

***Toro lalana ho an'ny mpandrindra:** Azonareo asaina mandroso eny aloha izay maniry te hanao fanazarana hamerina manoloana ny vondrona rehetra.*

Fampiharana

FANDINIHANA MANOKANA

Angataho Andriamanitra hanoro anao raha misy zavatra tokony ifonana na anaovana azafady eo amin'ny fanambadianao.

1. Manaova drafitra ny amin'ny fotoana tokony hiresahanao izany amin'ny vadinao. Rehefa miresaka amin'ny vadinao ianao, mifonà ny amin'ny ratra nahazo azy vokatry ny nataonao. Miezaha manaraka ireo dingana tokony hatao. Raha tsy manam-bady ianao dia afaka manaraka ireo dingana ihany hanasitranana ratra eo amin'ny fifandraisanao amin'ny hafa, ohatra ray aman-dreny na iray tam-po, havana na namana.
2. Mitadiava fotoana mety aminareo roa mba hiresahana. Tsara raha fotoana izay tsy ho voaelingelina ka ny rehetra dia samy tsy misy reraka loatra.
3. Mivavaha ary mangataka an'Andriamanitra hanome anao fo mietry sy hanome anao izay tena teny mety holazaina. Mivavaha mba hanomanan'Andriamanitra ny vadinao hihaino anao ary ho vonona hamela anao.
4. Manapaha hevitra eo anatrehan'ny Tompo fa hataonao ireo dingana ireo. Misy olona ve afaka ny hivavaka ho anao ary azonao hanaovana tatitra mikasika ireo dingana tianao hatao sy vitanao?

Mamela Ny Helok'ireo Olona Nandratra

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio ireto an-dalan-tsoratra masina manaraka ireto ary fintino izay lazain'ny Baiboly mikasika ny famelan-keloka:

- Lioka 23:34 – Jesosy dia namela heloka sy nahafantatra fa tsy nahalala izay tokony nataony ireo olona ireo.

- Mat 18:21-22 – Jesosy niteny tamin’i Petera fa tokony hamela im- 77 izy (amin’ny fotoana rehetra)
- Kol 3:13 – Mifamela tahaka ny namelan’ny Tompo antsika.

Betsaka ny namelan’Andriamaitra antsika ary mandidy antsika mba hifamela koa izy. Indraindray dia sarotra ny mamela ireo izay nandratra antsika.

- Araka ny traik’efa anananao, inona avy ireo mety ho vokatry ny tsy famelan-keloka amin’ny fanambadiana?
 - *Fangidiana anaty – miorina eo ambony ratra*
 - *Tsy fifampitokisana intsony*
 - *Tsy fahafaham-po amin’ny fanambadiana ka mitarika tsy fahatokiana.*
 - *Fihenjanana ao anaty ankohonana – na ny ankizy aza dia hahatsiaro tsy voaaro sy hatahotra.*

Ny famelan-keloka dia manan-danja lehibe hahafahana mahazo antoka ny fahatanjahan’ny fitomboana anaty fanambadiana. Ao anaty Baiboly dia voadidy hamela heloka im-betsaka isika. Mialoha an’izany anefa dia tsara ho azontsika ny hoe famelan-keloka sy ny tsy izy.

Toro lalana ho an’ny mpandrindra: *Manaova tsanganana anankiroa eo amin’ny solaitra be ary soraty eo an-daniny hoe “Ny atao hoe famelan-keloka” ary eo an-kilany ny hoe “ny Tsy famelan-keloka”. Tanisao isaky ny tsanganana avy ny fanazavanao izany.*

Ny Famelan-keloka dia tsy	Ny Famelan-keloka dia
1. Fahatsapana	1. Safidy ny hanao azy
2. Fanekena tsy fahamarinana na fandeferana toe-po mandratra na manararaotra	2. Fiatrehana ny fahadisoana izay vita nefa misafidy ny tsy hitahiry ireo ratra na alahelo amin’ny vady.
3. Fangatahana ny iray hiova mialoha ny hamelana azy	3. Fahatokiana an’Andriamanitra fa izy hiasa ao anatin’ny ankilany ka mamela na dia tsy mbola nahita fiovana teo aminy aza
4. Fanadinoana	4. Mamotsotra ny vady ho eo an-tanan’ Andriamanitra rehefa mahatsapa fahatezerana na ratra ka tsy mitady hamaly faty
5. Ny mody mihevitra fa tsy maninona izany	5. Manaiky fa ny fahafatesan’i Jesosy dia efa nahaloha ny vidin’ny fahotana rehetra.

Ny famelan-keloka dia tsy:

- **Fahatsapana.** Ny famelan-keloka dia safidy ataontsika. Tsy tokony hiandry fahatsapana famelan-keloka isika fa tokony hanapa-kevitra ny hamela heloka ny hafa. Tsy tokony hanontany tena izany hoe “mahatsapa tokony hamela ve aho izay sa tsia? Fa manapa-kevitra tsotr’izao fotsiny ny hamela ary hamotsotra ireo fitseran-tena sy faniriana hamaly faty.
- **Mangataka ny ankilany hiova mialoha ny hamelana azy.** Tsy afaka manery olona hiova isika. Mamela isika satria navelan’ny Kristy ary nodidiany hamela heloka ny hafa tsy noho izay andrasantsika amin’ily olona.
- **Manaiky ny tsy rariny.** Rehefa mamela heloka olona isika dia tsy voatery mino fa marina na rariny ny zavatra nataon’ily olona. Azontsika atao ny miaiky fa ny zavatra nataony dia tsy mety nefa isika dia manapa-kevitra ny hamela azy ihany. Ny famelantsika ny helony dia tsy midika famelantsika azy hitohy handratra antsika. Ny famelan-keloka dia tsy midika fandeferana toetra mandratra sy manararaotra.
- **Manadino.** Indraindray rehefa mamela heloka isika dia tsy hadino eo no ho eo ny fanaintainana vokatry ny ratra nahazo antsika. Tokony hitohy hamela ilay olona isika isaky ny mahatsapa fahatezerana miakatra.

- **Hodiana atao hoe tsy maninona.** Rehefa mamela heloka olona iray isika, dia tsy midika izany hoe tsy maninona izay nataony na hoe tsy nampaninona antsika izany. Na eo aza ny fomba nataony nandratrana antsika dia mbola hamela heloka ihany isika. Matoky isika fa Andriamanitra no hiasa ao anatin'io olona io.

Ny famelan-keloka dia:

- **Safidy ataontsika.** Ho valin'ny namelan'Andriamanitra ny helotsika ary ho fankatoavana azy.
- **Miatrika ireo fahadisoana vita.** Tokony hiaiky isika fa nisy nanao fahadisoana tamintsika ary nandratra antsika izany nefa misafidy ny tsy hihazona izany ka hiteraka ratra.
- **Matoky fa Andriamanitra hiasa amin'ny hafa.** Avelantsika Andriamanitra handresy lahatra ka hamela heloka isika mialoha izay mety fiovana amin'ilay olona.
- **Mamotsotra azy ho eo an-tanan'Andriamanitra.** Rehefa mamela isika, dia mamotsotra ny zontsika hamaly faty na hangataka fiovana fa kosa mamela an'Andriamanitra hanitsy sy hanova ilay olona araka ny fombany sy amin'ny fotoanany.
- **Manaiiky ny fahafatesan'I Jesosy efa nahavoaloha ny vidin'ny fahotana rehetra.** Rehefa avy mamela isika dia tsy tokony hampahatsiaro foana izay fahadisoany ka hampiasa izany hahatonga ilay olona hanao zavatra ho antsika.

Mety ho sarotra ny famelan-keloka raha tena nandratra antsika tokoa ilay olona. Ny Baiboly dia mampahatsiaro antsika fa isika dia tokony hamela noho ny fankasitrahantsika ny zavatra nataon'Andriamanitra tamintsika fa tsy voatery noho ny fahamendrehany havela heloka. Rehefa mamela heloka isika dia tsy midika izany fa mety ny nataony fa midika kosa hoe isika dia minia mamela an'Andriamanitra ho mpitsara sy hanapa-kevitra hamaly araka ny fombany ny zavatra rehetra nataon'olona tamintsika.

FANDINIHANA MANOKANA

- Inona avy ireo hevi-baovao nianaranao mikasika ny famelan-keloka?
- Ahoana ny fomba hampiharanao izay nianaranao amin'ny fanambadianao amin'izao herinandro manaraka izao?

Ireo dingan'ny famelan-keloka

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Vakio ny tantara manaraka:

Reraky ny asa nandritra ny tontolo andro tao an-jaridaina I Adama sy Eva. Hatramin'ny nihinanana'izy ireo ny voankazo nandran'Andriamanitra azy tsy hoaniny dia toa mifanditra foana izy ireo. Tany aloha dia toa tsy nampifanditra azy ny fahasamihafany fa hatramin'ny roa herinandro tato ho ato dia toa mampifanditra azy ny zava-drehetra. Te hiala sasatra I Adama amin'ny faran'ny tontolo andro, I Eva kosa mba te hitsangatsangana eny an-jaridaina. I Adama te hihinana voankazo, I Eva kosa te hihinana legioma. I Eva te hanan-janaka nefa I Adama te hankafy miaina irery miaraka aminy. I Adama tia matory an-kalamanjana, I Eva kosa te hatory eo ambony ravina malefaka ao anaty zohy. Samy sorena izy roa ary nifanditra mihitsy farany ka niafara tamin'ny fifanaovana teny mandratra. Nanomboka nitomany I Eva, I Adama kosa lasa nandeha.

Raha nandeha I Adama dia tsapany fa nandratra an'I Eva izy tamin'ny zavatra nolazainy sy ny fandozany azy. Tsy nahazo aina izy nefa tezitra koa satria tsy mba nihaino azy I Eva na mba niezaka nahazo izay ilainy sy tiany. Noheverin'I Adama fa "natositosiky Eva aho tamin'ny alàlan'ny tsy fihainoany ahy ka izao fantany tsara izay zavatra tsapako" Tsapan'I Adama anefa fa mandresy lahatra azy amin'ny toe-pony ratsy Andriamanitra ary azony antoka fa marina izany. Niato izy ka nipetraka ary nivavaka:

“Andriamanitra o, fantatro fa tsy mahate ho tia sy tsy fahatsaram-panahy no nasehoko an’I Eva. Ekeko fa nataoko fanahy iniana izany mba hahatsapany izay fahatsapako aty anatiko, nefa notsarain’ny zavatra nataoko ihany aho. Diso aho ary ratsy ny toe-poko. Mamindra fo amiko Andriamanitra ary ampio aho hamela an’I Eva. Mino aho fa hainao ny miasa ao an-mpon’I Eva ary izaho dia misafidy ny tsy hamaly faty azy noho ireo izay nataony ka nandratra ahy. Mangataka aminao aho Andriamanitra o hanampy ahy hamela izay rehetra nandratra ahy satria tsy mpitsara azy aho fa anao izany. Ampio aho mba tsy hangidy anaty na hanao lolom-po. Ampio aho hamela azy, ary ampio koa izahay mba ho sitrana ny ratra rehetra izay tsapanay. Ampio aho mba ho tonga vady araka ny sitra-ponao ary ampio koa izahay mba hanana fifandraisana tsara ao anaty fanambadianay. Misaoatra Ray o, mamela ahy ary manampy ahy hamela an’I Eva ary ho tia azy amin’ny manaraka.”

Niverina niresaka amin’I Eva I Adama...

Ity tantara ity dia mapahatsiaro antsika fa noho ny fahotana eto amin’izao tontolo izao dia hanana fahasaratana isika ary mety handratra ireo olona izay tiantsika aza. I Adama dia maneho amintsika ireo dingan’ny famelan-keloka izay tokony andalovantsika raha nisy olona nandratra antsika.

- Inona avy ireo zavatra nataon’I Adama nahatonga azy afaka namela an’I Eva noho ny ratra izay tsapany?

Ireo dingan’ny famelan-keloka

Toro lalana ho an’ny mpandrindra: Ampiasao ny toro lalana ho an’ny mpianatra, lesona 3: dingan’ny famelan-keloka hahafahana miresaka ny dingana tsirairay avy. Rehefa voaresaka ny dingana rehetra, dia jereo ny zavatra nataon’I Adama na tsy nataony araka ny dingana tsirairay avy ary ampio izy ireo hahazo izay dingana tsy dia mazava aminy.

Raha kely ny ratra niainanao dia mety ho moramora ny hanao ireo dingana ireo. Raha somary mafimafy ny ratra nahazo anao dia mety haka fotoana ny famitana ny dingana rehetra.

1. Ekeo fa tsy rariny ny nihatra taminao.
2. Aza odiana tsy hita fa ekeo ny hatezerana misy sy ny faniriana te handratra koa an’ilay olona nandratra anao.
3. Angataho Andriamanitra hanampy anao hamela ny helok’ilay olona.
4. Misafidiana ny tsy hamaly faty
5. Avelao ny eritreritra te handratra koa ilay olona.
6. Omeo an’Andriamanitra ny andraikitra hitsara.
7. Angataho Andriamanitra hanala ny fangidiana anaty sy ny lolom-po rehetra.
8. Angataho Andriamanitra hanasitrana ny ratra sy izay mety ho vokatry ny tsy rariny tamin’ny fiainanao.

MIARAKA AMIN’NY OLONA Hafa (Tsy vadinao)

- Inona amin’ireo dingan’ny famelan-keloka no sarotra indrindra aminao ny manatanteraka azy?
- Inona no afaka manampy anao hahamora ny fanatanterahanao io dingana io?
- Misy zavatra iray ve ilainao hahafahanao mamela ny vadinao?

Raha tsy mahita zavatra tokony avela mikasika ny vadinao dia mieritrereta olona iray ao anatin’ny ankohonana na namana izay nanao tsy rariny taminao. Raha tsy mbola mahita dia mivavaha mangina ho an’ireo izay manao ny dingana rehetra.

FAMERENANA

Toro lalana ho an’ny mpandrindra: Vakio mafy ny dingana tsirairay raha manakimpy ny masony ny tsirairay. Miatoa iray minitra aorian’ny dingana tsirairay mba hahafahan’ny mpandray anjara rehetra mieritreritra.

Rehefa vita ny famakiana ny dingana valo, mivavaha ho an'ny vondrona mba hanalan'Andriamanitra ny fanaintainana vokatry ny tsy rariny izay vao avy navela.

Akimpio ny maso ary eritrereto ny mikasika ny famelan-keloka ataonao amin'ny vadinao eo am-pamakiana ny dingana tsirairay.

Miaraha manomboka indray

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio ny an-dalan-tsoratra masina ary fantaro ny hevi-dehibe lazain'izy ireo avy:

- I Kor 13:4-5 – Ny fitiavana dia tsy misy fepetra ary tsy mitahiry ny ratsy nataon'ny olona.
- Jakoba 5:16 – Ekeo ny helokao, mifampitondrà am-bavaka ary mifanomeza fahasoavana.
- Filip 3:13 – Adinoy ny lasa ary mifantoha amin'ny ho avy.

Rehefa vita ny dingana famantarana ireo ratra, fiaikena heloka se famelan-keloka, dia tokony ho vonona ny hira manomboka indry isika. Sarotra ny hanatanteraka ity dingana ity ka noho izany mila mifampahery sy mifampitondra am-bavaka isika. Ka ny mifantoka amin'ny ho avy no mety toy izay hieritreritra ireo zava-nitranga tamin'ny lasa..

- Im-piry no tokony hanadiovanao ny tranonareo?

Tahaka ny fanadiovana ny ao an-trano dia tokony diovintsika matetika koa ireo ratra misy amin'ny fanambadiantsika sy amin'izay mety fifandraisantsika amin'ny hafa. Raha tsy diovintsika matetika izany dia hisavovona ka hanapotika ny fifandraisantsika. Ampio ny fanambadianao hitoetra matanjaka amin'ny alalan'ny fanaovanao matetika ireo dingana ireo.

Famintinana

***Toro lalana ho an'ny mpandrindra:** Ivereno jerena ny atao hoe famelan-keloka sy ny tsy izy ary ireo dingan'ny famelan-keloka. Ivereno jerena koa ireo dingana efatra entina manarina ny fifandraisana simba. Anontanio raha misy te hametraka fanontaniana hafa.*

Amin'ny lesona roa farany, niresaka isika ny amin'ireo dingana efatra entina manarina fifandraisana simba.

Tadidinao ve inona avy izy ireo?

- 1 – Mamantatra ny ratra
- 2 – Mifona raha nandratra ny hafa
- 3 – Mamela heloka ireo izay nandratra anao
- 4 – Miara-manomboka indray

Rehefa vitantsika ireo zavatra rehetra ireo, dia tokony hibanjina ny ho avy fa tsy hijery ny lasa. Tokony hataontsika azo antoka fa ataontsika ireo dingana ireo isaky ny nifandratra isika. Mila miankina amin'Andriamanitra isika hanampy antsika amin'ny fanatanterahana ireo dingana ireo.

VONDRONA KELY NA VAVAKA ATAON'NY VEHIVAVY (Afaka ataon'ny vehivavy ireo)

Ao anaty vondrona na miaraka amin'ny vady, mifampitondrà am-bavaka. Angataho Andriamanitra hanampy anao hamela ny hafa araka ny fomba namelany anao. Angataho Andriamanitra hanasitrana ny fifandraisanao amin'ny alàlan'ny fampiharanao ny famelan-keloka.

Lesona 4: Fanamafisana orina ny fanambadiana

Hevi-dehibe

1. Mba hanehoanao fitiavana amin'ny vadinao dia tokony ho fantatrao ireo fomba hahatsapany fa tiana izy.
2. Rehefa miara-mivavaka ny mpivady dia mametraka an'Andriamanitra ho ivon'ny fanambadian'izy ireo.
3. Tokony hataonao laharam-pahamehana ny vadinao mialoha ny zavatra na olona hafa satria ao anaty fanambadiana dia ilay olona roa no lasa iray.

Fitaovana

Toro lalana ho an'ny mpianatra:

- a. Ireo fitenim-pitiavana dimy

Fampidirana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ny fanambadiana dia fanomezana mahafinaritra avy amin'Andriamanitra, ary rehefa tafaray tsara ao anaty fanambadiana ny mpivady dia afaka manao zava-mahagaga izy ireo hanompoana sy hanomezam-boninahitra an'Andriamanitra. Na izany aza, mba hahatanteraka izany dia tokony ho mafy orina sy salama tsara ny fanambadiana. Manamafy orina ny fanambadiana ary mihazona azy ho toy izany mandritra ny androm-piainana dia asa mafy. Amin'ity lesona ity dia hijery fomba samihafa azonao ampiasaina hanamafy orina ny fanambadiana isika.

Fomba telo entina manamafy orina ny fanambadiana

1. Asehoy ny fitiavanao
2. Miaraha mivavaka
3. Ataovy laharam-pahamehana ny vadinao

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Soraty eo amin'ny solaitra be na amin'ny fafana ireo fomba telo entina manamafy orina ny fanambadiana.

Asehoy ny fitiavanao

FIZARANA ANATY VONDRONA

Ny tsirairay dia samy te ho tiana. Raha mianatra maneho ny fitiavanao amin'ny vadinao ianao dia hanamafy orina ny fanambadianareo izany.

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Soraty ity famantarana ity eo amin'ny solaitra be na manaova fafana hanampiana maso.

사랑해

- Iza no mahalala izay lazain'io?

Tsy afaka mamaky an'io isika satria voasoratra amin'ny teny koreana izany. Tsy mahazo teny koreana isika noho izany dia tsy azontsika izay dikany. Izao no dikany "Tiako ianao" Ny fomba entintsika maneho fitiavana dia sahala amin'izany koa. Misy fomba maro samihafa entina maneho fitiavana ary fomba maro samihafa koa mahatonga ny olona hahatsapa tiana: Raha mampiasa fiteny diso isika dia tsy ho azon'ny olona izay tiantsika holazaina. Mampivadika ati-doha tahaka io soratra tsy hay vakiana amin'ny solaitra be io.

Ireo fitenim-pitiavana dimy samihafa

Ao amin'ny bokin'i Gary Chapman mitondra ny lohateny hoe "Ireo fitenim-pitiavana dimy samihafa" dia manazava izy fa misy fomba dimy samihafa hahatsapan'ny olona fitiavana. Samihafa ny olona ary samihafa koa ny fomba andraisany fitiavana. Raha asehonao amin'ny fomba hafa tsy hahatsapan'ny vadinao azy ny fitiavana dia sahala amin'ny miteny fiteny vahiny izay tsy hainy ka lasa tsy tsapany ny fitiavana asehonao. Miezaka miteny izany isika fa tsy azony izay lazaintsika. Raha te hifankahazo resaka amin'ny vadintsika isika dia tokony hiteny aminy amin'ny fiteny izay hainy. Sahala amin'izany koa amin'ny fitiavana, ilaintsika ny mianatra ny fitenim-pitiavan'ny hafa mba hahafahan'izy ireo mahazo bebe kokoa ny fitiavana izay asehontsika. Ny tsiambaratelon'ny fihazonana ny fitiavana ho velona ao anaty fanambadiana dia ny fianarana maneho izany amin'ny fomba hahatsapan'ny vadintsika azy.

Ampiasao ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 4: Ireo fitenim-pitiavana dimy.

Misy fitenim-pitiavana dimy samihafa.

1. **Mifanome tanana** – Misy olona mahatsiaro tiana rehefa ampiana izy amin'ny fanaovan-javatra. Mety ho zavatra tsotra sahala amin'ny fampirimana trano, fanasana lovia na manala ahi-dratsy.
2. **Teny fampaherezana** – Misy olona mahatsiaro tiana rehefa itenenana zavatra miabo. Mety ho fankasitrahana sahala amin'ny hoe "mahay mahandro ianao" na "tsara ny volonao" na "tena reny mahafinaritra ianao" mety ho teny fankasitrahana na teny fampaherezana toy ny "misaotra nahandro sakafo hariva" na "misaotra niasa mafy namatsy ny ankohonana"
3. **Fanomezana** – Misy olona mahatsiaro tiana rehefa tolora fanomezana. Tsy voatery ho fanomezana lafo vidy izany na tsy ialana vola akory aza. Mety ho voninkazo nalaina teny an-dalana hody na tonon-kalo nosoratanao ihany.
4. **Kasika** – Misy olona mahatsiaro tiana rehefa kasihina. Manomboka amin'ny fandraisan-tanana izany, famihinana na fanafosafoana ny volo.
5. **Fandaniana fotoana manokana miaraka** – Misy olona mahatsiaro tiana rehefa manokana fotoana manokana ho azy isika. Izany dia tsy midika hoe ao amin'ny toerana iray miaraka isika nefa manao zavatra samihafa fa mifanome fotoana manokana iarahana ny olona roa. Raha mifamahofahao loatra ny ao an-trano dia maka fotoana manokana miara-mandehandeha ary mifampizara ny zavatra niainana nandritra ny tontolo andro.

Mety ho hitanao fa ny vadinao dia mahatsapa ho tiana kokoa amin'ny fiteny iray noho ny amin'ny fiteny hafa. Samy manana ny manavanana azy ny olona tsirairay. Miezaka mamantatra ny fiteny hahatsapan'ny vadinao bebe kokoa ny fitiavana tianao aseho ary ataovy foana izany.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Milazà fomba 2–4 entinao maneho ny tsirairay amin'ireo fitenim-pitiavana dimy entina maneho fitiavana

TATITRA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Asaivo mizara hevitra azo ampiharina ny vondrona tsirairay mikasika ny fomba entina maneho ireo fitenim-pitiavana dimy.

Raha te hanana fanambadiana sambatra isika dia tokony ataontsika azo antoka fa mahatsiaro tiana ny vadintsika. Na dia hitanao fa tsy dia manao ezaka aza izy, raha manomboka maneho fitiavana aminy amin'ny fomba hahazoany azy isika, dia tena hankasitrahiny izany. Ho hita fa miha mahate ho tia eo izy ireo ary ho mora aminy koa ny hamela heloka antsika. Raha tsy mahatsiaro tiana izy ireo dia ho sarotra ny miara-miaina aminy ka isika koa dia mora hahasorena azy.

FANDINIHANA MANOKANA

- Eritrereto ny vadinao – Inona no hitanao fa mety ho tiany na ankafiziny?
- Inona no fomba vaovao mety hanehoana fitiavana amin'ny vadinao amin'izao dia izao?

- Milazà zavatra dimy ankasitrahanao ny vadinao? Ezaho hazava tsara ny valin-teninao. Miezaha mankasitraka zavatra mikasika ny vadinao isan'andro.
- Eritrereto ny aminao. Iza amin'ireo fomba fanehoam-pitiavana no tianao kokoa? Inona avy ireo zavatra ataon'ny vadinao ka tena hahatsapanao tiana?

Raha sarotra aminao ny mamantatra izay tian'ny vadinao dia afaka manao fanandramana ianao. Mandritra ny iray volana, mifidiana fitenim-pitiavana iray dia manehoa fitiavana amin'ny alalan'io fomba io. Inona fiantraikan'izany? Raha tsy misy dia andramo indray ny fiteny manaraka. Miezaha manandrana fiteny hafa foana isam-bolana mandra-pahitanao vokatra tsara eo amin'ny vadinao.

Miaraha mivavaka

FIZARANA ANATY VONDRONA

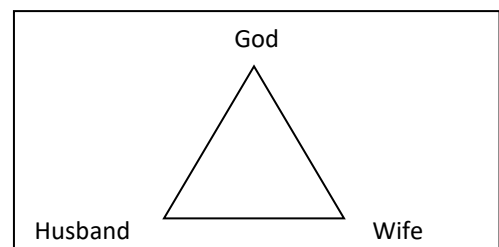
Vakio Mpitoriteny 4:12. "Ny tady mahazaka telo olana tsy mora tapahina."

Zavatra iray manan-danja lehibe entina manamafy orina ny fanambadiana koa ny fiarahana mivavaka. Rehefa miara-mivavaka isika dia mameatra an'Andriamanitra ho ivon'ny fanambadiansika. Andriamanitra dia tsy mbola nanome antsika toky fa ny vadintsika no hanome izay rehetra ilaintsika. Raha manantena ny vadintsika hahazo izay rehetra tsapantsika isika sy hanome izay rehetra ilaintsika dia ho diso fanantenana ka handratra ny hafa koa. Isika dia nohariana hanana fifandraisana amin' Andriamanitra. Izy ihany no afaka hanome izay rehetra ilaintsika.

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Ataovy amin'ny solaitra be ity sary ity na amin'ny fafana iray.

Ny fanambadiana dia tokony ho tahaka ny hita amin'ity sary ity:

- Ny lehilahy dia mifandray mivantana amin'Andriamanitra
- Ny vehivavy koa dia mifandray mivantana amin'Andriamanitra
- Ny lehilahy sy ny vehivavy dia mifandray

Ny fomba anankiray manan-danja lehibe hahatonga an'Andriamanitra ho ivon'ny fanambadiana dia ny fakàna fotoana miresaka aminy miaraka na isam-batan'olona.

Ny fiarahana mivavaka dia manampy ny lehilahy sy ny vehivavy hanamafy orina ny fanambadiany. Manampy hampahazo antoka koa izany fa ny fanambadiana sambatra dia maharitra mandritra ny androm-piainana rehetra. Rehefa mivavaka isika dia afaka mitady ny sitrapon'Andriamanitra manoloana ireo fanamby rehetra atrehintsika sy ireo fanapahan-kevitra tokony horeaisintsika. Ny fiarahana mivavaka koa dia manampy ny tsirairay hametraka ny fifantohana sy fianteharana amin'Andriamanitra.

Ireto misy soso-kevitra mety hampiharina ny amin'ny fiarahana mivavaka:

- Mifidiana fotoana iray hiarahana mivavaka ary tanteraho izany. Ohatra: Raha vao mifoha na mialoha ny hatory na rehefa lasa nianatra ny ankizy.
- Mivavaha isan'andro. Tsara kokoa raha miezaka mivavaka mandritra ny dimy minitra isan'andro toy izay antsasak'adiny isam-bolana.
- Manomboha misaotra an'Andriamanitra noho ny aminareo roa, ny ankohonanareo, ny token-tranonareo sns ...
- Ampiasao io fotoana io hitondrana am-bavaka ny filan'ny tsirairay fa tsy ny filan'izao tontolo izao.
- Mihainoa an'Andriamanitra mikasika ny tsirairay rehefa mivavaka.
- Ataovy azo antoka fa miara-mivavaka no ataonareo fa tsy fotoana iezahana hanovana ny iray aminareo.

Ataovy laharam-pahamehana aminao ny vadinao

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Vakio na tantarao ity tantara ity.

I Kaleb sy Tamara dia samy nianatra naneho ny fitiavany amin'ny fomba tsaratsara kokoa. Indray alina anefa dia nisy fifandirana indray tamin'izy ireo ka lasa nivoaka I Kaleba niaraka tamin'ireo namany. Tezitra mafy vokatr'izany I Tamara. Ny nanombohan'ny fifandirana dia ny filazan'I Kaleba fa handeha hamangy ny reniny mandritra ny efatr'andro izy. Nanazava I Tamara ny zanak'izy ireo izay efa-bolana dia mbola marary ary tsy mahita tory. Nilaza tamin'I Kaleba izy fa tena mila ny fanampiany izy ao an-trano hikarakara ireo zanany ary hanomana ny tanimboly mba ho vonona hambolena. Nilaza anefa I Kaleba fa nangataka azy ho avy ny mamany ka tokony ho any izy.

Taratara vao tonga tao an-trano I Kaleba tamin'io alina io. Nilaza izy fa niresaka ny amin'ny toe-javanitranga tamin'ireo namany, ary naira-nanaiky ireo fa tokony handeha ho any amin-dreniny izy ka nanapa-kevitra ny handeha ny ampitso maraina. Raha mbola mamahana ny zanany kely Tamara dia niaiky fa tsara ny finavian'I Kaleba hikarakara an-dreniny nefa toa velom-pialonana ihany izy hoe: Nahoana no tsy mba hitan'I Kaleba fa tokony hikarakara azy toy izany koa izy? Iza no mba hanampy azy?

- Inona no mitranga amin'ity tantara ity?
- Mbola misy toe-javatra toy izany ve mitranga eny amin'ny fiaraha-monina?
- Inona no olana eto?
- Iza no heverinao ho diso? Nahoana?

Mialoha ny hanambadian'ny lahy sy ny vavy dia samy manana ny ankohonany izy ireo. Rehefa manambady kosa dia nanomboka ankohonana vaovao izy ireo.

Ao amin'ny Marka 10:6-9 Mamerina milaza ny teny any amin'ny Genesisy Jesosy hoe “handao ny rainy sy ny reniny ny lehilahy ka hikambana amin'ny vadiny ka ho nofo iray ihany izy roroa, ary koa izay natambatr'Andriamanitra dia aoka tsy hosarahin'olona.” Io dia mampianatra antsika ny maha manandanja io fanambadiana vaovao io. Miova ny laharam-pahamehan'ny lehilahy, tsy ny fianakaviany teo aloha intsony fa ny fianakaviany vaovao. Tompon'andraikitra voalohany ny amin'ny fikarakarana ny vady aman-janany izy.

Izany dia tsy midika fa mitsahatra amin'ny fanajana ny ray aman-dreny na fikarakarana ny fianakaviana isika.

vakio 1 Tim 5:8.

- Inona no lazaina ao amin'io an-dalan-tsoratra masina io?

Satria amin'ny fanambadiana dia olona roa no lasa nofo iray, dia tokony hametraka ny vady mialoha ny rehetra ianao. Na izany aza dia tsy tokony hanao tsinontsinona ny fianakavian'ny lahy na ny vavy. Ny fifandraisan'ny lahy sy ny vavy no andraikitra lehibe indrindra nomen'Andriamanitra antsika. Noho izany dia tokony hianatra hametraka ny vady ho laharam-pahamehana isika nefa tsy manao tsinontsinona ny fianakavian'ny lahy sy ny vavy.

- Ao amin'ny tantara, fomba ahoana no nametrahana'I Kaleba ny hafa mialoha ny vadiny?
 - Hamangy ny reniny toy izay hitoetra miaraka amin'ny vadiny.
 - Navelany ho ny namany no hilaza ny fanapahan-kevitra tokony horaisiny toy izay nandray fanapahan-kevitra araka ny fangatahan'ny vadiny.
 - Lasa nivoaka niaraka amin'ny namany izy toy izay nitoetra tao an-trano hanampy amin'ny fikarakarana ny ankizy.
- Inona avy koa ireo fomba hafa anomezantsika lanja ny hafa mialoha ny vadintsika?
- Ahoana no fomba tokony nametrahana'I Kaleba ny vadiny ho laharam-pahamehana nefa sady maneho fikarakarana ny reniny ihany?

Misy sehatra maromaro tokony hametrahantsika ny vady ho laharam-pahamehana amin'ny fiainantsika. Androany dia hijery roa amin'ireo isika:

Fotoana – Ity dia tsy midika fa tokony handany fotoana bebe kokoa miaraka aminy isika fa raha sendra mila ny fanampiantsika izy dia tokony izy no hampiana mialoha ny hafa.

Fanapahan-kevitra – Rehefa manambady isika dia mandray fanapahan-kevitra miaraka amin'ny vadintsika na araka izay efa nolazainy. Ny fanapahan-kevitra mifandraika amin'ny lahy na ny vavy dia tsy tokony ho ny hafa no handray azy. Ny vavy dia tokony hanan-kevitra ao anatin'ny fanapahan-kevitra raisina ary ny lahy dia tokony hanaja ny vavy amin'ny fanapahan-kevitra rehetra raisina. Ireo no fomba azo tanterahina araka ny voasoratra ao amin'ny Efes 5:21 hoe “mifanaiky amin'ny fahatahorana an'i Kristy” Fanapahan-kevitra tsara indrindra no voaray aorian'ny fifandraisana tsara, fieritreretana am-pahamalinana, ary vavaka ataon'ny mpivady.

- Ahoana no hanovan'izany fomba fisainana izany ny fomba fametrahana'ny lahy sy ny vavy ny vadiny ho laharam-pahamehana mialoha ny hafa?
 - Tokony hanorina ankohonana izay ataony laharam-pahamehana sy hajainy alohan'ny rehetra izy.
 - Avy eo vao hikorakara sy hihaino ny soso-kevitra fianakaviana roa tonta izy.

ANJARA LALAOVINA (Raha ampy ny fotoana)

Manaova anjara lalaoovina maneho ireo izay zava-mitranga marimarina kokoa ao anaty ankohonana ary ahoana no mety hitranga raha manao ny vady ho laharam-pahamehana isika.

FANDINIHANA MANOKANA

Makà fotoana mieritreritra ohatra iray amin'ny fiainanao mikasika ireo sehatra roa ireo izay azonao anaovana ezaka tsaratsara kokoa amin'ny fametrahana ny vadinao ho laharam-pahamehana mialoha ny hafa. Isaky ny ohatra tsirairay dia angataho Andriamanitra hamela ny helokao ary aorian'izay dia angataho koa ny vadinao hamela anao. Angataho Andriamanitra hanampy anao hiova sy hahatadidy fa ny andraikitra voalohany nomeny anao dia ny vadinao.

- Fotoana – Nisy fotoana ve nametrahanao ny olona hafa ho laharam-pahamehana alohan'ny vadinao?
- Fanapahan-kevitra – Nisy fanapahan-kevitra ve noraisinao tsy mba niheveranao ny hevitra na fahatsapan'ny vadinao?

Famintinana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Androany dia afaka nijery fomba telo afaka hanamafisana orina ny fanambadiana isika:

1. Maneho fitiavana
2. Miara-mivavaka
3. Manao laharam-pahamehana ny vady

Miezaha mampihatra ny fanaovana avy hatrany ireo zavatra voatanisa ireo mba hahatonga ny fiainam-panambadianao ho mafy orina.

Lesona 5: Manan-danja ny vehivavy

Hevi-dehibe

1. Manan-danja mitovy ny lehilahy sy ny vehivavy satria natao araka ny endrik'Andriamanitra ary nafahana ao amin'ny Kristy.
2. Tokony hanome lanja sy hitondra ny vehivavy araka ny fomba nataon'i Jesosy isika na dia mifanohitra tanteraka amin'ny fomban'ny fiaraha-monina misy antsika izany.

Fitaovana:

Toro lalana ho an'ny mpianatra:

- a. Ny vehivavy sy ny ankizivavy
- b. Ny kolontsaina sy ny fomba amam-panaon'i Jesosy
- c. Ny fiaraha-monina misy antsika

Karatra mavo sy maitso

Rano sy zavatra azo tsakotsakoina mety zaraina ao anaty atrik'asa ataon'ny vondrona lehibe.

Fampidirana

ATRIK'ASA ATAON'NY VONDRONA LEHIBE

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Mametraha antokon'ny karatra mavo sy maitso eo ambony latabatra. Asaivo maka amin'io ny tsirairay.

Androany dia hisy fiavahana kely amin'ny mahazatra ny zavatra ataontsika. Ny tsirairay dia samy manana karatra mavo na maitso. Izay manana karatra maitso rehetra dia mandeha ao amin'ny efitra ao aoriana. Samia mipetraka moramora ary aza manakotaba ny hafa. Mianatra lesona manan-danja lehibe isika ary mila ny hevitr'ireo olona vitsivitsy manana ny mahaizy azy. Samia mangina azafady ary aza tapahina na korontanina ny ambiny rehetra.

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Omeo vatomamy avy izay manana karatra mavo. Jereo raha misy zavatra hafa koa tiany. Anontanio raha mahazo aina tsara izy ireo ary afaka manomboka lesona. Ataovy tahaka ny vahiny manan-kaja izy ireo. Raha misy amin'ireo manana karatra maitso mihetsika na miteny dia jereo ary ampatsiahivo azy ny toro hevitra efa nomena azy.

Mifanakaloza hevitra mikasika ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 5: “Ny vehivavy sy ny ankizy vavy” miaraka amin'ireo manana karatra mavo.

Manaiky sa manohitra ireto fomba fisainana manaraka ireto ve ny olona eo amin'ny toerana misy anareo? Nahoana?

1. "Enta-mavesatra ho an'ny ankohonany ny ankizivavy."
2. "Tsy tokony hanana anjara tany na handray anjara lova ny vehivavy."
3. "Mety ny mikapoka izay vehivavy(vady) tsy mankato."
4. "Tokony jerena fotsiny fa tsy henoina ny vehivavy."

Misy fomba fisainana hafa ve mahazatra mikasika ny vehivavy eo amin'ny fiaraha-monina misy anareo? Manomeza ohatra?

TATITRA NY AMIN'NY ATRIK'ASA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Angataho ny vondrona manana karatra maitso hanatona ny vondrona manana karatra mavo. Manaova jery todika amin'ny fametrahana fanontaniana amin'ny vondrona tsirairay ary manaova tsoak'evitra, avy amin'ny hevitra ny vondrona tsirairay, mifototra amin'ny traik'efa ananan'izy ireo avy.

Mandritra ny folo minitra farany dia esory hiala teo ny vondrona manana karatra maitso.

- **Vondrona maitso:**
 - Ahoana ny fahatsapan'izy ireo raha esorina tsy ho isan'ny mpifanakalo hevitra ary tsy havela hiteny?
 - Mba te handray anjara sy haneho ny hevitrareo ve ianareo?
 - Ahoana ny fahatsapanao raha nahita ny vondrona mavo nahazo vatomamy nefa ianao tsy mba nahazo?
 - Zava-mitranga eo amin'ny fiaraha-monina ve izany? Iza no voailika matetika?
- **Vondrona mavo:**
 - Manahoana ny fahatsapana raha tsy mampandray anjara ny sasany ao anaty fifanakalozan-kevitra ataon'ny vondrona?
 - Tsikaritrareo ve fa tsy mba nahazo vatomamy na rano nosotroina ny vondrona hafa? Inona no azonao lazaina mikasika izany?
 - Tsy nahazo aina ve ianao noho izany? Nahoana?
- **Ny tsirairay:**
 - Inona no tokony natao teto?
 - Zavatra manao ahoana no very vokatra ny tsy fampandraisana anjara ny vondrona maitso tao anatin'ny atrik'asa natao?

Mikasika ny fanavakavahana ity atrik'asa ity, zavatra mateti-pitranga anaty fiaraha-monina ny tsy fanomezandanja ny vehivavy sy ny ankizivavy tahaka ny lehilahy sy ny ankizilahy. Tamin'ity indray mandeha ity dia tsy nanavakavaka araka ny mahalahy sy vavy isika fa araka ny lokon'ny karatra izay azon'ny tsirairay. Tsy hafa noho ny fanavakavahana atrehin'ny vehivavy sy ny ankizivavy izay mateti-pitranga amin'ny fiaraha-monina anefa izany toe-javatra izany.

- Katsahina eny amin'ny fiaraha-monina na any am-piangonana ve ny foto-pisainana tsy manavaka ny vehivavy? Nahoana?
- Misy tombontsoa manokana ve omena ny lehilahy fa tsy omena ny vehivavy? Manao ahoana ny fiheveranao ny fiatrehana izany?

Amin'ity lesona ity dia ndeha hiresaka ny amin'ny fomba fisainana mikasika ny vehivavy sy ny ankizivavy isika. Hojerentsika koa ireo fomba sasany fitondrantsika azy ireny nefa tsy maneho ny fanomezansika lanja azy.

FIFANAKALUZANA ANATY VONDRONA

Vakio Gen 1:27-28.

Io andalan-tsoratra masina io dia maneho fa na ny lehilahy na ny vehivavy dia samy nohariana araka ny endrik'Andriamanitra. Mba tanisao ireo toetra maneho ny maha endrik'Andriamanitra ny vehivavy.

Tamin'ny lesona andiany voalohany dia nianarantsika ny hoe nahary ny lahy sy ny vavy araka ny endriny Andriamanitra, mampalahelo anefa fa ny fitsipiky ny kolontsaina sy ny zavatra andrasana amintsika dia tsy maneho ny lanja nomen'Andriamanitra ny vehivavy amin'ny maha voaary araka ny endriny azy.

- Inona no mitranga raha tsy manaraka ny fitsipiky ny kolontsaina sy manao izay andrasany ny vehivavy?
- Ahoana no ho fihetsik'ireo fianakaviany aminy (vadiny, ray aman-dreniny na ny havam-badiny)?

Ny fahamarinana mikasika ny vehivavy

FIFANAKALUZANA ANATY VONDRONA

Namboarin'Andriamanitra araka ny endriny sady nomeny lanja sy fahamendrehana ny lehilahy sy ny vehivavy. Izy roa dia samy maneho ny toetran'Andriamanitra eo amin'izao tontolo izao. Andriamanitra dia niteny tamin'izy roa mba hameno ny tany sy hiara-manjaka amin'izany.

Vakio Gen 3:6.

Adama sy Eva dia nanota tamin'ny tsy fankatoavana an'Andriamanitra ary mijaly miaritra ny vokatra ny fahotany. Simba ny fifandraisany tsy nisy kilema.

- Inona no niova tamin'ny fifandraisan'Andriamanitra? Adama sy Eva taorian'ny nanotany vokatra ny tsy fankatoavana an'Andriamanitra?
 - *Nifanome tsiny izy ireo.*
 - *Ny vehivavy dia te hifehy ny lehilahy nefa ny lehilahy no hanjaka amin'ny vehivavy.*
 - *Simba ny drafitr'Andriamanitra momba ny fampiraisana sy ny mahairay azy ireo.*
- Manahoana ny fiantraikan'ny fahotana sy ny fahasimbanan'ny tontolo iainantsika amin'ny fomba fijerin'olona ny vehivavy eo amin'ny fiaraha-monina?

Vakio Gal 3:26-29.

- Iza avy no heverina ho zanak'Andriamanitra amin'ny alàlan'Andriamanitra? *(Izay rehetra mino)*
- Io an-dalan-tsoratra masina io dia milaza fa tsy misy intsony jiosy na jentilisa, andevo na olona afaka, lahy na vavy, inona no hevitr'izany? *(Isika rehetra dia samy manana fahafahana ho tonga zanak'Andriamanitra)*

Amin'ny alalan'Andriamanitra dia afaka ho tonga zanak'Andriamanitra na ny lahy na ny vavy, mpandova ny fiainana mandrakizy ary samy noharina tanteraka hanana fifandraisana feno amin'Andriamanitra.

Vakio Asa 2:17-18,21 sy 1 Petera 4:10-11.

- Inona no lazain'ity andalan-tsoratra masina ity fa hitranga raha milatsaka amin'ny olona rehetra ny Fanahin'Andriamanitra?
- Tsy mahazatra anao ve ny mandre fa ny vehivavy sy ny ankizivavy koa dia isan'ny afaka mandray ny fanomezam-pahasoavana maminany izay tokony hampiasaina ao am-piangonana?
- Rehefa samy mampiasa ny fanomezam-pahasoavana nomen'Andriamanitra azy ny tsirairay, inona no vokatr'izany?
- Inona no mety hitranga raha tsy mampiasa ny fanomezam-pahasoavana nomen'Andriamanitra azy ny vehivavy sy ny ankizivavy.

Samy nomen'Andriamanitra fanomezam-pahasoavana na ny lehilahy na ny vehivavy hampiasaina hanorenana ny fanjakan'Andriamanitra ary hanomezana haja sy voninahitra an'Andriamanitra.

- Ahoana no hanampianao ny vadinao (vehivavy) hahafahany mampiasa ireo fanomezam-pahasoavana rehetra nomen'Andriamanitra azy?
- Ahoana no hanampianao ny zanakao vavy hampivoatra sy hampiasa ny fanomezam-pahasoavana nomen'Andriamanitra azy?
- Ahoana no hampaherezanao ireo vehivavy ao am-piangonana sy eo amin'ny fiaraha-monina misy anao hampiasa ny fanomezam-pahasoavana nomen'Andriamanitra azy?

Ny fomba na kolontsain'i Jesosy sy ny fomba fitondrany ny vehivavy

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Androany dia hijery ny fomba fijery ny vehivavy tamin'ny andron'i Jesosy isika ary koa ny fomba nitondran'i Jesosy ny vehivavy. Azonao vakiana ao anaty toro lalana ho an'ny mpianatra, lesona faha 5: "Ny kolontsain'i Jesosy sy ny fombany" izany.

Kolontsain'i Jesosy:

Ny lalàna jiosy sy Romana ary ny fomba amam-panaon'izy ireo dia manome lanja kely dia kely ny vehivavy. Ambany saranga kokoa noho ny lehilahy ny fijeriny ny vehivavy (ambany sady tsy dia misy ilana azy).

- **Heverina ho toy ny fananana ny vehivavy.** Tsy manana fahaleovan-tena izy ireo; Na fananan'ny tokan-tranon-drainy na an'ny tokan-tranon'ny vadiny. Ny lehilahy jiosy aza tsy avela hiresaka amin'ny vehivavy mety ho hitany eny an-dalam-be. Ny fisian'izy ireo ao anaty fivoriana dia heverina ho toy ny tsy misy.
- **Voafe-petra ny vehivavy amin'ny fanompoany an'Andriamanitra.** Eo amin'ny kianjan'ny vehivavy ihany no azon'izy ireo aleha ao amin'ny Tempoly. Tsy afaka mandray anjara amin'ny famakiana ny tenin'Andriamanitra na amin'ny fitsaohana Azy ao anaty Tempoly izy ireo.
- **Ailika tsy ho isan'ny hisitraka fanabeazana izy ireo.** Satria ao anaty Synagoga no anomezana ny fanabeazana rehetra dia tsy afaka mandray anjara vokatr'izany ny ankizivavy.
- **Tsy manan-jo araka ny lalàna ny vehivavy.** Tsy mahazo manana tany na mandray lova na misaraka amin'ny vadiny izy ireo. Tsy mahazo mijoro vavolombelona eny amin'ny fitsarana raha tsy misy lehilahy manamafy ny zavatra lazainy.

Amin'ny ankapobeny, ny fomban'ny kolontsaina tamin'ny andron'I Jesosy dia mihevitra fa tsy mahatoky, tsy matsilo saina ary tsy ara-panahy noho ny lehilahy ny vehivavy.

Ny fomban'I Jesosy

Ny toe-pon'I Jesosy manoloana ny vehivavy dia samihafa tanteraka amin'ny fomban'ny kolontsaina nisy azy. Nataony nitovy ny fanajana sy fanomezana hasina ny lehilahy sy ny vehivavy. Ny vehivavy tamin'izany andron'I Jesosy izany dia tsy nahalala lehilahy tsara sahala amin'I Jesosy.

- **Nomen'I Jesosy hasina sy haja lehibe ny vehivavy.** Niresaka tamin'ny vehivavy teny imasom-bahoaka izy. Niresaka tamin'ilay vehivavy samaritana Jesosy izay sady tsy jiosy no mpanota. (Jaona 4:7). Niteny tamim-pahasoavana sy fahamarinana ary tamim-pahatsaram-po tamin'ilay vehivavy tratra nijangajanga Izy. (Jna 8:1-11).
- **Nanao asa fanompoana tamin'ny vehivavy Jesosy ary nanome lanja ny tsirairay avy.** Nanatona ny vehivavy toy ny olona manan-danja mitovy amin'ny lehilahy mendrika ny hahazo famonjena sy fanasitranana koa Jesosy. Nodiany tsy fantatra ny lalàn'I Mosesy izay milaza fa tsy azo atao ny mikasika vehivavy anatin'ny fadim-bolany. (Marka 5:25-34). Nanasitrana ilay vehivavy narary nadritra ny 18 taona noho ny famoretan'ny fanahy ratsy izy ary niantso azy hoe zanak'I Abrahama koa. (Lioka 13:10-17). Nanasitrana ny zanakavavin'ilay kananita koa izy. (Mat 15:22-28).
- **Nampianatra ny vehivavy izy.** Nihaino ny fanontaniany sy nifanakalo hevitra taminy Jesosy. Nampita hafatra ny amin'ny fahamarinana ara-panahy na tamin'ny lehilahy na tamin'I vehivavy Jesosy. Nampianatra an'I Maria rahavavin'I Marta koa Izy. Ny vehivavy no nahita voalohany an'I Jesosy raha nitsangana tamin'ny maty izy ary nasaina hitondra ny vaovao mahafaly tany amin'ny mpianatra (Jna 20:1-18). Betsaka ireo vehivavy izay niara-nadeha tamin'I Jesosy ary nanohana ny asa fanompoana nataony (Lioka 8:1-3) raha nampianatra ny mpianatra sy ny vahoaka izy.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

1. Ahoana no hamaritanao ny fomba nitondrana ny vehivavy araka ny kolontsain'i Jesosy?
2. Nitovy amin'ny zavatra andrasan'ny kolontsainy ve no nataon'I Jesosy tamin'ny vehivavy sa mifanohitra amin'izany?
3. Misy itovizana ve ny fomba fijery ny vehivavy teo amin'ny kolontsaina misy anao sy ny kolontsaina tamin'ny andron'I Jesosy?
4. Mba tanisao ireo fahasamihafana hitanao amin'ny fomba fitondrana ny vehivavy tamin'ny andron'I Jesosy sy ny fomba nataon'I Jesosy?
5. Ahoana no eritreretinao mety fahatsapan'ny vehivavy raha nomen'I Jesosy lanja izy ireo ary najainy sy nomeny hasina?
6. Inona avy ireo ohatra azo raisina mikasika ny fomba fijery ny vehivavy ataon'ny fiangonana maneho ny fomban'ny kolontsaina kokoa noho ny fomban'I Jesosy?

TATITRA – Toro hevitra ho an’ny mpandrindra: Ivereno jerena indray ireo fanontaniana eo ambony ary asaivo hizara ny valin-teniny avy ny vondrona

Amin’ny maha kristiana dia tokony hanaraka ny fomban’I Jesosy isika fa tsy ny fomban’ny kolontsaintsika. Jesosy no modely ho antsika.

Afaka mitondra fiovana isika

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Jesosy dia nitondra fiovana tao amin’ny fiaraha-monina misy azy ka noho izany isika koa dia afaka manao toy izany.

Vakio ity tantara marina ity (nosoloina ny anarana):

I Solo dia tsy mba nahazo an-tsaina mihitsy fa noharian’Andriamanitra mitovy sanda ny lehilahy sy ny vehivavy. Tsy dia nieritreritra loatra mikasika ny vadiny izy. Kely dia kely ny vola miditra amin’izy ireo ary tsy mba manana hividiana sakafo ampy mihitsy. Isaky ny hisakafo hariva dia zavatra mitovy foana no mitranga. Mipetraka irery eo amin’ny latabatra I Solo misakafo ka mihinana ny sakafo rehetra tiany, rehefa voky izy ka miala vao afaka mihinana izay ambiny eo ny vadiny. Indray andro dia nanatrika fampianarana mikasika ny soa toavina ara-baiboly sy ny fanambadiana I Solo. Rehefa tafody izy dia nanapa-kevitra ny hanao zavatra hanehoany fa manome lanja ny vadiny izy. Rehefa hisakafo hariva dia nasainy hiara-mipetraka mba hihinana miaraka aminy ny vadiny. Nalainy ny vary masaka ary nozarainy roa mitovy ka nomeny ny anjara mitovy amin’ny azy ny vadiny. Nataony toy izany koa ny laoka. Taitra sady gaga ny vadiny! Isan-kariva dia nitohy nanao toy izany I Solo. Nipetraka naira-nihinana tamin’ny vadiny izy ary nizara mitovy izay sakafo nisy teo. Rehefa nitohy elaela izany dia hitany fa nihatsara ny fifandraisany tamin’ny vadiny. Toa tsapany fa nihanifanakaiky kokoa izy ireo ary ny sasany tamin’ireo olona teo amin’ny fiaraha-monina no nanao tahaka azy koa manana fanambadiana salama.

- Fihetsika manao ahoana no nataon’I Solo isan’andro nanehoany ny fanomezany lanja ny vadiny?
- Nanao ahoana ny fihetsiky ny vadiny nahita ny fiovana?
- Ahoana ny fiantraikan’izany fiovana izany tamin’ny hafa?

Betsaka amin’ny kolontsaina ankehitriny no tsy manome lanja ny vehivavy sy ny ankizivavy araka ny itiavan’Andriamanitra azy. Ny fomban’ny kolontsaintsika dia efa latsa-paka loatra ka betsaka ny olona no mihevitra fa mety sy azo ekena izy ireny. Na izany aza, ny fanaovana tsinontsinona ny olona iray nohariana araka ny endrik’Andriamanitra dia tsy rariny. Mampalahelo an’Andriamanitra izany ka tokony hangataka amin’Andriamanitra isika hanampiany antsika hiova sy hiala amin’izany fomba izany.

Mila mijery ireo fomban-drazana sy ireo fomba amam-panao mahazatra isika dia mamantatra izay tsy rariny sy tsy mifanaraka amin’ny fijerin’Andriamanitra. Ampiasaintsika ny toro lalana ho an’ny mpianatra 5.3 hanampy antsika hieritreritra sehatra sasany eo amin’ny fiaraha-monina.

Toro hevitra ho an’ny mpandrindra: Alohan’ny hanombohana ny fifanakalozan-kevitra ao anaty vondrona, hazavao ireo fisehoan-javatra efatra misy eo amin’ny fafana hanampiana azy ireo hieritreritra ohatra avy eo an-toerana. Apetrako ny fanontaniana ary lazao ny ohatra ankapobeny eo ambany ho an’ny fisehoan-javatra tsirairay.

- **Ankohonana** – Manao ahoana avy ireo fomba fitondrana ny vehivavy sy ny ankizivavy tsy mitovy amin’ny fitondrana ny lehilahy sy ny ankizilahy ao an-trano? Fomba ahoana no ahitana fanambaniana azy ireo?

- Ohatra – Manontany vondrona mpitsabo kristiana 20 ny mpampiofana iray raha efa nikapoka ny vadiny izy ireo, 18 no manangan-tanana ho efa nanao izany. Manontany indray ny mpampiofana hoe iza avy no mino fa mety ny mikapoka ny vadiny raha manao zavatra mahamenatra ny fianakaviana izy, dia ny rehetra mihitsy no manangan-tanana.
- **Sekoly**– Fomba manao ahoana no anaovana fitondrana tsy mitovy ny ankizilahy sy vavy any am-pianarana? Inona avy ireo fahafahana tsy ananany nefa ananan’ny ankizilahy?
 - Ohatra – Misy sekoly tsy mamela ny ankizivavy hiditra amin’ny kilasy sasany na hanohy fianarana sasany sahala amin’ny mpitsabo na mpanamory fiara manidina na mpanamboatra trano.
- **Fiangonana** – Fomba manao ahoana no anaovana fitondrana tsy mitovy ny lehilahy sy ny ankizilahy ary ny vehivavy sy ny ankizivavy any am-piangonana? Inona avy ireo fetra atao aminy satria vehivavy izy?
 - Ohatra – Indroa antokon’ny kristiana no vehivavy— inona no mitranga raha tsy avela na tsy ampaherezina hampiasa ny fanomezam-pahasoavany izy ireo?
- **Fiaraha-monina** – Fomba manao ahoana no anaovana fitondrana tsy mitovy ny lehilahy sy ny ankizilahy ary ny vehivavy sy ny ankizivavy eo amin’ny fiaraha-monina? Fomba ahoana no ahitana fanambaniana azy ireo eo amin’ny fiaraha-monina?
 - Ohatra – Amin’ny firenena afrikana iray izay potika noho ny ady, ny antsasa-manila amin’ny vehivavy dia efa voalana avokoa na dia heverina fa firenena kristiana io firenena io. Amin’ny firenena aziatika iray, isaky ny valo minitra dia misy ankizivavy iray very ary amidy ho andevo.

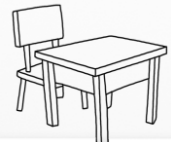

Samy manan-danja lehibe na ny lehilahy na ny vehivavy. Tian’Andriamanitra raha samy omena lanja sy haja avokoa ny rehetra. Samy tiantsika hivoatra na ny lehilahy na ny vehivavy.

FIZARANA ANATY VONDRONA

Ampiasao ny toro lalana ho an’ny mpianatra Lesona 5: Ny fiaraha-monina misy antsika. Miaraha miresaka ny sehatra tsirairay avy, avy eo fenoy ny tabilao eo ambany miaraka amin’ny olana misy eo amin’ny fiaraha-monina momba ny fanambaniana vehivavy sy ny ankizivavy. Manomeza hevitra 1 na 2 ny amin’ny fomba hanomezan-danja sy fanajana ny vehivavy sy ny ankizivavy.

Sehatra	Fanambaniana na tsy fitoviana eo amin’ny fiaraha-monina	Ny azontsika atao (Hevitra 1 na 2 isaky ny sehatra)
 Ankohonana	<i>Manomeza ohatra mazava avy eo amin’ny fiaraha-monina (oh: omena fanomezana manokana rehefa zazalahy ny teraka, omena sakafo mialoha ny ankizilahy ary alefa any antsekoly).</i>	<i>Samy ankalazaina na lahy na vavy no teraka, amporisihina ny fitondrana mitovy ny ankizilahy sy vavy – misakafo na fanabeazana na fizarana sns....</i>
 Fiangonana		

 <p>Sekoly</p>		
 <p>Fiaraha-monina</p>		

- Milazà zavatra roa azonao atao amin'ny fomba hafa hanomezanao lanja sy hanajanao ny vadinao sy ny zanakao vavy.
- Milazà zavatra roa azonao atao amin'ny fomba hafa hanomezanao lanja sy hanajanao ny vehivavy sy ny ankizivavy eo amin'ny fiaraha-monina misy anao?

Zarao amin'ny hafa ny fanapahan-kevitra noraisinao hatao. Mifampitondrà am-bavaka ary mangataha an'Andriamanitra hanampy anareo hahatanteraka izay kasainareo.

TATITRA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: jereo raha tena afaka naka ohatra avy amin'ny fiaraha-monina mikasika ny fanambaniana vehivavy sy ny fomba fanomezana-danja ny vehivavy sy ny ankizivavy ny vondrona tsirairay. Omeo fotoana malalaka ny vondrona hiasana mameno io tabilao io. Rehefa nahavita ny ankamaroan'ny vondrona dia mangataha olona hanao tatitra iray isaky ny lohateny : fiangonana na fianakaviana na sekoly na fiaraha-monina. Ataovy azo antoka fa afaka nahita fomba vitsivitsy entina manaja ny vehivavy sy ny ankizivavy izy ireo. Amporisiho izy ireo hanontany ny hevitra sy ny fahendren'Andriamanitra mikasika izany.

Natao avy araka ny endrik'Andriamanitra isika— Na ny lehilahy na ny vehivavy. Tena tian'Andriamanitra isika ka nalefany ny zanany ho faty ho antsika mba ho tonga zanany na ny lahy na ny vavy. Tsy misy olona ambony na ambany ao amin'ny fanjakan'Andriamanitra. Nohariany isika tsirairay avy araka ny nilàny antsika ary manana tanjona manokana izy na ho an'ny lahy na ho an'ny vavy.

Afaka mitondra fiovàna isika amin'ny alalan'ny fanehoana amin'ny hafa ny fomba fanajana ny vehivavy sy ny ankizivavy tahaka ny nataon'i Jesosy. Izany dia hanome fanajana an'Andriamanitra ary hanampy ny hafa hahita fa manan-danja ny vehivavy. Afaka manomboka amin'ny zavatra kely isika hahafahantsika maneho izany. Samy tiantsika ho hita na ny lehilahy na ny vehivavy miaina araka ny ilàn'Andriamanitra azy.

FIETRERETANA MANOKANA NA MIARAKA AMIN'NY Hafa

Mahazo haja Andriamanitra rehefa mankato izay ianarantsika isika. Inona no azonao atao tarigetra hotanterahina amin'ireo zavatra nianarantsika?

- Milaza zavatra roa azonao atao amin'ny fomba hafa ao an-trano mba hanajanao ny vadinao na ny zanakao vavy?
- Milaza zavatra roa azonao atao amin'ny fomba hafa eo amin'ny fiaraha-monina misy anao entina manaja ny vehivavy sy ny ankizivavy

Zarao amin'ny hafa ireo zavatra kasainao atao. Mifampitondrà am-bavaka ary mangataha an'Andriamanitra hanampy anareo hanatanteraka izany.

Lesona 6: Ny Andraikitra ny Ray aman-dReny

Hevi-dehibe

1. Ny ankizy dia fanomezana avy amin'Andriamanitra.
2. Ny Ray aman-dreny dia tompon'andraikitra amin'ny famatsiana izay filàn'ny zanany, manoro hevitra azy hitomboany ara-panahy, ara-tsaina, ara-pifandraisana ary ara-batana.

Fitaovana

Toro lalana ho an'ny mpianatra:

- a. Manampy ny ankizy hitombo

Fampidirana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ho an'izay efa ray aman-dreny:

- Manao ahoana ny fiovana nisy teo amin'ny fiainanao hatramin'ny naha ray aman-dreny anao? Inona avy ireo fiovana efa nampoizinao? Inona avy ireo tsy nampoizinao?
- Ahoana no hamaritanao ny andraikitrao amin'ny maha ray aman-dreny anao?
- Inona avy ireo soso-kevitra nomen'ny fianakaviana anao hanatanterahanao ny andraikitra maha ray aman-dreny anao (soso-kevitra tsara sy ratsy)

Sarotra ny andraikitra maha ray aman-dreny. Tsy dia misy boky manome toro lalana ho an'ny ray aman-dreny hianarantsika izany nefa dia tiansika ho sambatra sy ho tsara toetra ary mba hitombo sy hahay hikorakara ny taranany ao aoriana koa, ho olona mahafinaritra eo amin'ny fiaraha-monina sy ho kristiana matanjaka tsara ny zanatsika. Ahoana ary no hahatanterahantsika izany? Mampalahelo anefa fa dia tsy misy valin-teny tokana sy mora mikasika izany.

Matetika ny olon-dehibe dia tonga ho azy amin'ny fandraisana andraikitra mikarakara sy mikolokolo ny ankizy. Androany dia hanomboka hijery ireo andraikitra ny ray aman-dreny hanampy ny zanany hitombo ara-panahy sy ara-tsaina. Amin'ireto lesona telo manaraka ireto dia hianatra ireo fahaiza-manao hitarihana ny ankizy sy hanampiana azy ireo hanana toetra tsara.

Ny andraikitra ny Ray aman-dreny

FIZARANA ANATY VONDRONA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Ny ankamaroan'ny olona dia mieritreritra filàna ara-batana. Amporisiho izy ireo hieritreritra filàna hafa an'ny ankizy. Ampatsiahivo azy ireo ny Lioka 2:52 sy ireo sehatra efatra nitomboan'ny Jesosy: ara-batana, ara-pifandraisana, ara-panahy ary ara-pahendrena.

- Milazà karazana filàn'ny ankizy?
- Iza no tompon'andraikitra hamatsy ireo filàna ireo?

Ny andraikitra ny ray aman-dreny hamatsy ho an'ny zanany dia tena lehibe ary matetika tsy mampahazo aina antsika.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA KELY

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Sorato eo amin'ny tabilao ireo an-dalan-tsoratra masina dimy ho an'ny vondrona tsirairay.

Ao amin'ny vondrona misy anao dia diniho ireto andalan-tsoratra masina manaraka ireto. Inona no lazain'izy ireo mikasika ny andraikitra ny ray aman-dreny?

- Ohab 22:6 – Tokony hanoro ny zaza ny lalan-kalehany isika.

- Efes 6:4 – Tokony hitaiza tsara ny zanatsika isika.
- Deot 6:6-7 – Tokony hanampy ny zanatsika hitombo ara-panahy isika.
- Ohab 1:8 – Tokony hanampy ny zanatsika hitombo ara-tsaina.
- Ohab 31:15, 21 – Tokony hamatsy ny filàn'ny zanatsika isika.

TATITRA

Torohevitra ho an'ny mpandrindra: Anontanio ny vondrona izay lazain'ny an-dalan-tsoratra masina tsirairay ny amin'ny andraikitra ny ray aman-dreny mifantoha bebe kokoa amin'ireo hevi-dehibe voasora-mandry eo ambony.

Ny ray aman-dreny no nomena andraikitra hanoro lalana sy hanazatra ny zanany. Isika no nomena 'Andriamanitra andraikitra hampivoatra azy ireny ho tonga lehilahy sy vehivavy matanjaka ao amin' ny Tompo. Io andraikitra mitaiza io dia nomena ny ray sy ny reny miaraka. Na dia afaka manampy aza ny fianakaviana dia ny ray aman-dreny no tompon'andraikitra voalohany.

Ny Baiboly dia milaza amintsika fa tena manan-danja lehibe io andraikitra io. Rehefa nanome toro hevitra an'i Timoty I Paoly ny amin'ny fomba hifidianana izay tokony hatao mpitarika ao am-piangonana, ny iray amin'ny toetra tsara hifidianana azy dia ny hoe nitondra tena tsara izy tamin'ny fahakeliny (1 Tim 3:4-5). Ny ray aman-dreny no tokony hamatsy ho an'ny filàna ara-batana sy ara-tsain'ny ankizy. Ny Baiboly koa dia milaza amintsika fa ny ray aman-dreny fa tsy ny fiangonana no tompon'andraikitra voalohany amin'ny fampianarana ny zanany ny amin'ny tenin'Andriamanitra. Tahaka an'i Jesosy nitombo tamin'ireo sehatra efatra tamin'ny fiainany (Lioka 2:52), dia te hanampy ny zanatsika koa isika hitombo amin'ireo sehatra efatra ireo dia ny ara-panahy, ara-batana, ara-tsaina ary ara-pifandraisana.

Mitombo ara-panahy

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Inona avy ireo fomba hitanao mety hanampiana ny zanakao hitombo ara-panahy?
- Manao ahoana ny fahitanao ny maha zava-dehibe ny fanampiana ny zanaka hitombo ara-panahy?
- Inona avy ireo mety fahasaratana atrehintsika amin'ny fanampiana ny zanatsika hitombo ara-panahy?
- Ahoana no hahafahantsika mihoatra izany fahasaratana izany?

TATITRA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Raha betsaka ny mahay mamaky teny sy manoratra ao anatin'ilay vondrona dia sorato eo amin'ny solaitra ny valin'ny fanontaniana voalohany. Jereo ny lesona faha 6 ao amin'ny toro lalana ho an'ny mpianatra: "Manampy ny ankizy hitombo" rehefa manao ny fifanakalozan-kevitra manaraka.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio Deot 6:6-7.

- Inona no ampianarin'io mikasika ny mahazava-dehibe ny tokony hanampiansika ny ankizy hitombo ara-panahy?

Fomba telo entina manampy ny ankizy hitombo ara-panahy:

1. **Fotoam-bavaka iarahan'ny ankohonana na famakiana Baiboly** – Miezaha maka fotoana isan'andro hamakiana Baiboly, hitantarana tantara anaty Baiboly amin'ny ankizy. Ampio izy ireo hahatakatra izay lazain'ny tantara. Rehefa vita ny fitantarana izany dia mametraka fanontaniana sahala amin'ny hoe: "Inona no azontsika ianarana mikasika an'Andriamanitra tao amin'ilay tantara?" Inona no azontsika ianarana ho tokony toetrantsika?
 - Efa nisy nanao an'izany ve ianareo?

- Nety tsara ve izany? Inona no soso-kevitra omenao ho an'izay tsy mbola nanandrana nanaoizany mihitsy?
2. **Miara-mivavaka amin'ny zanatsika**— Mila manokana fotoana hiarahana mivavaka amin'ny zanatsika isika. Mifidiana fotoana malalaka. Ataovy azo antoka fa fotoana iarahanao amin'ny zanakao hihainoanao izay manahirana azy ka hahafahanao miara-mivavaka ho azy io fotoana io. Rehefa mbola kely loatra izy ireo dia mety holazainy anao izay tiany hoentina am-bavaka ary vavaka fohy no azo atao amin'izany. Ampio izy ireo hahita rehefa mivaly ny vavaka natao.
- Efa nisy nanandrana nanao izany ve?
 - Nety tsara ve izany? Inona no soso-kevitra omenao ireo izay tsy mbola nanandrana nanao izany mihitsy?
3. **Mandany fotoana miaraka** — Miresaha foana ny amin'Andriamanitra rehefa tafaraka amin'ny zanakao ianao. Ampianaro ny amin'Andriamanitra izy ireo. Rehefa mivoaka ny trano ohatra ka mahita hazo maniry dia afaka miresaka hoe: tena tia antsika Andriamanitra ka nanome antsika ny hazo hahafahantsika manao fialofana, manana hazo, ary mahazo sakafo ary manatsara ny tontolo iainantsika ho mahafinaritra. Resaho ny amin'ny hoe an'Andriamanitra ny zavatra rehetra ary isika no nomen'Andriamanitra andraikitra hikorakara izany. Mitadiava foana fomba hanampiana ny zanakao hahita an'Andriamanitra.
- Efa nisy nanandrana nanao izany ve?
 - Nety tsara ve izany? Inona no soso-kevitra omenao ireo izay tsy mbola nanao izany mihitsy?

FIETRERETANA MANOKANA

- Avy amin'ny alàlan'ireo hevitra rehetra nomena, milazà hevitra iray na roa azonao atomboka hanampiana ny zanakao hitombo?

Mitombo ara-tsaina

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Mila manampy ny zanatsika hitombo ara-tsainakoa isika.

- Inona avy ireo fomba entintsika manampy ny zanatsika hitombo ara-tsaina?
 - *Rehefa mbola tanora kely izy ireo dia tokony ampianarintsika ao an-trano. Rehefa mihalehibe izy ireo dia tokony alefa any an-tsekoly hianarany bebe kokoa.*
 - *Be fanontaniana ny ankizy madinika. Miezaha mamaly ny fanontaniana rehetra izay apetrany araka izay azonao atao.*
- Inona avy ireo olana mety atrehintsika amin'ny fanampiana ny zanatsika hitombo ara-tsaina?
- Ahoana no ihoarantsika an'izany fanamby izany?

Iray amin'ny andraikitsika ny manampy azy hitombo ara-tsaina. Raha mijery ny Lioka 2:52 isika dia hitantsika fa nitombo fahendrena Jesosy. Tiantika hitombo fahendrena koa ny zanatsika. Misy fomba roa entintsika manao izany:

1. Mampianatra ny ankizy kely ao an-trano.

Miezaha manazava zavatra aminy rehefa mbola tanora kely sy liana main-javatra betsaka izy. Ampianaro azy ny litera rehetra, ny manias, ny famantarana ny loko ary ny endri-javatra samihafa (mahitsizoro, telozoro, efa-joro, boribory sns...). Rehefa miaraka amin'ny ankizy madinika dia tokony hamela azy hifidy amin'ny vahaolana roa raha tsy dia misy fiantraikany manahirana izany. Ohatra: “akanjo mena sa manga no tianao anaovana androany? Makà fotoana mamaly ny fanontaniana apetrany!

2. Alefaso any an-tsekoly ireo ankizy efa tokony ho any.

Indraindray dia mila misorona mihitsy isika mba hahafahantsika mandefa ny zanatsika any an-tsekoly, nefa isan'ny mahazava-dehibe amin'ny andraikitra maha ray aman-dreny izany. Amin'ny alalan'ny fanabeazana no hahafahantsika manome fahafahana hanana ho avy tsara ho an'ny zanatsika. Tsy

fantantsika izay drafitra efa nomanin'Andriamanitra ho an'ny zanatsika nefa tokony omentsika azy ny fahafahana mikaroka izay mety aminy. Mety hifidy ny zanakao hitondra fiovana lehibe eo amin'ny faritra misy anareo Andriamanitra. Matetika dia mila fanabeazana sy fanofanana izy ireo mba hahafahany manao izany. Ny sorona ataonao androany dia manome fahafahana ny zanakao handeha hatrany amin'ny anjery manontolo hanohy ny fianarany ary hahafahany manampy ny ankohonanao indray andro any. Ambonin'ny fampivoarana ny fifandraisana amin'Andriamanitra dia manan-danja lehibe ny fanabeazana hanampiana azy ireo hanana fiainana tsaratsara kokoa. Ataovy azo antoka fa manome ireo zavatra roa ireo ianao.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Manahoana ny fanatanterahanao ireo fomba roa ireo amin'izao fotoana izao?
- Inona avy ireo fahasaratana mety atrehinao eo am-panaovana izany?
- Milazà hevitra hafa entina manampy ny ankizy hitombo amin'ny fahendrena?

TATITRA

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: *Raha betsaka ny mahay mamaky teny sy manoratra ao amin'ny vondrona dia sorato eo amin'ny solaitra be ny valin'ny fanontaniana voalohany.*

FIERITRERETANA MANOKANA

- Avy amin'ireo hevitra rehetra noresahina ireo, inona ny zavatra iray na roa azonao atomboka hanampiana ny zanakao hitombo?

Mitombo ara-pifandraisana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Mila manampy ny zanatsika hitombo amin'ny fifandraisany amin'ny hafa koa isika.

- Inona avy ireo karazana fifandraisana mety ananan'ny ankizy amin'ny olona hafa?
 - *Iray tam-po*
 - *Namana (mpifanolo-body rindrina, any am-piangonana, any an-tsekoly)*
 - *Olon-dehibe (havana, mpifanolo-body rindrina, mpampianatra, mpitarika)*
 - *Ray aman-dreny*
- Nahoana no heverina fa zava-dehibe ny hanampiana ny zanakao hitombo ara-pifandraisana sy mba hanana fifandraisana salama amin'ny hafa?
- Inona avy ireo olana mateti-pitranga mety atrehin'ny ankizy amin'ny fifandraisany amin'olon-kafa?

Ao anaty ankohonana no toerana ianaran'ny ankizy mifandray amin'ny olon-kafa. Noho izany dia tokony handany fotoana miaraka amin'ny ankizy ny ray aman-dreny ka hanoro azy ireo izay tokony atao.

Misy fomba telo entina manampy ny ankizy hitombo ara-pifandraisana:

1. Ampianaro ny ankizy ny fomba araka an'Andriamanitra tokony hifandraisany amin'ny hafa.

Vakio ireto an-dalan-tsoratra masina ireto. Inona no ianarantsika amin'ny alalan'ireo any-dalan-tsoratra masina ireo ka manan-danja lehibe tokony hampianarina ny ankizy?

- Filip 2:3—Tsy tokony ho tia tena , tokony hanao ny hafa mihoatra noho ny tena.
- Kol 3:13, 15 – *Mamela heloka ny hafa raha nandratra ireo, mihavana amin'ny hafa ary feno fankasitrahana foana .*
- Mat 5:44 – *Ho tia ny fahavalo ary mivavaka ho an'izay manenjika.*
- 1 Kor 13:4-5 – *Ny fitiavana dia mahari-po sady be famindram-po. Ny fitiavana tsy mieboebo ary tsy miavonavona. Tsy mora tezitra ary tsy mitahiry fahatezerana.*
- Mat 7:12 – *Izay tianao ataon'ny olona aminao no mba ataovy amin'ny hafa koa.*

Ny Baiboly dia manampy antsika hahatakatra ny mahazava-dehibe ny tokony hiainana am-piadanana miaraka amin'ny hafa, ny tokony hifankatiavana, ny tokony hananana faharetana, tokony ho tsara fanahy ary tokony hamelana heloka ny hafa sy hanaovana aminy izay tiana atao amin'ny tena. Zava-dehibe ny iresahana an'izany manomboka amin'ny fahakelin'ny zaza, mandritra ny fitomboany mba hahatsara ny fomba fifandraisany amin'ny hafa.

2. Aoka ho modely. Ny ankizy dia mianatra ireo fomba fiainana an-davan'andro amin'ny alalan'ny fandinihana ny ataon'ny hafa indrindra ny ray aman-dreniny. Ny fomba fifandraisanao amin'ny zanakao isan'andro no modely asehonao ny zanakao.

Diniho ny fomba fifandraisanao amin'ny hafa ary ahoana no fomba tian'Andriamanitra fifandraisanao amin'izy ireny arak'izay ianarantsika ao anaty Baiboly.

- Fomba manao ahoana no hita fa tsara nasehonao ny ankizy?
- Amin'ny sehatra manao ahoana no irinao ianarana ho modely tsaratsara kokoa miaraka amin'ny fanampian'Andriamanitra?

3. Manampy ny zanaky hiatrika ireo fanamby amin'ny fifandraisany amin'ny hafa rehefa mitranga izany.

Matetika tsy dia tian'ny ankizy ny mitantara ny olana atrehiny mikasika ny fifandraisany amin'ny hafa. Ny fihetsiny manomboka miova vokatry ny toe-pony miova no maneho izany. Mety hahatsikaritra fiakarana hatezerana ianao aminy na miha maherisetra amin'ny hafa izy. Mety ho lasa tsy be teny koa namihatakataka miala amin'ny maro. Ireo no an'isan'ny fihetsika entina mamantatra fa manana olana ara-pifandraisana amin'ny hafa ny ankizy. Mila fanohanana sy fampaherezana ny ankizy hahafahany milaza ny olana atrehiny sy hahafahany mamaha izany ka hananany foana fifandraisana tsara amin'ny hafa na dia misy fotoana maratra, na tezitra na nataon'ny hafa tsinontsinona aza izy. Omeo sehatra hahafahany milaza izay zava-nitranga, milaza izay zavatra tsapany ary milaza izay fomba niatrehany izany izy. Izany endri-pifanakalozan-kevitra izany no ohatra tsara entina maneho ohatra ny amin'ny fifandraisam-pitiavana misy hatsaram-panahy sy fanekena. Dienty mbola tanora mihitsy no tena tokony ampianarana ny ankizy hanao izany mba hananany fahatokiana anao fa afaka hanampy azy amin'ny fotoana iatrehany izany.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Inona avy ireo fomba entinao manampy ny zanakao hieritreritra tsara ny hafa hahafahany mifandray amin'izy irreny am-pitiavana sy amim-pahatsaram-panahy?

TATITRA – Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Soraty eo amin'ny solaitra be ireo hevitra voaangona

Manan-danja lehibe ny fifandraisantsika amin'ny hafa. Toetra efa avy ao anatin'ny olombelona ny tia tena nefa tsy ankasitranan'Andriamanitra izany. Tiantika hanana fieritreretana tsara ny amin'ny hafa anefa ny zanatsika ka hahatonga azy hitondra tsara ny hafa mihoatra ny tiany itondran'ny hafa azy. Tsy maintsy ampianarintsika mamaha fifandirana koa izy ireo. Io dia sady ampianarina no iainana mba hanehoana ohatra amin'ny ankizy.

FIETRERETANA MANOKANA

- Amin'ireo hevitra rehetra nomena ireo, milazà hevitra iray na roa azonao atomboka hanampiana ny zanakao hitombo ara-pifandraisana?

Mitombo ara-batana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Inona avy ireo fomba azontsika anampiana ny zanatsika hitombo ara-batana?
 - *Sakafo mahavelna*
 - *Torimaso*
 - *Fialofana sy fitafiana, sns.*
 - *Fanatanjahan-tena (hetsika sy lalao)*

- *Fanazaran-tena mahasalama*
- Inona avy ireo fanazaran-tena matetika hita azo ampianarina ny ankizy?
 - *Fanasan-tanana*
 - *Fampiasana lava-piringa*
 - *Fampiasana fanariam-pako*
 - *Fampiasana lay*
- Manahoana ny mahazava-dehibe an'izany hiarovana ny fahasalaman'ny zanakao?

MIARAKA AMIN'NY Hafa

- Inona amin'ireo fomba fanao ireo no efa notanterahinao na tsy mbola nataonao? Inona no azonao atao bebe kokoa hikarakaranao ny fahasalaman'ny zanaka nomen'Andriamanitra anao?

Famintinana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Andraikitra ny Ray aman-dreny ny manoro lalana ny zanany, mamatsy ny filàny, manampy azy ireo hitombo ara-panahy, ara-tsaina, ara-pifandraisana ary ara-batana.

Makà minitra vitsy hieritreretanao ny amin'ny zanakao (raha manana ianao) sy ny fomba entinao manampy azy amin'ireo sehatra efatra ireo. Misy amin'ireo sehatra ireo ve tokony ifantohanao bebe kokoa? Angataho Andriamanitra hahafahany manampy anao hanoro lalana ny zanakao, hamatsy ny filàny ary hahafahany mitombo amin'ireo sehatra efatra ireo.

FIETRERETANA MANOKANA

- Inona avy ireo fomba tsara efa ataonao hanampiana ny zanakao hitombo?
- Sehatra inona no tianao ifantohana bebe kokoa?
- Inona avy ireo hevi-baovao voarainao tamin'ity fampianarana ity ny amin'ny fomba tokony hanampiana ny zanakao hitombo?

Lesona 7: Mifanerasera amin'ny ankizy

Hevi-dehibe:

1. Tsy dia hain'ny ankizy loatra ny matrika olana ara-pihetseham-po tafahoatra. Vokat'izany miova ny toe-pony ka mitarika fihetsika tsy dia araka ny tokony ho izy loatra izany. Tokony hanampy azy ireo hiatrika ny olany ara-pihetseham-po isika amin'ny alàlan'ny fihainoana azy toy izay ho tezitra aminy.
2. Ny teny alokan'ny vavantsika dia manan-kery hanorina na handratra ny zanatsika. Ny fifandraisana miabo sy teny mampahery dia manampy ny ankizy ho tonga ilay olona tian'Andriamanitra hiafarany.

Fitaovana

Fanampiana maso (Tadiavo ao amin'ny ampahany fanampiana maso any amin'ny famaranana ny lesona):

- a. Anjara lalaovina mikasika ny fihainoana ny ankizy (Dika 2 isaky ny mpilalao)

Toro làlana ho an'ny mpianatra:

- a. Fomba entina mamaly resaka amin'ny ankizy
- b. Ireo fitsipiky ny fihainoana
- c. Ny herin'ny tenintsika

Miatrika ireo fihetseham-po mahery vaika

HETSIKA ATAON'NY VONDRONA – ANJARA LALAOVINA

Misy ankizy miditra ary manoto tongotra amin'ny tany. *“Tena tsy tiako ilay zazakely, ratsy tarehy be izy.”* (sady manoto rindrina.)

- Mba mitranga ao anaty ankohonana n any fiaraha-monina misy anao ve izany?
- Ahoana no famalin'ny olona izany matetika?

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Efa mba tezitra ve ianao ary nanao fihetsika ratsy nanenenanan vokat'izany?

Matetika rehefa tezitra na malahelo isika dia mahavita manao zavatra mety anenenantsika. Izany dia vokatry ny tsy fahaizana miatrika fihetseham-po mahery vaika. Mafy lavitra noho izany mahazo antsika lehibe izany ny mahazo ny ankizy.

Matetika manana fihetseham-po be ny ankizy nefa tsy hainy ny mitantana izany. Tsy voatery hain'izy ireo ny milaza amintsika mazava izay zavatra tsapany satria tsy tena azony tsara izany ka tsy vitany ny mampita izany amin'ny hafa. Vokat'izany, ao anatin'ny fahasorehana dia lasa manao fihetsika tsy voahevitra na miteny zavatra tsy araky ny tokony ataony izy ireo. Raha tantsika hanana toetra tsara ny ankizy dia tokony hanampy azy isika hahay hiteny ny fahatsapany.

Misy fomba maro samihafa mahazatra entitsika miatrika ny fihetsika tsy mety ataon'ny ankizy. Iray amin'ireto manaraka ireto no ataontsika matetika:

- **Hodiana tsy fantatra ny zava-mitranga:** “Ndao moa e. Izany ve dia atao hampalahelo.” “Tsy fanahy inianao avy iny o.”
- **Valin-teny mampiasa saina be fotsiny:** “Tsy misy azonao atao amin'izany e— amboaro ny saina dia aza mitaraina intsony.” “Aza mandreraka ohatra an'io moa e! Fantatrao tsara fa tsy maintsy mandeha any an-tsekoly ianaol.” “Raha te hanana asa tsara dia mila mandeha mianatra.”
- **Manoso-kevitra:** “Mila mianatra mafy ianao raha te hanana ireo namanao ireo foana raha tsy izany dia ho irery eo ianao.” “Mila mianatra mafy ianao hamalianao an'izany.”
- **Mitsara:** “Mba ratsy vava koa ianao izany!” “Mila manatona azy amin'izany ianao.”

- **Questions:** “Fa inona ity nataonao?” “Maninona no miteny zavatra mahatsiravina sahala amin’izany?”
- **Miaro an’ily olona hafa:** “Olona mahafinaritra anie izy e.” “Azoko antoka fa tsy fanahy iniany akory izany.”
- Mihatonny ve sa manova fihetsika ilay ankizy rehefa itenenantsika ny iray amin’ireo?

Rehefa manao ny iray amin’ireo isika dia tsy manampy ny ankizy hahazo ny fahatsapana ao anatin’ny ka hahatonga azy hanao fihetsika tsara mifanaraka amin’izany fahazoana ny fahatsapany izany. Matetika dia vao mainka miha malahelo ilay ankizy na menatra na sadaikatra na manamelo-tena na mety ho tezitra mihitsy aza. Raha mihaino azy kosa isika dia manampy azy hahazo ny fahatsapany izany ka hahafahany miatrika izany amin’ny fomba miabo.

FIETRERETANA MANOKANA

- Inona no eritreretinao fomba entinao mamaly ankizy araka ireo ohatra voalaza eo ambony ireo?
- Heverinao fa misy amin’ireo valin-teny eo ireo ve mety valin-teninao koa araka ny fifanakalozan-kevitra nataontsika?

Mihaino tsara

FIFANAKALOZAN ANATY VONDRONA

Vakio Efes 6:4

- Inona avy ireo fomba ataon’ny ray mety mahatonga ny zanaka ho tezitra, sorena ary mangidy anaty?

Ny fihainoana tsara ny ankizy dia manampy azy hiatrika ny fihetseham-po ananany amin’ny fomba tsara mba tsy hanehoany toetra ratsy na fihetsika tsy araka ny tokony ho izy. Manampy azy ireo hianatra hamaha olana izany ary manome azy ny fahaiza-manao ilainy hahatonga azy ho olon-dehibe matotra. Manampy azy hahazo aina koa izany ary mampianatra azy hanana toetra tsara. Iray amin’ireo fahaiza-manao manan-danja lehibe entina manabe ny ankizy izany. Raha manao izay hanilihana ny fihetseham-po miiba ao anatin’ny ankizy isika dia vao mainka mahatezitra azy bebe kokoa izany.

HETSIKA ATAONNY VONDRONA LEHIBE – ANJARA LALAOVINA

Toro hevitra ho an’ny mpandrindra: Mangataha olona roa ao anaty vondrona hanampy anao hanao ireo anjara lalaovina. Omeo azy ireo ny fanampiana maso ho an’ny lesona faha7. Henoy tsara ny anjara lalaovina mikasika ny fihainoana ny ankizy. Asaivo omanin’ireo olona roa ireo mialoha ny hetsika ataony mba tsy hisy fiambakavakana manao izany.

Ray: mipetra mamaky gazety.

Zanaka lahy mihazakazaka miditra ny trano sady mihiaka mafy, “Izaho tsy hilalao miaraka amin’ny intsony! Halako iny!”

Ray: mametraka ny gazetiny, mitodika amin’ny zanany sady miteny hoe, “Hitako fa tezitra be ianao izany.”

Ilay zanaka lahy mamaly hoe, “Tsy mendrika ny hanana namana akory iny!”

Ilay Ray milaza hoe, “Izany ve?”

Zanaka mamaly hoe, “Tena nilalao tsara aho dia nahao fandresena in-droa. Tamin’ny farany rehefa lasa nitovy ny marika azonay dia tsy nahamarika intsony aho.”

Ray mamaly, “Hay.”

Zanaka mamaly, “Avy eo niteny I Micah teo imason’ny rehetra hoe avy amiko no naharesy anay. Novaliako mafy izy avy eo lasa aho nandeha...”

Ray mamaly, “Tena nahamenantra anao mafy izany.”

Zanaka mamaly moramora hoe, “Izany mihitsy, teny tsy tiako mihitsy nefa tsy tokony ho tezitra be tamin’I Micah sahala amin’ny aho satria izy no tena namako akaiky.”

Ray mamaly, “Azoko izany.”

Zanaka mamaly, “Andeha hiverina any aho raha mbola ao I Micah. Tena mba tiany izao raha nandresy izahay! I guess he really wanted us to win.”

Ray mitsiky.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Inona no fihetseha-mpon'ilay zaza tamin'ny voalohany?
- Ahoana no nampiova izany?
- Inona avy ireo zavatra samihafa nataon'ilay ray nanampiany ny zanany hahazo mazava ny fahatsapany?
 - *Nametraka ilay gazety mba hifantohany amin'ny zanany*
 - *Tsy manapaka ny fanazavany*
 - *Manaiky ny fihetseham-pony (ohatra, “hay,” “izany ve.”)*
 - *Manampy ny zanany hahafantatra mazavatra ny fihetseham-po ananany (e.g., “Hitako fa tezitra be ianao izany.” “Tena nahamenatra be izany.”)*
- Inona no nanaitra anao tamin'ny vokatra azo?

Ireo fitsipika amin'ny fihainoana ny fihetseham-pon'ny ankizy

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio ny tantara manaraka:

Manana namana maro amin'ny fiaraha-monina misy azy I André. Nefa indray andro raha teny an-dalana avy any an-tsekoly izy dia nisy ankizy lahy hafa nanomboka nanaraby azy mikasika ny fitafiany efa antitra sady maloto. Notondrotondroin'ireo sy nihomehezanyary natosiny ho lavo amin'ny tany izy avy eo nisy ankizy roa nanipy loto teny aminy. Nandady niala teo I André ary lasa nihazakazaka nody sady nitomany.

Rehefa tonga tao an-trano I André dia natsipiny ho eny amin'ny rindrina ny bokiny, nanomboka nanotototo tany tamin'ny tongony izy sady nihiakiaka hoe “tena halako ity trano ity, tena halako ny sekoliko, tena halako ny zavatra rehetra!”

- Inona ny zavatra nitranga nahatezitra an'I André?
- Nanahoana ny fihetsik'I André manoloana izany toe-javatra izany?
- Inona ny fihetseham-po mety tsapan'I André tamin'io fotoana io?
- Raha ianao no ray aman-dreniny, inona no mety ho fihetsikao manoloana ny toe-po sy fihetsik'I André raha tsy fantatrao akory izay zava-nitranga talohan'ny nahatongavany tao an-trano?

Mihaino tsara

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Araho ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 7: Fitsipika momba ny fihainoana

Ny Ray aman-drenin'I André dia mety hiteny hoe:

“Hitako fa tena tezitra be ianao ry André. Mba lazao ahy ny zava-nitranga?”

Ny fihainoana tsara ny ankizy dia manampy azy hatrika ny fihetseham-pony amin'ny fomba tsara ka tsy hanaovany toetra ratsy. Mampianatra azy hamaha olana izany ary manome azy fahaiza-manao hahatonga azy ho olon-dehibe matotra. Manampy azy hahazo aina tsara izany ary mampianatra azy hanana toetra tsara. Iray amin'ireo fahaiza-manao manan-danja lehibe entina manabe ankizy izany.

Vakio Efes 6:4.

Raha manao izay hanilihana ny fihetseham-po miiba ao anatin'ny ankizy isika dia vao mainka mahatezitra azy bebe kokoa izany. Mahazo tsara fihetseham-po isan-karazany ny ankizy rehefa mihaino azy tsara isika ka mampihatra ireto fitsipika manaraka ireto:

Ireo Fitsipika fihainoana sy famaliana ny fihetseham-pon'ny ankizy

Mba hahafahantsika mihaino tsar any zanatsika dia mila manao ireto zavatra telo manaraka ireto isika:

1. **Mihaino amin'ny fifantohana feno** (*Ohatra tao amin'ny anjara lalaovina: Ilay ray nametraka ny gazety novakiany*)
 - Mora kokoa amin'ny ankizy raha manao zavatra ianao ny maneho aminy fa omeno azy tanteraka aloha ny fifantohanao. Ohatra: Mametraka ny gazety ary mitodika mijery azy, na mitodika manatrika azy, na mivoaka ny lakozia ary mipetraka mandray azy.
 - Sarotra amin'ny ankizy ny miatrika irery ny fihetseham-pony. Raha tsy misy manampy azy dia hihamafy izany fihetseham-po izany ka hiafara amin'ny fanehoana izany amin'ny fihetsika tsy araka ny tokony ho izy.
2. **Manaiky ny fisian'ilay fihetseham-po:** (*Ohatra tao amin'ny anjara lalaovina: "Hay," "Izany ve," "Azoko izany"*)
 - Mampiasa fehezan-teny na teny toy ny hoe – "Hay" or "Izany" or "Oay" or "Eny" or "Azoko tsara"
 - Mampiasa fihetsika manaiky toy ny – mihatokatoka, maso mijery malefaka, endrika maneho fiombonana aminy.
 - Aza atao izay mbola mahamenatra na mahasadaikatra azy noho ny fananany io fihetseham-po io. Rehefa miaraka amin'ny ankizy dia tokony ekentsika aloha ny fisian'ilay fihetseham-po avy eo vao manampy azy hamaha ny olana mba tsy hahatonga izany hiteraka toetra ratsy ao anatin'ny.
3. **Manampy azy hahafantatra ny fahatsapany:** (*Ohatra tao amin'ny anjara lalaovina: "Tena nahamenatra marina izany."*)
 - Ampio izy amin'ny fampiasana teny milaza fihetseham-po hanehoanao aminy ny fihetsika asehony anao.
 - Matetika tsy hain'ny ankizy ny milaza ny fahatsapany. Raha ataonao ireo fitsipika ireo dia ho tsapany fa mahazo ny fahatsapany ianao ary manaiky azy. Matetika dia mahatsiaro mahery kokoa izy ary mihatony. Aza matahotra raha sendra misy fahadisoana ny fanaovanao izany. Hiteny aminao ny ankizy raha diso ny fahazoanao izay zavatra tsapany.

Inona avy ireo ohatra matetika hita asehon'ny ankizy?

○ <i>Malahelo</i>	○ <i>tezitra</i>
○ <i>Sorena</i>	○ <i>voafitaka</i>
○ <i>Maratra</i>	○ <i>Gaga</i>
○ <i>Sadaikatra</i>	○ <i>Faly</i>
- Inona avy ireo fomba samihafa azon'ny Ray aman-drenin'I André atao hihainoana tsara ny zanany?
 - Inona no mety hitranga raha naka fotoana nihainoana azy izy ireo ary nanampy azy hiatrika ny fihetseham-pony?

HETSIKA ATAON'NY VONDRONA MADINIKA (olona 2 na 3)

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Ivereno jerena ny hevi-dehibe ao amin'ny toro lalana ho an'ny mpianatra: "Fomba entina mamaly ny resaky ny ankizy" sy ny "Fitsipika entina mihaino"

Manomana anajara lalaovina 2.

1. Amin'ny anjara lalaovina voalohany, aseho izay tena zava-mitranga ao amin'ny fiaraha-monina misy anao rehefa misy ankizy tezitra sy ny fomba entin'ny ray aman-dreny miatrika izany.

2. Amin'ny anjara lalaovina faharoa, aseho ny fampiharana ireo fahaiza-manao sy fitsipika fihainoana ny ankizy izay nianarana androany. Azonareo ampiasaina ny toe-java-nitranga teo aloha na mieritrereta toe-javatra hafa.

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Omeo folo minitra ny vondrona tsirairay hanomanany ny anjara lalaovina hasehony ary anontanio raha misy te haneho izany amin'ny rehetra. Rehefa avy naneho fampiharana ny fitsipika fihainoana ny vondrona dia angatho ny vondrona ambiny hilaza hilaza izay fitsipika nampiasaina tao anatin'ilay anjara lalaovina. Raha misy fitsipika tsy voaseho tao anatin'ilay anjara lalaovina dia jereo raha misy afaka mamorona anjara lalaovina hanehoana izany haingana.

Mba hanampiana ny zanatsika haneho toetra tsara dia mila manampy azy ireo hahay miatrika ny fihetseham-pony izy ireo. Mba hahatanteraka izany dia mila mihaino tsara azy ireo isika. Mba hahafahana manatanteraka izany dia mila manao ireto zavatra telo manaraka ireto:

1. Mihaino miaraka amin'ny fifantohana tanteraka.
2. Manaiky ny fisian'ny fihetseham-pony.
3. Manampy azy ireo hahalala ny fahatsapany.

Ny herin'ny Teny tenenintsika

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Milaza zavatra betsaka mikasika ny teny sy ny fampiasantsika ny lelantsika ary ny teny lazaintsika ny Baiboly. Ireto an-dalan-tsoratra masina manaraka ireto dia natao ho an'ny Ray kokoa fa mety koa ho an'izay rehetra miandraikitra ankizy.

Vakio Kol 3:21 and Efes 6:4.

- Toe-po sy fihetsika manao ahoana no mahatonga ny ankizy ho sosotra (and 21)?
- Toe-po sy fihetsika manao ahoana no mahatonga ny ankizy hangidy anaty sy ho kivy?

Fomba iray mahatonga ny ankizy ho sosotra ny tsy fihainoana tsara izay lazainy araka ny noresahintsika tamin'ny lesona teo aloha. Ny fomba anankiray hafa dia amin'ny alàlan'ny teny ampiasaintsika. Amin'ity lesona ity dia hojerentsika ny fomba tokony hampiasantsika ny tenintsika hanorenana na na handratràna ny ankizy.

Vakio Ohab 12:18.

Amin'io an-dalana io, dia aseho amintsika fa ny teny dia manindrana sahala amin'ny sabatra na mitondra fanasitranana.

- Karazan-teny manao ahoana no manindrana toy ny fanindronan'ny sabatra?
 - “Ilay vondrona ity”
 - “Tsy misy liana azy”
- Karazana teny manao ahoana no mitondra fanasitranana?
 - “Tena manan-talenta ianao”
 - “Tiako satria hitako tena feno hatsaram-panahy ny fomba fitondranao ny anabavinao,”
- Mahatadidy teny natao anao tamin'ny ianao mbola kely ve ianao? — teny mandratra na nanasitrana? Mety avy amin'ny ray aman-dreninao izany na ireo ray tam-po na mpampianatra, sns...
- Manahoana ny fiantraikan'izany amin'ny fiainanao?

Tor hevitra ho an'ny mpandrindra: Omeo fotoana ampy ny vondrona hieritreretany tsara ny herin'ny teny ataontsika. Ampio izy ireo hahatadidy ireo teny natao azy tamin'ny fahakeliny. Misy fiantraikany ary mbola misy fiantraikany hatramin'izao ny teny natao tamin'izany. Mivavaha fohy ho an'ireo izay mahatadidy ny teny mandratra nahazo azy fony fahakeliny.

Ndao hangataka an'Andriamanitra mba hanasitrana ny fahatsiarovana ireo teny miiba nolazain'olona tamintsika ary koa mba hanampiany antsika hamela heloka azy ireo noho ny teny miiba nataony. Hangataka an'Andriamanitra koa isika hampahatsiaro antsika ireo teny miabo notenin'olona tamintsika ary indrindra izay teny nolazain'Andriamanitra tamintsika koa.

Ireo teny mandratra

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ny teny mandratra dia ireo teny lazaintsika ka mandratra ny hafa. Matetika dia tsy miomana handratra ny hafa isika. Araka ny mahazatra dia tenenina mba hampahery ny ankizy izany mba hampiova azy nefa toa vao mainka mandratra ilay zaza indray. Raha tokony hiova dia lasa mino ny teny henony indray ilay zaza, kivy ary tsy miezaka hihatsara akory.

Ireo teny tena mandratra dia azo kilasiana amin'ireto karazany manaraka ikreto:

- **Teny tenenina anaty fahasorenana sy fahatezerana**
Matetika dia tsy azontsika onona izay voalazantsika (e.g., "Tiako raha mba tsy teraka akory ianao!").
- **Manome anarana ny ankizy**
Rehefa manao zavatra tsy tiantsika ny ankizy dia milaza zavatra mahakasika ilay ankizy noho izany isika fa tsy ny fihetsiny n any nataony. (oh: "Ianao mihitsy no dondrona," or "Tsy misy ilana anao").
- **Fampitahana**
Mora amintsika ny mampitaha ankizy amin'ny iray tam-po aminy (oh: "Tiako raha mba to any zokinao ianao na toy ny zandrinna," or "Tsy maranin-tsaina noho zokiny na ny zandriny izy").
- **Manozona**
Matetika isika dia milaza aminy ny zavatra hitranga amin'ny ho avy (oh: "Ianao dia tsy hahazo asa raha izao," or "Tsy misy hafa amin'ny dadatoanao ianao. Ho lasa manahaka azy bebe kokoa").
- **Resahina amin'ny hafa ny fahalemeny**
Matetika dia resahintsika amin'ny hafa ny fahalemeny ny zanatsika ary ataontsika henony izany (oh: "Tsy afa-panandinana indray ny zanako e. tsy mba miezaka izany mihitsy izy e" na "Ity izany zanako vavy maditra izany!").

Usually hurtful words achieve the opposite of what we want in our children. For example, we want to see our children work harder but hearing these words makes them believe that they can't do anything well. So, they stop trying. Hurtful words can stop children from becoming all that God designed them to be.

FANDINIHANA MANOKANA NA MIARAKA AMIN'NY Hafa

Eritrereto ireto fanontaniana manaraka ireto avy eo mivavaha mangina mba hanampian'Andriamanitra anao ireo fomba tsara kokoa fitenenana amin'ny ankizy.

- Teny mandratra manao ahoana no fitenin'ny zanaka?
- Amin'ny toe-javatra manao ahoana no itenenanao azy?

Tor lalana ho an'ny mpandrindra: Jereo ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 7: "Ny herin'ny teny ataontsika" ho famerenana.

Fifandraisana miabo

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Tena azo atao ny manana fifandraisana tsara amin'ny ankizy.

Vakio ny Ohab 15:1.

"Ny famaliana mora dia mampitony fahatezerana mafy fa ny teny maharary mahatonga fahasorana."

Ireo fitsipiky ny fifandraisana miabo

Tor hevitra ho an'ny mpandrindra: Soraty amin'ny solaitra be ireto fitsipika ireto na mampiasà ny toro lalana ho an'ny mpianatra mba hanaan'ny vondrona tsirairay dika iray ho fanatanterahana ny hetsika manaraka.

1. **Hazavao amin'ilay zaza ny fahamarinana vantany vao tsapanao fa nanateny zavatra diso ianao** na dia tsy ninianao izany. Hanampy azy tsy hitoetra anaty fikorontanan-tsaina maharitra izany.
2. **Miaike fahadisoana ary manaova fifandraisana miabo raha sendra avy nanao teny mandratra tao anaty fahatezerana.** Izany no manome modely halain'ny zanakao tahaka hahay hiaiky fahadisoana. Manome azy fahafahana manao azafady amin'ny fotoana mety raha nanao zavatra nampahatezitra anao izy. Hanaja anao bebe kokoa ny ankizy raha mahay manao rehefa diso. azafady sy miaiky fahadisoana ianao. Tena ho vonona hampifaly anao aza izy amin'ny manaraka.

Vakio ity tantara manaraka ity:

Nihevitra sy nino I Chun fa tsara ho an'ny zanany izay tanora ny lany fotoana amin'ny fanaovana ireo hetsika maro ao am-piangonana. Matetika no alefany hanatrika fiofanana sy fivoriana ara-baiboly ny zanany satria noheveriny fa izany no tsara indrindra ho azy. Nefa dia tsy nisy nankafizin'ny zanak'I Chun izany. Menatra ihany izy ary tsy nahazo aina nanatrika ireo karazana hetsika maro ireo. Raha misy fivoriana ho an'ny tanora eo an-tanana dia raikitra ny ady hevitra eo amin'I Chun sy ny zanany lahy. Tezitra I Chun ary miteny mafy ny zanany ary manao izay fomba rehetra handehanan'ny zanany manatrika izany.

Lasa manao dia maharitra ny zanany mamonjy ilay fivoriana. Tsy misy olona fantany amin'ireo mpivory ary mahatsiaro ho mampalahelo indrindra izy. Tsy afaka ao an-tsainy ny teny mahery nation-drainy taminy. Rehefa tafody tany an-trano izy dia tezitra mafy ary nanda ny hiresaka amin-drainy aza.

Rehefa lasa ny zanany dia namonjy fiofanana niaraka amin'ny FMF miompana amin'ny fiofanana mikasika ny fanambadiana sy ny ankohonana I Chun. Nianatra mikasika ny fiaikena fahadisoana sy fangatahana famelan-keloka amin-janaka izy rehefa manao teny mahery na mandratra. Zavatra tsy noeritreretiny mihitsy ny hanao izany satria amin'ny kolon-tsain'izy ireo dia manana ny marina foana ny olon-dehibe sy ny ray aman-dreny ka tsy misy tokony hanaovana azafady amin'ny ankizy. Nefa dia nahatsapa I Chun fa nanao diso tamin-janany izy tamin'ny fitenenany mafy sy tsy fihainoany azy. Lasa nanatona sy nifona tamin-janany izy. Tsy niresaka taminy nandritra ny herinandro maro ny zanany. Fa tamin'io anefa dia mba efa nihatonany izany. Niverina niresaka sy nihaino an-drainy indray izy ka nihasitrana ny fifandraisan'izy ireo.

- Nahoana no tian'i Chun hanatrika ireo fivorian'ny tanora ny zanany?
 - Nahoana no tsy te hanatrika ireo hetsika tahaka ny fivorian'ny tanora ny zanak'I Chun?
 - Inona no nitranga rehefa tsy nihaino an-janany sy tsy nanaiky ny fihetseham-pon'ny zanany I Chun?
 - Inona avy ireo fomba tokony nihainoan'I Chun bebe kokoa ny zanany? Ahoana no mety nanovan'izany ny toe-javatra nitranga?
 - Rehefa azon'I Chun tsara fa tsy ampy ny fihainoany an-janany, inona no hetsika nataony? Inona no fiantraikn'izany tamin'ny toe-java-nitranga?
 - Inona no fomban'ny kolon-tsainy ny amin'ny fanaovana azafady amin'ny ankizy?
3. **Farito ny toe-po nandiso fanantenana na nahatezitra anao toy izay manome anaram-bositra ny ankizy** toy ny hoe, "Mba tsy mety koa ity nataonao ity!" no mety kokoa sady tsy mandratra kokoa noho ny hoe, "Ilay dondrona ity!"

4. **Aza mampitaha mihitsy ny zanakao amin'ny hafa.** Mahamenatra ankizy ny amin'ny tenany ny fampitahana ary mahatonga azy hahatsapa fahatezerana anaty. Tsy hahazo aina mihitsy ny zanakao vokatr'izany.
5. **Zavatra miabo ihany mikasika ny zanakao no resaho raha hitanao fa afaka mandre anao izy.**
6. **Aza mampahafantatra ny zanakao amin'ny hafa amin'ny alàlan'ny toetra ratsiny na fahalemeny.**

HETSIKA ATAONNY VONDRONA MADINIKA (Olona 2-3)

Ao amin'ny vondrona misy anao, mandraisa fitsipika iray amin'ireo voalaza ary mamorona hetsika entina maneho ny fampiharanao izany ao amin'ny ankohonanao.

***Toro hevitra ho an'ny mpandrindra:** Omeo dimy minitra ny vondrona hanomanany ny anjara lalaoviny ary angataho izay afaka haneho ny azy eo anatrehan'ny rehetra. Rehefa vita ny fanehoana dia anontanio ny vondrona ambiny ny amin'ny fitsipika nampiasaina tao anaty anjara lalaovina.*

FIETRERETANA MANOKANA

***Toro hevitra ho an'ny mpandrindra:** Ampiasao ny ampahan-desona mikasika ny “fanomezana teny mampahery” ao amin'ny toro lalana ho an'ny mpianatra lesona faha 7.3. Ampaherezo izy ireo hanome valinteny mazava tsara ary ataovy azo antoka fa manana fotoana ampy hieritreretana izay zavatra ankasitrahany amin'ny zanany ary raha mety dia asaivo soratany mihitsy izany.*

Mila mitady fomba sy fotoana hahafahana mampiasa teny mampahery ho an'ny zanatsika isika toy izay hanao teny mandratra.

Makà dimy minitra hieritreretana zavatra dimy ampaherezanao ny zanakao tsirairay. Ataovy mifanaraka amin'ny ankizy tsirairay araka ny hahafantaranao azy raha mety. Ho an'izay tsy manan-janaka dia mieritrereta zaza hafa anananao fifandraisana na olona ao anaty ankohonana misy anao.

Ohatra, “Ankasitrahako ny fanampiana ahy ato an-dakozia isaky ny miverina avy any an-tsekoly ianao. Mahafinaritra ny mandany fotoana miaraka aminao ary manamora ny asako ianao” tsara kokoa io noho ny hoe fotsiny “Mahafinaritra ianao.”

MIARAKA AMIN'OLONA IRAY Hafa (WitVady raha mety Spouses if Possible)

Mifanakaloza hevitra ny amin'ireo zavatra tsara efa ataonareo mikasika ny firesahana amin'ny ankizy? Inona avy ireo teny nampiasainao mety mandratra ny zanakao? Zarao amin'ny hafa ny fomba heverinao hatao hampaherezana ny zanakao na ireo zaza izay mifandray aminao.

Famintinana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ny teny ataontsika dia mety fampaherezana na fandratrana ny ankizy. Na dia tsy mihevitra ny hanao izany aza isika dia lasa manakana ny zanatsika tsy ho tonga amin'ny tanjona ilan'Andriamanitra azy izany. Afaka mianatra fahaiza-mifandray miabo miaraka amin'ny zanatsika isika. Mila fampiharana maharitra isika hanovana ny fahazarana teo aloha nitenenantsika tamin'ny zanatsika, ny Baiboly koa dia milaza amintsika fa zava-dehibe ny hampiasantsika ny lelantsika hanorina sy hampahery ny hafa.

Miezaha mitady fahafahana betsaka hahafahanao mampahery ny zanakao amin'ny herinandro manaraka. Miezaha miala amin'ny fitenenana teny mandratra ary raha mbola nahalaza izany ianao dia miaike haingana fa diso ary hazavao ny tianao hambara.

Lesona 8: Fifehezana mahomby sy feno fitiavana

Hevi-dehibe

1. Ny fifehezana dia midika hoe mitari-dalana sy manitsy ny ankizy hianarany miaina araka ny fomban'Andriamanitra. Tsy midika famaizana fotsiny.
2. Ny fifehezana mahomby dia atao am-pitiavana sy am-pahenterana.
3. Ny famaizana ara-batana dia tsy hany tokana na fomba tokana mahomby entina mifehy ny ankizy.

Fitaovana

Fanampiana maso (hita ao amin'ny tapany fanampiana maso amin'ny faran'nylesona):

- a. Fomba hafa afaka ampiasaina amin'ny lesona momba ny fifehezana

Toro lalana ho an'ny mpianatra

- b. Mifehy ny ankizy
- c. Fomba hafa afaka anaovana ny fifehezana

Fampidirana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Vakio Ohab 29:17 sy 13:24.

- Inona no lazain'io an-dalan-tsoratra masina io mikasika ny fitsipi-pifehezana?
- Manao ahoana ny maha zava-dehibe izany fitsipi-pifehezana ny ankizy izany?
- Raha tiantsika ny zanatsika, tokony hofehezintsika ve izy ireo?
- Ny fitsipi-pifehezana amin'izao fotsiny ve tsara sa ratsy amin'ny ankizy?
- Inona avy ireo fitsipi-pifehezana mahazatra ampiasain'ny olona hifehezana ny zanany?

Vakio ireto tantara roa ireto:

Manan-joky lahy sy vavy enina I Seta. Indray andro dia nanihanian'ireo anabaviny izy ary farany dia sorena. Tezitra loatra izy ka lasa nanipy rano iray jaogy tamin'izy ireo. Nahavao ny roa tamin'ireo anabaviny ny jaogy ka nanomboka nitomany izy ireo. Hitan'ny nenitoany izany ka lasa izy niantso ny rain'I Seta. Tonga faingana ny rain'I Seta ary niteny mafy azy. Natahotra ny rehetra. Na ny olona teo akaiky aza. Nokapohiny in'efatra na in-dimy tamin'ny fehikibo I Seta sady nolazainy hoe tsara aminy raha tsy mamerina an'iny intsony raha tsy izany dia hataony ho tsy afa-mamindra mihitsy ny andro manaraka. Tezitra mafy tamin'ireo anabaviny I Seta. Ny ampitson'iny dia mbola nananahany azy indray ny iray amin'ireo anabaviny. Toran'ny hehy izy rehetra. Nofelahan'I Seta ilay anabaviny. Tamin'io fotoana io dia nihomehy niaraka teo koa ny dadany.

Tia manao sary I Dinah. Tsy tiany anefa ny manao ny enti-modiny. Mampatsiaro azy foana isan'andro ny reniny mba hanaovany izany. Androany dia nilaza taminy ny reniny fa raha tsy vitany ny enti-modiny dia tsy afaka handany fotoana hanaovany sary mandritra ny herinandro izy. Rehefa tafaverina avy any antsekoly ka tonga tao an-trano izy dia nanomboka nanao sary. Hadinony indray ny enti-modiny. Taorian'ny sakafo hariva, nanontany azy mikasika ny enti-modiny ny reniny. Teo vao tadidin'I Dinah fa hadinony ny nanao izany. Nanontanian'ny reniny azy raha tsaroany ny zavatra nolazainy tamin'ny maraina. Nanontaniany azy koa raha tadidiny ny fiantraikan'ny tsy fanaovany ny enti-modiny. Tadidin'I Dinah izany. Nasain-dreniny nalainy ireo fitaovana fanaovany sary. Nolazain-dreniny taminy fa raha manao ny enti-modiny mandritra ny herinandro izy dia haverina aminy ny fitaovana fanaovany sary amin'ny herinandro manaraka. Na izany aza anefa. Isaky ny andro hanadinoany izany dia analana andro sahady ny herinandro manaraka.

1. Ny inona amin'ireo tantara ireo no misy itovizana amin'izay niseho teo amin'ny fiaraha-monina misy anao?
2. Fomba samihafa manao ahoana no nampiasain'ny ray aman-drenin'izy roa hifehezana ny zanany?
 - *Ny rain'I Seta dia nikapoka azy ary nihomehy azy, ny renin'I Dinah nanala taminy ny fahafahany manao sary.*
3. Ny inona amin'ireo tantara ireo no maneho fomba tsara entina mifehy ny ankizy? Nahoana?
 - *Ny renin'I Dinah dia nifehy azy tamim-pitiavana, nanao izay nahazoan'I Dinah ny fahadisoany sy ny vokatr'izany ary hentitra tamin'izany izy.*

Amin'ity lesona ity, hojerentsika ny fomba entina mifehy ny ankizy amin'ny fitsipi-pifehezana araka an'Andriamanitra. Hodinihintsika koa ireo fomba hafa azo anampiana ny ankizy hanaraka ny fifehezana mba tsy hampiharantsika ny fikasihan-tanana. Raha ampiharintsika io sy ireo fomba hafa nianarantsika dia hihena ny fotoana hamaizana ny ankizy.

Torohevitra ho an'ny fifehezana ankizy mahomby

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

Ny fifehezana dia midika hoe fitarihana sy fanitsiana ny ankizy hianatra hitondra tena araka ny fomban'Andriamanitra. Ny fifehezana dia tsy midika famaizana fotsiny ihany. Misy fomba maro entina mifehy ny ankizy. Ny fifehezana dia tsara raha atao am-pitiavana sy hentitra.

Fehezintsika ny zanatsika satria tiantsika izy ary tiantsika hianatra fiainana araka an'Andriamanitra, hahay hanao safidy tsara sy hahay hitondra tsara ny hafa. Indraindray ny fomba hifehezantsika ny ankizy dia tsy mahomby ary miteraka fikomiana, fangidiana, fahamafiam-po, henatra, tahotra ary tsy fahazoana antoka zavatra maro. Zava-dehibe ny hahalalantsika ireo tokony hataontsika hampahomby ny fifehezana ataontsika hanampiantsika ny zanatsika hitombo amin'ny fahamatorana amin'ny fifandraisany amin'ny hafa sy amin'Andriamanitra.

Toro hevitra ho an'ny mpandrindra: Jereo ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 8: Fifehezana ny ankizy.

Hevitra ho an'ny fifehezana mahomby

1. **Ataovy azo antoka fa fantatry ny ankizy hoe tiantsika izy na dia atao aza ny fifehezana azy.**
 - Tsy tokony hanafay ankizy rehefa ao anaty fahatezerana satria lasa mampianatra azy hikapoka sy hilelalela koa rehefa tezitra. Raha tezitra ianao dia ampiandraso eo amin'ny toerana iray aloha ny zanakao ka andraso hidina aloha ny hatezeranao mandra-pahavononanao hiresaka.
 - Rehefa avy manafay ankizy dia tokony aseho azy ny fitiavana tsy misy fe-petra, azonao atao koa ny maneho teny fampaherezana toy ny hoe, “Inoako fa tsy ho diso safidy ianao amin'ny manaraka” na “Inoako fa hahay hitondra tena tsara ianao miaraka amin'ny rahalahinao”. Ny fitiavana no famporisihana tsara kokoa noho ny tahotra. Manampy ny ankizy tsy hatahotra ny fahalalany fa mbola tiana foana izy.
2. **Aoka ho hentitra (tsy miovaova) rehefa manao ny fifehezana**
 - Raha misy zavatra avelanao ataony nefa faizina izy raha manao an'iny indray amin'ny manaraka, dia hiteraka fikorontanana amin'ny fahafantarany izay tokony sy tsy tokony hataony izany. Hatahotra izy sao dia tsy hety foana ny zavatra ataony. Raha hentitra isika ary tsy miovaova dia fantatry ny ankizy izay marina na mety sy izay diso na tsy mety. Hahazo antoka izy mitsinjo azy ny ray aman-dreniny ary tia azy koa.
 - Ny fampitahorana famaizana atao amin'ny ankizy noho ny toetra tsy mety nataony nefa tsy manampy azy hiatrika ny vokany dia miteraka savorovoro ao antsainy fa tsy mahomby.
3. **Ataovy azo antoka ny fahafantaran'ny ankizy ny fahadisoana nataony.**

- Anontanio azy raha fantany ny fahadisoany. Raha tsy fantany dia hazavao aminy milamin tsara.
 - TANDREMO ny manafay na manao fifehezana na mikapoka nefa tsy milaza aminy ny fahadisoany.
- 4. Hazavao aminy ny toetra tsara andrasanao aminy.**
- Indraindray dia tsy fantatry ny ankizy akory izay andrasana aminy. Ataovy mazava tsara amin'ny ankizy ny fetra tsy tokony hihoarany.
 - Ataovy azo antoka fa azon'ny ankizy tsara ny zavatra andrasanao hataony amin'ny manaraka.
- 5. Ny endrika fifehezana na fanafaizana dia tokony hifanaraka amin'ny taonan'ny ankizy.**
- Ny zaza (2 hatramin'ny 10 taona) dia afaka ahitsy amin'ny alàlan'ny fijery hentitra, kapoka am-body na apetraka ery an-joron-trano mandritra ny fotoana mifanaraka amin'ny taonany.
 - Ny ankizy lehibebe kokoa (11 ka hatramin'ny 18 taona) indray dia ny fanalana ny fahafahany manao zavatra iray na fangatahana azy handray andraikitra vokatry ny safidy na toetra nataony.
- 6. Ny hamafin'ny fifehezana dia tokony hitovy amin'ny hamafin'ny fahadisoana natao.**
- Raha mafy loatra ilay tsy fahaizana miaina dia tokony ho araka izay koa ny famaizana atao. Raha tsy dia sarotra loatra izany dia tokony ho maivamaivana kokoa ny famaizana na fifehezana.
 - Tsy araka ny tokony ho izy raha alana aminy mandritra ny iray volana ny fahafahany manao zavatra iray raha indray fotsiny ohatra izy no nanao ilay fahadisoana. Mifanaraka kokoa raha iray andro ny analana aminy ny fahafahany raha vao indray izy no nanao ilay fahadisoana. Raha mitohy anefa ny fanaovany ny fahadisoana dia ampitomboina araka izay ny fanalana ny fahafahany.
- 7. Raha azo atao dia mampiasa fomba fifehezana mifandraika amin'ilay fahadisoana natao.**
- Ny tanjon'ity fifehezana ity dia ny hanampiana ny ankizy handray andraikitra hamerina amin'ny laoniny ny tsy mety nataony.
 - Ohatra, Raha tia manampy an-dreniny manomana sakafo i Sarah likes, nefa masiaka amin'ny zandriny izay mba te hanampy koa; ny renin'i Sarah dia afaka miteny aminy fa tsy afaka hanampy azy intsony i Sarah mandra-paneken'ny fa afaka manampy koa ny zandriny. Na raha nandona latabatra i Petera ka very ny rano dia asaina manampy azy hanadio izany i Petera.

Fifanakalozan-kevitra anaty vondrona

Ivereno jerena ny toro lalana ho an'ny mpianatra lesona 8:1

1. Inona amin'ireo torohevitra ireo no efa nampiasainao tamin'ny zanakao?
2. Inona amin'izy ireo no tsy mbola azonao antsaina mihitsy na tsy mbola henonao?
3. Vakio indray ny tantaran'i Seta ery amin'ny fampidirana. Vakio avokoa ny dingana rehetra ary lazao izay fiovana azon'i dadan'i Seta atao hampiharana ireo fepetra voalaza amin'ny tranga miseho.

FANDINIHANA MANOKANA NA MIARAKA AMIN'NY Hafa

- Zavatra manao ahoana avy no ataon'ny zanakao ka tena mahatezitra mafy anao? Zavatra manao ahoana no azonao atao hampitony anao mialoha ny hifehezanao ny zanakao?
- Inona no azonao atao hanehoanao amin'ny zanakao fa fitiavana no antony hifehezanao sy hanitsiana azy?
- Zava-baovao manao ahoana no hataonao rehefa hifehy na hanitsy ny zanakao ianao?

Fomba samihafa entina manitsy sy mifehy ny ankizy ankoatry ny fikapohana

FIFANAKALUZANA ANATY VONDRONA

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Jereo ny toro lalana ho an'ny mpianatra – Lesona 8: Ireo fomba samihafa entina manao fifehezana.

Ny zaza 2 hatramin'ny 10 taona dia azo asiana kapoka am-body ihany indraindray. Ny manao kapoka am-body dia tsy mitovy amin'ny manome totohondry na mamelaka. Rehefa manao kapoka am-body ianao dia andraso aloha rehefa tony ny fonao ary ento amin'ny toerana manokana izy. Hazavao aminy ny antony

hikapohanao vao kapohinao ny vodiny. Aza manao izany eo imason'ny hafa. Hahamenatra azy izany ary hiteraka fangidiana ao anatiny. Aorian'io dia fihino izy mba ho azony antoka fa tiana izy. Ny kapoka am-body dia atao mba hanitsiana ary fitiavana no manosika hanao izany mba hihatsaran'ny fitondran-tena. Tsy tokony hisy fiantraikany amin'ny vatan'ny ankizy izany na vokatry ny hatezerana no hanaovana azy. Raha atao am-pahendrena dia manampy hialana amin'ny toetra ratsy ary mamporisika ny ankizy hankato sy hahazoa aina. Raha matetika mikapoka ankizy ianao dia mety hahamafy ny fony sy hahatonga azy ho mpikomy izany.

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA MADINIKA

- Inona avy ireo fomba hafa hifehezana ny ankizy ankoatry ny fikasihan-tanana?

HETSIKA ANATY VONDRONA LEHIBE

Toro lalana ho an'ny mpandrindra: Hetezo miala amin'ny fanampiana maso ireo tantara kely – “fomba samihafa entina mifehy” Mangataha olona tsiroaroa hanao ny anjara lalaovina. Aorian'ny fampisehoana dia valio ny fanontaniana ary hazavao ireo fomba samihafa entina manao fifehezana ankizy izay azo ampiharina amin'ny toe-java-mitranga ao.

Ny fanitsiana ankizy dia tsy midika fikapohana azy fotsiny. Tsy ny fikapohana ihany no fitaovana entina manitsy ny ankizy ary tsy ny fikapohana ihany no hany fomba tokana entina manitsy ny ankizy. Misy fomba hafa ankoatry ny fikapohana ireto mety hahomby kokoa:

Tantara 1 – Omeo andraikitra izy

Ny ankizy mikapokapoka vilia amin'ny tany ary mangataka sakafo.

Ny reny miantso: “Mba ajanony izao tabataba izao o. Afaka manampy mitondra rano ianareo handrahoana ny sakafonareo.”

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Ahoana no nifehezan'ny ray aman-dreny ny zanany?
 - Amin'ny taonan'ny ankizy manao ahoana no azo ampiharana io endrika fifehezana io?
1. Omeo **zavatra atao mety hanampy azy izy** fa tsy anehoana toetra ratsy
Indrindra ho an'ny ankizy madinika, afaka manova toetra tsy araka ny tokony ho izy sy mahasorena amin'ny alàlan'ny fampanaovana hetsika hafa sahala amin'ny manampy ny ray aman-dreny na ny iray tam-po na manao zavatra fantatra fa tiany atao. Mety tsara ny mampahafantatra ny ankizy ny tsy fankasitrahantsika ny toetra asehony.

Tantara 2 – Maneho tsy fankasitrahana ary milaza mazava ny zavatra andrasana

Ny ankizy manala ny saron'ny penina ary manipy izany eran'ny trano.

Ny reny miteny hoe: “Tsy sahala amin'izao mihitsy no tokony hanaovanao ny penin'ny anabavinao. Raha mindran-javatra ianao dia tokony hajainao tsara izany. Avereno ny saron'ny penina ary ataovy ao anaty boaty izany.”

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Nanao ahoana ny fifehezan'ny Ray aman-dreny ny zanany?
 - Amin'ny sokajin-taona manao ahoana no azo ampiharana ity karazam-pifehezana ity?
2. Maneho ny **tsy fanekena tanteraka ny zava-mitranga** (Nefa tsy mitsara ny toetrany).
Ohatra, ho an'ny ankizy madinika, ny fijerena maharitra na filazana tsy fankasitrahana mazava mikasika ny toe-pony dia mahomby satria mila fitiavana sy fanekena azy ny ankizy. Mifantoha amin'ny toetrany fa aza mandratra azy amin'ny teny. Mitenena zavatra sahala amin'ny hoe: “tena tsy tiako mihitsy rehefa (farito ilay toetra tsy mety).”

3. Manala ny fahafahany manao zavatra

Ohatra, Azonao alàna amin'ilay zaza ny kilalao iray mandritra ny fotoana voafetra na tsy avela mijery fahita lavitra izy mandritra ny fotoana voafetra. Tadiid fa ny fotoana hanaovana ny fanagiazana dia tokony hifanaraka amin'ny fahasarotan'ny toe-po tokony ovaina sy ny taonan'ny zaza.

Tantara 3 – Asehoy fa afaka mandray andraikitra izy vokatry ny zavatra nataony

Ny ankizy ao amin'ny toeram-pivarotana ka nahavaky zavatra tsy nahy.

Ny renny miteny am-pahatoniana : “Raiso ireo poti-javatra ireo, ho eny amin'ny mpivarotra isika, tokony hiaiky ny fahadisoana ianao dia haloako ny vidin'izany.”

FIFNAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Ahoana no fifehezan'ny ankizy ny zanany?
- Amin'ny sokajin-taona manao ahoana no azo ampiharana io karazam-pifehezana io?

4. Asehoy ny ankizy ny fomba azony andraisany andraikitra vokatry ny nataony.

Ohatra, raha misy zavatra vaky na misy korontana (na tsy fanahy iniana aza izany) dia asaina averin'ny ankizy amin'ny toerany izany na dioviny izany dia hanampy ny ankizy hamaha olana izay nisy vokatry ny nataony. (Ohatra: Nadaboky Adama tamin'ny tany ny zandriny kely teny an-tokotany. Nasain'ny rainy nampiany mba hitsangana ny zandriny, nasainy nojereny sao maratra ary manao azafady amin'ny zandriny noho izany.)

Tantara 4 – Manome safidy, hamafisina aminy ny mety fiantraikan'ny safidiny ary avela hiaritra ny vokany izy.

Ny renny vonona andeha hiantseha

Ny zanaka manontany: “Afaka mandeha koa ve aho ry mama?”

Ny renny mamaly: “Tamin'ny farany teo dia tena naneho toetra ratsy ianao ary nihiakiaka mihitsy mba hahazo fiara kely vaovao raha nandalo teo amin'ny mpivarotra kilalao isika. Afaka mandeha ianao saingy misafidy ny tsy hitomany sy nihiakiaka rehefa mandalo eo amin'ny toeram-pivarotana kilalao isika na mijanona an-trano amin'ny manaraka. Mazava aminao ve izany?”

Ny ankizy mihiakiaka rehefa nandalo teo amin'ny toeram-pivarotana kilalao. **Ny renny** nitondra azy nody moramora.

Ny andro manaraka niomana handeha ho any an-tsena **ny renny**.

Ny ankizy nihazakazaka nankeo aminy aryniteny hoe: “Afaka miaraka aminao ve aho?”

Ny renny milaza hoe: “Tsia—nanan-tsafidy ianao omaly: Na maneho toetra tsara na mijanona ato an-trano miaraka amin'ny nenibe amin'ny manaraka. Amin'ny andro hafa ianao vao afaka mandeha raha hendry tsara.”

FIFNAKALAZANA ANATY VONDRONA

- Ahoana no nifehezan'ny ray aman-dreny ny zanany?
- Amin'ny taonan'ny ankizy manao ahoana no azo ampiharana io endrika fifehezana io?

5. Saraho amin'ny hafa ny ankizy— “Fotoana manokana.”

Ohatra, afaka apetrakao amin'ny seza mitokana izy, amin'ny efitra iray na toerana mitokana hahafahany mandinika ny zavatra nataony ary ahoana no mahadiso izany. Manampy ny ankizy hitony koa izany mba hahafahany mifehy ny tenany indray. Makà minitra vitsy avy eo miresaka amin'ilay zaza hahafahany mahafantatra ny zavatra nataony, nahoana no mahadiso izany ary mamantatra ny zavatra hafa mety hofidiany hatao amin'ny manaraka. Tadiid fa ny faharetan'ny minitra hanaovana izany dia mifanaraka amin'ny taonan'ilay zaza. Ohatra: ho an'ny zaza 6 taona dia atokana mandritra ny 6 minitra.

6. Omena safidy— na haneho toetra tsara na hizaka ny vokany na mizaka ny tsy fahafahana manao zavatra.

Ny tanjona dia hanomezana ny ankizy safidy amin'ny fahamarinana na hizaka ny vokatry ny safidy ratsy ataony. Tsara raha mazava aminy ny vokatry hokakainy, zavatra azo tanterahina ary tsy hamono na nandratra azy fa zavatra mety tsy azony raisina na tsy tiany hitranga. Ohatra: raha tsy miborosy ny ny ankizy dia azo omena safidy hoe miborosy nify amin'izao dia izao na tsy mahazo mihinana vatomamy mandritra ny tontolo andro. Mety amin'ny sokajin-taona rehetra izany.

7. Avelao mba hiaina **ny vokatry ny toetrany** izy .

Ohatra, raha tsy mitandrina ny fananany ny ankizy, ny matetika mitranga dia tsy maharitra izany fa na simba na very. Ny voka-dratsy azo antoka fa mitranga oy izany dia mampianatra ny ankizy handray andraikitra. Azo ampiharina amin'ny ankizy lehibe kokoa izany.

HETSIKA ANATY VONDRONA MADINIKA NA MIARAKA AMIN'NY OLONA Hafa

1. Vakio indray ny toro lalana ho an'ny mpianatra lesona 8.2
2. Mieritrereta toe-javatra nitranga niaraka tamin'ny zanakao raha sendra tsy nankato na naneho toetra ratsy izy ireo.
3. Mifidiana toe-javatra iray ary mieritrereta fomba hafa ankoatry ny kapoka hanitsiana ny ankizy. Manomana anjara lalaovina iray hampiharana ireo fomba vaovao amin'io toe-javatra io ihany.
4. Asehoy amin'ny vondrona rehetra ny anjara lalaovina.

Famerenana

FIFANAKALAZANA ANATY VONDRONA

***Toro lalana ho an'ny mpandrindra:** Makà fotoana hijerena ny hevitra ao anatin'ity andian-desona ity izay tadidin'ny olona ary ahoana no hampiharany izay nianarany. Mety misy lohateny izay hitanao fa tokony haverina indray. Makà fotoana amin'ny faran'ny lesona hangatahana amin'Andriamanitra hanampy anareo, hitarihany anareo amin'ny fampiharana ny lesona nianarana androany.*

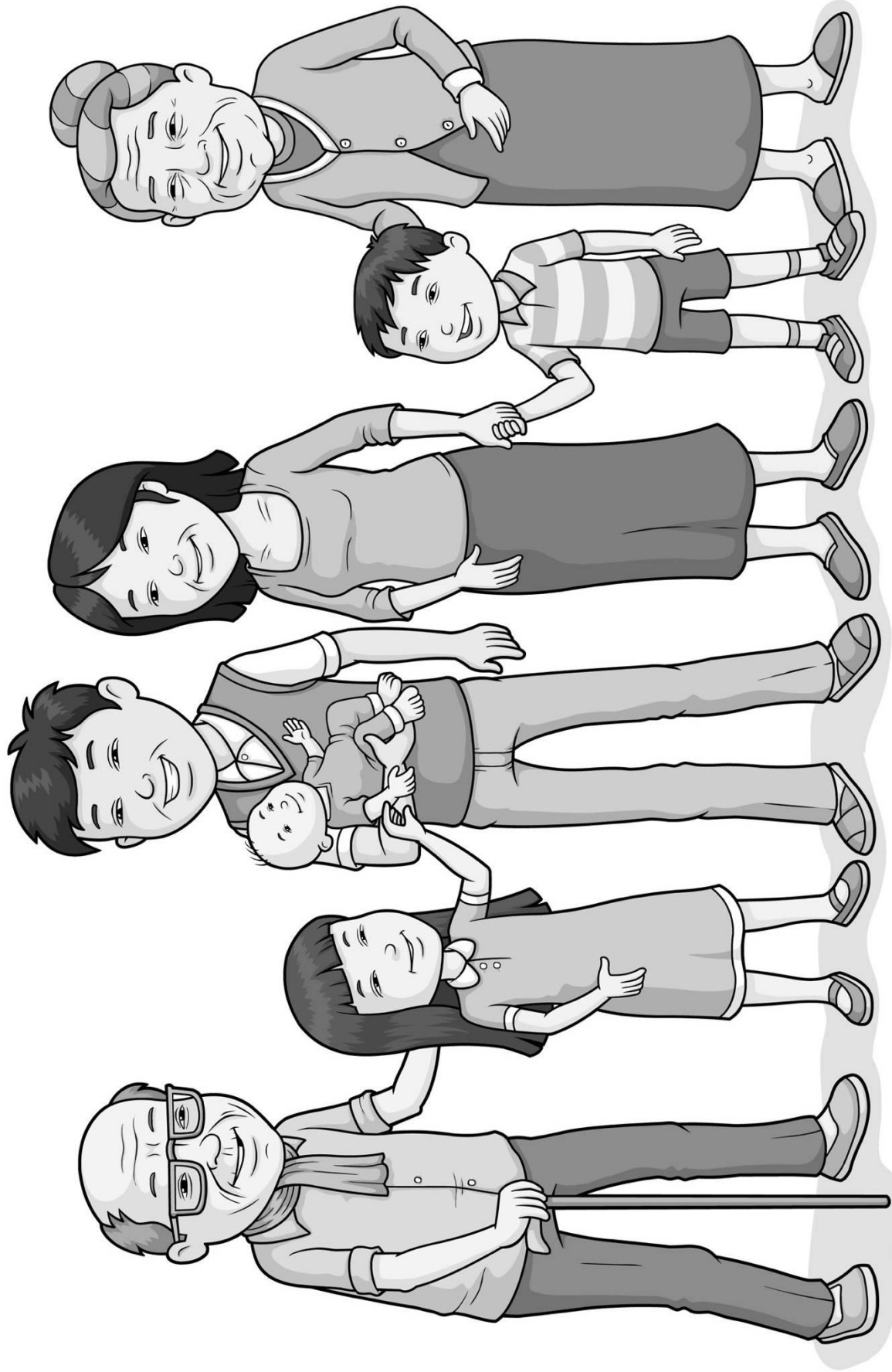
Amin'ity andian-desona dia niresaka teknika sy fitsipika maro isan-karazany isika.

- Teknika manao ahoana na fitsipi-pifehezana manao ahoana no tadidinao?
- Inona no tena nanampy anao indrindra?
- Inona no tianao andramana hatao bebe kokoa? Ary inona no tsy tianao averina intsony?
- Fiovana manao ahoana no mety ho hitanao raha ampiharinao ireo teknika ireo?
- Inona no mety hanampy anao hiankina amin'Andriamanitra amin'ny fampiasana ireo teknika ireo ka hamorona fiovana miabo amin'ny zanakao?

Rehefa mifehy ny zanatsika isika dia mitarika azy sy manitsy azy hiaina fiainana araka an'Andriamanitra. Ny fifehezana araka an'Andriamanitra dia feno fitiavana. Mba hampahomby ny fifehezana dia tokony ho hentitra isika ary Hendry amin'ny fomba fampiharana izany mba tsy hahatonga azy hangidy anaty na hanotrika hatezerana. Ny ankizy mianatra manana toetra araka ny fomban'Andriamanitra dia fitahiana ho an'Andriamanitra, ho an'ny fiaraha-monina ary ho an'ny ankohonany.

Fanampiana maso

3.1 Sarin ny ankoho nana (Dika iray isaky ny vondrona – Voatapa tapaka)

7.1 Anjara lalaovina mikasika ny fihainoana tsara ny ankizy

Ray: mipetra mamaky gazety.

Zanaka lahy mihazakazaka miditra ny trano sady mihiaka mafy, “Izaho tsy hilalao miaraka amin’iny intsony! Halako iny!”

Ray: mametraka ny gazetiny, mitodika amin’ny zanany sady miteny hoe, “Hitako fa tezitra be ianao izany.”

Ilay zanaka lahy mamaly hoe, “Tsy mendrika ny hanana namana akory iny!”

Ilay Ray milaza hoe, “Izany ve?”

Zanaka mamaly hoe, “Tena nilalao tsara aho dia nahao fandresena in-droa. Tamin’ny farany rehefa lasa nitovy ny marika azonay dia tsy nahamarika intsony aho.”

Ray mamaly, “Hay.”

Zanaka mamaly, “Avy eo niteny I Micah teo imason’ny rehetra hoe avy amiko no naharesy anay. Novaliako mafy izy avy eo lasa aho nandeha...”

Ray mamaly, “Tena nahamenantra anao mafy izany.”

Zanaka mamaly moramora hoe, “Izany mihitsy, teny tsy tiako mihitsy nefa tsy tokony ho tezitra be tamin’I Micaha sahala amin’iny aho satria izy no tena namako akaiky.”

Ray mamaly, “Azoko izany.”

Zanaka mamaly, “Andeha hiverina any aho raha mbola ao I Micah. Tena mba tiany izao raha nandresy izahay! guess he really wanted us to win.”

Ray mitsiky.

8.1 Ireo tantara entina maneho ny fomba samihafa maneho ny fifehezana

Tantara 1 – *Omeo andraikitra izy*

Ny ankizy mikapokapoka vilia amin'ny tany ary mangataka sakafo.

Ny reny miantso: “Mba ajanony izao tabataba izao o. Afaka manampy mitondra rano ianareo handrahoana ny sakafonareo.”

Tantara 2 – *Maneho tsy fankasitrahana ary milaza mazava ny zavatra andrasana*

Ny ankizy manala ny saron'ny penina ary manipy izany eran'ny trano.

Ny reny miteny hoe: “Tsy sahala amin'izao mihitsy no tokony hanaovanao ny penin'ny anabavinao. Raha mindran-javatra ianao dia tokony hajainao tsara izany. Avereno ny saron'ny penina ary ataovy ao anaty boaty izany.”

Tantara 3 – *Asehoy fa afaka mandray andraikitra izy vokatry ny zavatra nataony*

Ny ankizy ao amin'ny toeram-pivarotana ka nahavaky zavatra tsy nahy.

Ny reny miteny am-pahatoniana : “Raiso ireo poti-javatra ireo, ho eny amin'ny mpivarotra isika, tokony hiaiky ny fahadisoana ianao dia haloako ny vidin'izany.”

Tantara 4 – *Manome safidy, hamafisina aminy ny mety fiantraikan'ny safidiny ary avela hiaritra ny vokany izy.*

Ny reny vonona andeha hiantseha

Ny zanaka manontany: “Afaka mandeha koa ve aho ry mama?”

Ny reny mamaly: “Tamin'ny farany teo dia tena naneho toetra ratsy ianao ary nihiakiaka mihitsy mba hahazo fiara kely vaovao raha nandalo teo amin'ny mpivarotra kilalao isika. Afaka mandeha ianao saingy misafidy ny tsy hitomany sy hihikiaka rehefa mandalo eo amin'ny toeram-pivarotana kilalao isika na mijanona an-trano amin'ny manaraka. Mazava aminao ve izany?”

Ny ankizy mihiakiaka rehefa nandalo teo amin'ny toeram-pivarotana kilalao. **Ny reny** nitondra azy nody moramora.

Ny andro manaraka niomana handeha ho any an-tsena **ny reny**.

Ny ankizy nihazakazaka nankeo aminy aryniteny hoe: “Afaka miaraka aminao ve aho?”

Ny reny milaza hoe: “Tsia—nanan-tsafidy ianao omaly: Na maneho toetra tsara na mijanona ato an-trano miaraka amin'ny nenibe amin'ny manaraka. Amin'ny andro hafa ianao vao afaka mandeha raha hendry tsara.”